

NA'VI - EESTI SÕNASTIK v. 13.9

Tirea Aean (Corey McConlough) & Marki (Mark Miller)
Compiled and Translated by KalaKuival
www.LearnNavi.org

Viimati uuendatud: 23.3.2019

See on na'vi keele sõnastik. Na'vi keele on välja mõelnud Paul Frommer ning see leiab kasutust filmis "Avatar". Kõik järgnevad sõnad pärinevad või on kinnitatud tema poolt. Sõnastik on täielikult tõlgitud ja siin on olemas kõik, mis ingliskeelses versioonis. Sõnastiku versioon saab uuendatud vastavalt ingliskeelsele allikale. Suur tänu Frommerile, Taronyule, Karyu Amawey'le ja teistele inimestele Learn Na'vi foorumist. Sõnastik koosneb Frommeri poolt antud sõnadest, millele on lisatud IPA hääldus. Laensõnad Maa keeltest on ära märgitud lõpus. Kirjas on ka üksikud pehmenemisega sõnad, kui need on olnud mingis ametlikus väljalaskes. On ka käänatud sõnu, kui nende vormid on erandlikud või muud moodi erinevad. Tasub tähele panna, et abisõnad on põhisõnast eraldi vaid juhul, kui nad asuvad selle ees mitte taga. Paksult on märgitud na'vikeelne sõna. Kaldkirjas on eestikeelne vaste. Tavaline tekst näitab grammatilist jagunemist: sulgudes on lisamärkmeid. «x» märgib siseliidet, kus t«0»«1»ar«2» on siseliidete asukohad. Punktikestega on juurde märgitud ka silbituskohad (algajatele) nagu näiteks sõnas [ta.R.on]. Erandlikud sõnad on märkega (e). Sihitud ja sihilised tegusõnad on ära märgitud, kui nende kohta on infot: sõnad märkega tgs. on mitmetähenduslikud või pole nende suundumust võimalik välja lugeda. Kasutajalt eeldatakse ise teadmisi kuidas vastavad sõnad mitmuses pehmenevad või täishäälikud liidete puhul ühenduvad. Nimed on märgitud suurte tähtedega. Ühesilbilistel sõnadel pole rõhumuutusi märgitud. Sulgudes on näited sõnade tuletamistest ja mõnel pool olen juurde lisanud ka sobiva kasutuskoha. Lisaks on lõpu poole veel informatsiooni eraldi taimestiku, loomastiku, numbrite ja grammatika kohta. Alomorfade kasutamine on kõneleja enda valik. Dokumendi lõpus on ka palju kasulikke lisasid, mis pakuvad veel täiendavat informatsiooni

Lühendid

– = morfeemi piir

+ = pehmeneva morfeemi piir

« » = siseliide

oms. = omadussõna

abis. = abisõna

ms. = määrsõna

ss. = sidesõna

liits. = liitsõna

nases. = demonstratiivsõna

hs. = hüüdsõna

ks. = küsisõna

ns. = nimisõna

mik. = mitte inimeste kohta

nr. = number aik = ainult inimeste kohta

abis. = abisõna

fr. = fraas

ases. = asesõna

n. = nimi

tgs. = tegusõna

mtgstu. = muutumatu sihitu tegusõna

tgsne. = sihiline tegusõna

tgstu. = sihitu tegusõna

tgsmne. = sihiline modaalne tegusõna

tgsmtu. = sihitu modaalne tegusõna

ass. = alistuv sidesõna

Sõnade leidmiseks võib kasutada Ctrl + F funktsiooni. Eesti - Na'vi sõnastik, kategooriatesse jaotatud na'vi sõnastik ja lihtne na'vi sõnastik võivad aidata, kui otsing peaks mingil juhul ebaõnnestuma. Uuendustega sõnastikud on saadaval ka inglise, prantsuse, saksa, ungari keeles (keele peale klikkides saab vastava sõnastiku avada). Lisaks on veel ka pooleliolevaid tõlkeid teistes keeltes.

Allikad

Iga sõna juurde on võimalikult täpselt ära toodud allikas. See on pandud IPA häälduse järelle. Ajalooliselt põhines see sõnastik esimesel 500 sõnal, mis koos filmiga ilmunud raamatus "Avatar survival guide" välja anti, lisaks veel 2010. aastal märtsis ilmunud sõnadest Frommeri poolt. Keel aga jätkas arenemist, sõnavarale ja reegiltele tuli lisa Frommeri ja innukamate õppurite e-kirjavahetusest. 2010 juunikuust alates hakkas regulaarselt Frommeri blogisse Naviteri.org ilmuma keelealaseid uuendusi. Hiljem käivitati learnnavi.org foorumi abiga ka aktiivne uute sõnade soovitamise projekt, kus igale kasutajale anti võimalus välja pakkuda sõnu. Praegune sõnavara täienebki viimase projekti raames

- PF = Paul Frommer
- M = Film
- JC = James Cameron
- G = Avatari mängud
- ASG = The survival guide
- PND = Pandorapedia.com

The activist survival guide, mis oli esialgselt põhiline na'vi sõnade allikas, sisaldas ka sõnu, mis olid erinevate fonotaktiliste vigadega ja Frommeri poolt kinnitamata. Need sõnad on eraldi nimekirjas dokumendi lõpus. Siiski enamik taimede ja loomade nimetustest on Frommeri poolt ja seega ka põhisõnastikus. Mõningaid näitlejate tehtud hääldusvigu filmis pole Frommer kinnitanud. Siiski on ka teisi kinnitatud allikaid ja need märgitakse järgnevalt: CP on CCH Pounder, LA Laz Alonso, Prr Prerton, RL Richard Littauer, SW Sam Worthington või Sigourney Weaver, ZS Zoë Saldana. LN märgib LearnNavi foorumit, kus algne allikas on kaduma läinud vms. IPA ehk hääldamise osas on ka võimalik sõnu erinevalt lugeda. Lõputa silbid kasutavad alati niiõelda kõlavat [u]-d. Lõpuga silpides on kasutusel nii kõlav [u], kui ka tuhm [U]. Reegleid, millal üht või teist kasutada, praegu pole. Seega tsun saab olla [>tsun] või [>tsUn], aga lu on alati [lu], mitte [lU]. Lisaks muud võimalused diftongide [aj], [aw], [Ej], ja [Ew] hääldamiseks pole siin märgitud, sest Frommer eelistab esmaseid: [EI], [aI], [EU] ja [aU]. Silbid, mida Frommer pole täpsustanud on märgitud vastavalt praegustele reeglitele.

See on tõlkeversioon ingliskeelsest Na'vi sõnastikust. Esmakordselt nägi eestikeelne tõlkesõnastik ilmavalgust 23. märtsil 2009 aastal. Tänapäevani üritan ma seda pidevalt täiendada, kuid enam ei ole mul aega na'vi keelega igapäevaselt (-nädalaselt, -kuiselt) tegeleda, mistõttu ei ole mul ka võimalik seda sõnastikku kohe pärast uuenduste saabumist täiendada, kannatust! Loomade ning taimede nimed on minu poolt välja mõeldud ja paljudel juhtudel pole need otsetõlked, vaid peegeldavad kas inglise-, ladina- või na'vikeelset nime arvestades enamasti ka välimust. Kui mingi nimi ei meeldi, on muid soovitusi siis võtta kontakti learnnavi foorumis. Versioon on vastavuses ingliskeelse sõnastikuga. Sõnastiku lõpus asub ka muutuste logi, mille esialgne eesmärk oli välja tuua muutused võrreldes eelnevate versioonidega. Ausalt öeldes ei saa sealt näha hetkel näha muud kui seda sagedust, mil ma siin sõnu juurde lisan ja mulle hea võimalus nostalgitseda. Tuleb tänada kasutajat Tuiq, kes tegi selle sõnastiku kergemini täiendatavaks ja muudetavamaks. Kui märkate siin kirja-, stiili-, või muid vigu, siis kindlasti saatke mulle sõnum learnnavi foorumis, kus ma vahetevahel ikka käin.

- 'a'aw: [ʔa.ʔaw] *PF* oms. *mõni, mõned* (Kasutat-
kse loendatavate nimisõnadega ainususes)
- 'akra: [ʔak.ra] *PF* ns. *pinnas*
- 'aku: [ʔ.a.k.u] *PF* tgsne. *ära võtma, eemaldama*
- 'al: [ʔ.al] *PF* tgsne. *raiskama, kulutama*
- 'ali'ä: [ʔa.'li.æ] *PF* ns. *krae*
- 'ampi: [ʔ.am.p.i] *PF* tgsne. *katsuma, puutama*
- 'ana: [ʔa.na] *PF* ns. *rippuv marjapõõsas*
- 'ango: [ʔa.ŋo] *PF* oms. *mahe, tasane (heli kohta)*
- 'anla: [ʔ.an.l.a] *PF* tgsne. *igatsema*
- 'are: [ʔa.rɛ] *PF* ns. *keep*
- 'aw: [ʔaw] *PF* nr. *üks*
- 'awkx: [ʔawk'] *PF* ns. *kalju, järsak*
- 'awlie: [ʔaw.'li.ɛ] *PF* ms. *kunagi, ükskord (mine-
vikus)*
- 'awlo: [ʔaw.lo] *PF* ms. *ükskord, kunagi*
- 'awm: [ʔawm] *PF* ns. *laager*
- 'awnim: [ʔ.aw.nim] *PF* tgsne. *vältima* (tuleta-
tud sõnadest ʔ'awn jääma ja alim kauge)
- 'awpo: [ʔaw.po] *PF* ases. *keegi, üks isik*
- 'awsiteng: [ʔaw.si.'tɛŋ] *PF* ms. *koos* (tuletatud
sõnadest 'aw üks ja teng sama, võrdne)
- 'awstengyem: [ʔaw.stɛŋ.'j.ɛm] *PF* tgsne. *liitma*
(*kaks asja kokku*) (*e*) (tuletatud sõnadest 'aw-
siteng koos ja yem panema)
- 'awve: [ʔaw.vɛ] *PF* oms. *esimene* (tuletatud sõ-
nast 'aw üks)
- 'ä: [ʔæʔ] *PF* hs. *Ups!*
- 'änsyem: [ʔæn.'sjɛm] *PF* oms. *täielik*
- 'ärip: [ʔ.æ.r.ɪp'] *PF* tgsne. *liigutama (midagi)*
- 'e'al: [ʔɛ.ʔal] *PF* oms. *halvim*
- 'e'in: [ʔɛ.'ʔin] *PF* ns. *kaun*
- 'e'insey: [ʔɛ.'ʔin.sɛj] *PF* ns. *joogikaun* (tuleta-
tud sõnadest 'e'in kaun ja sey anum)
- 'efu: [ʔ.ɛ.f.u] *PF* tgs. *tunnetama, tundma, taju-
ma*
- 'eko: [ʔ.ɛ.k.o] *PF* tgsne. *ründama*
- 'ekong: [ʔɛ.koŋ] *PF* ns. *biit, löök (muusikas)*
- 'ekxin: [ʔɛ.'k'in] *PF* oms. *tihke, tihe*
- 'ekxinum: [ʔɛ.'k'i.num] *PF* ns. *tihedus, lõtvus*
(tuletatud sõnadest 'ekxin tihe ja um lõtv)
- 'ekxinumpe: [ʔɛ.'k'i.num.pɛ] *PF* ks. *kui tihe,
lõtv?* (tuletatud sõnast 'ekxinum tihedus,
lõtvus)
- 'em: [ʔ.ɛm] *PF* tgsne. *kokkama, küpsetama, süüa
valmistama*
- 'emyu: [ʔɛm.ju] *PF* ns. *kokk, söögi tegija* (tule-
tatud sõnast 'em kokkama)
- 'en: [ʔɛn] *PF* ns. *aimdus, tunnetus*
- 'engeng: [ʔɛŋ.ɛŋ] *PF* oms. *tase*
- 'en si: [ʔɛn 's.i] *PF* tgstu. *pakkuma, aimama, ar-
vama* (tuletatud sõnast 'en aimdus)
- 'eoio: [ʔɛ.o.i.o] *PF* oms. *pidulik*
- 'etnaw: [ʔɛt.naw] *PF* ns. *õlg*
- 'evan: [ʔɛ.van] *PF* ns. *poiss, kutt (kõnekeelne)*
(tuletatud sõnast 'evengan poiss)
- 'eve: [ʔɛ.vɛ] *PF* ns. *tüdruk (kõnekeelne)* (tuleta-
tud sõnast 'evenge tüdruk)
- 'eveng: [ʔɛ.vɛŋ] *PF* ns. *laps*
- 'evengan: [ʔɛ.vɛ.ŋan] *PF* ns. *poiss* (tuletatud
sõnast 'eveng laps)
- 'evenge: [ʔɛ.vɛ.ŋɛ] *PF* ns. *tüdruk* (tuletatud
sõnast 'eveng laps)
- 'evi: [ʔɛ.vi] *PF* ns. *lapseke* (hellitav vorm sõ-
nast 'eveng laps)
- 'ewan: [ʔɛ.wan] *PF* oms. *noor*
- 'ewll: [ʔɛ.wl] *PF* ns. *taim*
- 'ewrang: [ʔɛw.ran] *PF* ns. *kudumismasin*
- 'eylan: [ʔɛj.lan] *PF* ns. *sõber*
- 'eylanay: [ʔɛj.la.'na] *PF* ns. *tuttav* (potentsiaal-
ne sõber) (tuletatud sõnast 'eylan sõber)
- 'eyng: [ʔ.ɛjŋ] *PF* tgs. *vastama*
- 'eyt: [ʔɛjt'] *PF* ns. *sümbol 8* (mitte väärtus)
- 'i'a: [ʔ.i.'a] *PF* tgstu. *lõpetama, lõppema*
- 'ia: [ʔ.i.'a] *PF* tgstu. *ennast kaotama* (*vaimselts*)
- 'ipu: [ʔi.pu] *PF* oms. *naljakas, lõbustav*
- 'it: [ʔit'] *PF* ns. *väike kogus*
- 'itan: [ʔi.tan] *JC,PF* ns. *poeg*
- 'ite: [ʔi.tɛ] *JC,PF* ns. *tütar*
- 'itetsyip: [ʔi.tɛ.tsjip'] *PF* ns. *väike tütreke* (õr-
nusest või armastusest öelduna) (tuletatud sõ-
nast 'ite tütar)
- 'i'awn: [ʔ.i.'awn] *PF* tgstu. *jääma, püsima*
- 'ihayu: [ʔi.'hɛ.ju] *PF* ns. *spiraal* (lauludest)
- 'in: [ʔ.in] *PF* tgstu. *hõivatud olema*
- 'ip: [ʔ.ɪp] *PF* tgstu. *kaduma, haihtuma, vaateväl-
jast lahkuma*
- 'llngo: [ʔl.ŋo] *PF* ns. *puus*
- 'o': [ʔoʔ] *PF* oms. *lõbu pakkuv, põnev, erutav*
- 'ok: [ʔok'] *PF* ns. *mälestamine*
- 'okrol: [ʔok.'rol] *PF* ns. *ajalugu* (*vanem*) (tuleta-
tud sõnadest 'ok mälestus ja rol laulma)

'oktrr: [ʔok.tɾ] *PF* ns. *mälestuspäev* (tuletatud sõnadest 'ok mälestamine ja trr päev)
 'okvur: [ʔok.'vur] *PF* ns. *ajalugu* (*hiljutisem*) (tuletatud sõnadest 'ok mälestus ja vur lugu)
 'om: [ʔom] *PF* oms. *violetne, lilla*
 'ompin: [ʔom.pin] *PF* ns. *violetne värv, lilla* (tuletatud sõnast 'om lilla)
 'on: [ʔon] *PF* ns. *kuju, vorm*
 'ong: [ʔ.oŋ] *PF* tgs. *õitsema*
 'ongokx: [ʔ.o.ŋ.ok'] *PF* tgstu. *sündima* (tuletatud sõnadest 'ong õitsema ja nokx sünnitama)
 'ongop: [ʔo.ŋ.op'] *PF* tgsne. *disain, kujundus* (tuletatud sõnadest 'on kuju ja ngop looma)
 'ongopyu: [ʔo.ŋop.ju] *PF* ns. *disainer, kujundaja* (tuletatud sõnast 'ongop disain)
 'on si: [ʔon.s-i] *PF* tgstu. *voolima, kujundama, kuju andma* (tuletatud sõnast 'on kuju)
 'opin: [ʔo.pin] *PF* ns. *värv*

'opinsung: [ʔo.pin.s.uŋ] *PF* tgsne. *värvima* (tuletatud sõnadest 'opin värv ja sung lisama)
 'opinultsyip: [ʔo.pin.vul.tsjip'] *PF* ns. *värvipliats* (tuletatud sõnadest 'opin värv ja vultsyip kepp)
 'ora: [ʔo.ra] *PF* ns. *järv*
 'oratsyip: [ʔo.ra.tsjip'] *PF* ns. *tiik* (tuletatud sõnast 'ora järv)
 'otxang: [ʔo.'t.aŋ] *PF* ns. *muusikariist*
 'rrko: [ʔ.r.k.o] *PF* tgstu. *rulluma*
 'rrpxom: [ʔr.p'om] *PF* ns. *kõu*
 'u: [ʔu] *PF* ns. *asi* (*ese, fakt, mõte*)
 'ul: [ʔ.ul] *PF* tgstu. *suurendama*
 'umtsa: [ʔum.tsa] *PF* ns. *ravim, rohi*
 'uo: [ʔu.o] *PF* ases. *miski, mingi asi*
 'upe: [ʔu.pɛ] *PF* ks. *mis* (*asi*) (tuletatud sõnadest 'u asi ja pe küsisõna märkija)
 'upxare: [ʔu.'p'a.rɛ] *PF* ns. *sõnum, teade*
 'ur: [ʔur] *PF* ns. *vaade, välimus*

A

a: [a] *PF, LN* as. *see, kes/mis; osalause m*
 aƿawŋg: [a.'ƿawŋ] *PF* ns. *lein*
 aƿawŋg si: [a.'ƿawŋ.s-i] *PF* tgstu. *leinama* (tuletatud sõnast aƿawŋg lein)
 aho: [a.'ho] *PF* tgstu. *palvetama*
 akrrmaw: [a.'kr.maw] *PF* ss. *pärast* allomorf sõnast mawkrra (tuletatud sõnadest krr aeg ja maw pärast)
 akrtra: [a.'kr.ta] *PF* ss. *alates, juba* allomorf sõnast takrra tuletatud sõnadest krr aeg ja ta alates)
 akum: [a.'kum] *PF* ss. *seetõttu, mistõttu; kasutatakse järelduse ees, nt. 'Poe yawne slolu oer akum, niŋtxan lu sevin' (Ta oli nii ilus, mistõttu ma armusin.); vaata ka 'kuma'* (tuletatud sõnast kum tulemus)
 alaksi: [a.'lak.si] *PF* oms. *valmis*
 alim: [a.'lim] *PF* ms. *kaugel, kaugustes* (tuletatud sõnast lim kauge)
 alo: [a.'lo] *PF* ns. *kord* (*Näiteks kolm korda*)
 alu: [a.'lu] *PF* ss. *mis on, teise sõnaga, teisiti* (tuletatud sõnadest a mis ja lu olema)
 alunta: [a.'lun.ta] *PF* ss. *sellepärast* (*põhjusest*)
 am'a: [am.'ʔa] *PF* ns. *kahtus*
 am'ake: [am.'ʔa.kɛ] *PF* oms. *enesekindel* (tuletatud sõnadest am'a kahtlema ja ke mitte)

am'aluke: [am.'ʔa.lu.kɛ] *PF* ms. *ilma kahtluse-ta, kahtlemata* (tuletatud sõnast am'ake enesekindel)
 apxa: [a.'p'a] *PF* oms. *suur*
 asim: [a.'sim] *PF* ms. *läheduses* (tuletatud sõnast sim lähedal)
 atan: [a.'tan] *JC* ns. *valgus*
 atanvi: [a.'tan.vi] *PF* ns. *valguskiir* (tuletatud sõnast atan valgus)
 atanzaw: [a.'tan.zaw] *PF* ns. *ahelvõlk* (tuletatud sõnadest atan valgus ja swizaw nool)
 atxar: [a.'t'aɾ] *PF* oms. *loomade lõhn, võib veekoogu ümber leida.*
 atxkxe: [at'.k'ɛ] *PF* ns. *maa*
 atxkxerel: [at'.k'ɛ.rɛl] *PF* ns. *kaart, plaan* (tuletatud sõnadest atxkxe maa ja rel pilt)
 au: [a.'u] *JC* ns. *trumm* (*valmistatud nahast*)
 au: [a.'u] *LA* hs. *jahmatuse märkija*
 aungia: [a.'u.ŋi.a] *PF* ns. *märk, enne*
 awnga: [aw.'ŋa] *PF* ases. *meie* (tuletatud sõnast ayoeng meie)
 ayfo: [aj.'fo] or [aj.'fo] *PF* ases. *nemad* (tuletatud sõnast po tema)
 aylaru: [aj.'la.ru] *PF* ases. *teistele* (*lühenenud ay+lahe-ru-st*)

aynga: [aj.ʰŋa] *PF* ases. *teie* (tuletatud sõnast *nga sina*)
ayoe: [aj.ʰo.ɛ] *PF* ases. *meie* (*välistav*) (tuletatud sõnast *oe mina*)
ayoeng: [aj.ʰwɛŋ] *PF* ases. *meie* (*kaasav*) (**ayoeng** *nimetavas*, (*meie ja sina*)) (tuletatud sõ-

nast *oe mina*)
ayu: [a.ʰju] *PF* ns. *asjad* (tuletatud sõnast *'u asi* (*mitmis pole u*))

E

eampin: [ʰɛ.am.pin] *PF* ns. *sinine, roheline* (tuletatud sõnast *ean sinine, roheline*)
ean: [ʰɛ.an] *PF* oms. *sinine, roheline*
ekxan: [ɛ.ʰkʰan] *PF* ns. *tõke, takistus*
ekxan si: [ɛ.ʰkʰan s-i] *PF* tgstu. *välja jätma, eemal hoidma* (tuletatud sõnast *ekxan takistus*)
ekxtxu: [ɛkʰ.ʰtʰu] *PF* oms. *krobeline*
eltu: [ʰɛl.tu] *PF* ns. *aju*
eltu lefngap: [ʰɛl.tu lɛ.ʰfŋapʰ] *PF* ns. *arvuti* (tuletatud sõnadest *eltu aju* ja *lefngap metalne*)
eltur tixen si: [ʰɛl.tur ti.ʰtʰɛn s-i] *PF* tgstu. *huvitav olema* (tuletatud sõnadest *eltu-r ajule* (*datiivne*) ja *tixen ärkvel olek*)
eltu si: [ʰɛl.tu s-i] *PF* tgstu. *tähele panema, (kellegi) segamist lõpetama* (tuletatud sõnast *eltu aju*)
emkä: [ɛm.ʰk.æ] *PF* tgsne. *ületama* (tuletatud sõnadest *emza'u ületama* ja *kä minema*)
emrey: [ɛm.ʰr.ɛj] *PF* tgstu. *ellu jääma, üle elama*
emza'u: [ɛm.ʰz.a.ʰu] *PF* tgsne. *läbima (testi), üle saama* (tuletatud sõnast *za'u üle*)
eo-: [ʰɛ.o] *PF* abis. *ees, millegi ees*

eoli'uvi: [ʰɛ.o.li.ʰu.vi] *PF* ns. *eesliide* (tuletatud sõnadest *eo- ees* ja *li'u sõna*)
ep'ang: [ɛp.ʰʔaŋ] *PF* oms. *keeruline, keerukas*
epxang: [ɛ.ʰp'aŋ] *PF* ns. *kiivist purk mürgise ämbliku jaoks*
etrip: [ʰɛt.rɪpʰ] *PF* oms. *soodustav, heaendeleine, paljutöötav*
ewktswo: [ʰɛwk.t̂swo] *PF* ns. *maitmine (taju)* (tuletatud sõnast *ewku maitse*)
ewku: [ʰɛw.k.u] *PF* tgsne. *maitset tundma*
eyawr: [ɛ.ʰjawr] *PF* oms. *õige, veatu*
eyawrfya: [ɛ.ʰjawr.fya] *PF* ns. *Õige viis, õige tee* (tuletatud sõnadest *eyawr õige* ja *fya'o tee, viis*)
eyk: [·ɛjkʰ] *JC,PF* tgs. *juhtima, valitsema*
eyktan: [ʰɛjk.tan] *JC* ns. *valitseja* (tuletatud sõnast *eyk valitsema*)
eyktanay: [ɛjk.ta.ʰnaj] *JC,PF* ns. *asetäitja, üks aste juhust madalamal olija* (tuletatud sõnast *eyktan juht*)
eykyu: [ɛjk.ju] *PF* ns. *juht (ajutine, näiteks jahi ajal)* (tuletatud sõnast *eyk juhtima*)

F

fa-: [fa] *PF* abis. *koos (millegagi), (millegi) abil*
fahew: [fa.ʰhɛw] *PF* ns. *lõhn, hais*
faoi: [ʰfa.o.i] *PF* oms. *sile, tasane*
fayluta: [faj.ʰlu.ta] *PF* ss. *neid sõnu, mida*
fäkä: [fæ.ʰk.æ] *PF* tgstu. *tõusma, üles minema* (tuletatud sõnadest *fäpa tipp* ja *kä minema*)
fäpa: [ʰfæ.pa] *PF* ns. *peal*
fäza'u: [fæ.ʰz.a.ʰu] *PF* tgstu. *üles tulema, tõusma* (tuletatud sõnadest *fäpa tipp* ja *za'u tulema*)
fe': [fɛʰ] *PF* oms. *halb, paha*
fe'lup: [ʰfɛ.lupʰ] *PF* oms. *kõhetu, vähese stiiliga* (tuletatud sõnadest *fe' halb* ja *lupra stiil*)

fe'ran: [ʰfɛʰ.ran] *PF* ns. *vigane, halb olek* (tuletatud sõnadest *fe' paha* ja *ran olek*)
fe'ranvi: [ʰfɛʰ.ran.vi] *PF* ns. *rikutud, vigane olek* (tuletatud sõnast *fe'ran olek*)
fe'ul: [ʰfɛ.ʰul] *PF* tgstu. *halvenema* (tuletatud sõnadest *fe' halb* ja *'ul suurenema*)
fekem: [ʰfɛ.kɛm] *PF* ns. *õnnetus* (tuletatud sõnadest *fe' halb* ja *kem tegu*)
fekum: [ʰfɛ.kum] *PF* ns. *kahju, takistus, halb pool, kaotus* (tuletatud sõnadest *fe' halb* ja *kum tulemus*)
fekumnga': [ʰfɛ.kum.ŋaʰ] *PF* oms. *ebasoodne* (tuletatud sõnast *fekum kahju, takistus, halb pool, kaotus*)

- few-**: [fɛw] *PF* abis. üle, teisele poole
- fewi**: [fɛ.w-i] *PF* tgsne. taga ajama
- fewtusok**: [fɛw.tu.sok^ɿ] *PF* oms. teisel pool, vastasolev (kõnekeeles: fewtsok (few.t̂sok)) (tuletatud sõnast **few-** üle)
- fi'u**: [fi.'ʔu] *PF* ms. see (asi) (tuletatud sõnast 'u asi)
- fi'fya**: [fi.'fja] *PF* ms. nii, niimoodi (tuletatud sõnast **fya'o** viis)
- fikem**: [fi.'kɛm] *PF* ases. see (tegevus) (tuletatud sõnast **kem** tegu)
- fi'po**: [fi.'po] *PF* ases. see (isik või asi) (tuletatud sõnast **po** tema)
- fi'tr**: [fi.'tr] *PF* ms. täna (tuletatud sõnast **tr** päev)
- fi'tsap**: [fi.'tsap^ɿ] *PF* ms. teineteist (tuletatud sõnadest **fi'po** see isik ja **tsapo** too isik)
- fi'tsɛŋ(ɛ)**: [fi.'tsɛŋ(ɛ)] *PF* ms., ns. siin, selles kohas, see koht (tuletatud sõnast **tsɛŋ** koht)
- fi'txan**: [fi.'t'an] *PF* ms. nii palju (tuletatud sõnast **txan** see)
- fi'txon**: [fi.'t'on] *PF* ms., ns. täna õhtul, tänane õhtu (tuletatud sõnast **txon** õhtu)
- fk'an**: [fk'an] *PF* tgstu. tunduma, välja paistma
- fk'arut**: [fk'a.r.ut^ɿ] *PF* tgs. koorima
- fk'aj**: [fk'aj] *PF* oms. vihkav, viha täis
- fk'ew**: [fk'ew] *PF* oms. vägev, võimas
- fk'eɣtok**: [fk'eɣ.t.ok^ɿ] *PF* tgstu. olema, eksisteerima (tuletatud sõnast **kifkeyti tok** maailmas olema)
- fk'ip-**: [fk'ip^ɿ] *PF* abis. üleval (millegi) hulgas (ku-sagil tähtede hulgas on Pandora)
- fk'o**: [fk'o] *PF* ms. üks, nemad, see, umbisikuline tegija (Et elada, peab (üks) hingama)
- fk'xake**: [fk'.a.k.ɛ] *PF* tgs. sügelema
- fk'xara**: [fk'.a.ra] *PF* ns. pinge, stress (vaimne või emotsionaalne tunne)
- fk'xaranga'**: [fk'.a.ra.ŋa^ɿ] *PF* oms. pingeline, stressirohke (tuletatud sõnast **fk'xara** pinge)
- fk'xen**: [fk'ɛn] *PF* ns. köögivil (toit)
- fk'xile**: [fk'.i.ɛ] *PF* ns. kaelakee
- flawkx**: [flawk^ɿ] *PF* ns. nahk (esemetel)
- flawm**: [flawm] *PF* ns. põsk
- flä**: [fl.æ] *PF* tgstu. õnnestuma, korda minema
- fl'ew**: [fl'ew] *PF* ns. kõri, kurk
- fl'i**: [fl'i] *PF* oms. õhuke, peenike (elutu kohta)
- fl'inutx**: [fl'.nut^ɿ] *PF* ns. paksus (tuletatud sõnadest **fl'i** õhuke ja **nutx** paks)
- flrr**: [flr] *PF* oms. õrn, hooliv (nii elus kui eluta puhul)
- fm'al**: [fm'al] *PF* tgsne. ülal hoidma, ülal pidama
- fmawn**: [fmawn] *PF* ns. uudis, miski millest teavitada
- fmawnta**: [fmawnta] *PF* ss. uudist, mida
- fm'etok**: [fm'ɛ.t.ok^ɿ] *PF* tgsne. katsetama
- fm'i**: [fm'i] *PF* tgsmsne. püüdma, üritama (koos tingivaga)
- fmokx**: [fmok^ɿ] *PF* ns. kadedus
- fn'an**: [fn'an] *PF* tgsne. hea olema (milleski)
- fnawe'**: [fna.'wɛ^ɿ] *PF* oms. argpükslik
- fnawe'tu**: [fna.'wɛ^ɿ.tu] *PF* ns. argpüks (tuletatud sõnast **fnawe'** argpükslik)
- fnel**: [fnɛl] *PF* ns. liik, sort, laad
- fnelan**: [fnɛ.lan] *PF* ns. meessoost, isane (tuletatud sõnast **fnel** liik, sort)
- fnelɛ**: [fnɛ.lɛ] *PF* ns. naissoost, emane (tuletatud sõnast **fnel** liik, sort)
- fnepɛ**: [fnɛ.pɛ] *PF* ks. missugune? (mis liiki? - sorti? jne) allomorf sõnast **pnfel**
- fnetxum**: [fnɛ.'t'um] *PF* ns. allergeen, allergia tekitaja (tuletatud sõnast **txum** mürk)
- fn'gap**: [fn'gɔp^ɿ] *PF* ns. metall
- fn'gä**: [fn'æ^ɿ] *PF* tgstu. end kergitama; (Maal) WCd kasutama
- fn'gä'tsɛŋ**: [fn'æ^ɿ.tsɛŋ] *PF* ns. tualett, WC (tuletatud sõnadest **fn'gä** end kergitama ja **tsɛŋ** koht)
- fn'go'**: [fn'o^ɿ] *PF* tgsne. nõudma, vajama
- fn'u**: [fn'u] *PF* tgstu. vaikima, vait olema
- fo**: [fo] *PF* ases. nemad (tuletatud sõnadest **ay+** mitmuse morfeem ja **po** tema)
- fp'ak**: [fp'ak^ɿ] *PF* tgstu. tagasi hoidma, peatama tegevust
- fp'e'**: [fp'ɛ^ɿ] *PF* tgsne. saatma
- fp'eio**: [fpɛ.'i.o] *PF* ns. väljakutse, ülesanne (tseremoniaalne)
- fp'i+**: [fp'i] *PF* abis. (millegi) pärast, tõttu (Ma tapan jumala pärast. Eesti keeles eraldi väljend tegelikult puudub.)
- fp'il**: [fp'il] *PF* tgsne. mõtlema, arvama
- fp'il'fya**: [fp'il.fja] *PF* ns. mõtteviis (tuletatud sõnadest **fp'il** mõtlema ja **fya'o** tee, viis)
- fp'om**: [fp'om] *PF* ns. heaolu, õnnelikkus, rahu
- fp'omron**: [fp'om.ron] *PF* ns. tervis, heaolu (vaimne; inimeste kohta) (tuletatud sõnadest **fp'om** heaolu ja **ronsem** mõistus)

- fpomronga'**: [fpom.'ro.ŋaʔ] *PF* oms. *tervislik (vaimselt; mitte inimeste kohta) (tuletatud sõnadest fpom terveis, heaolu ja ronsem mõistus)*
- fpomtokx**: [fpom.'tok'] *PF* ns. *terveis (füüsiline) (tuletatud sõnadest fpom heaolu ja tokx keha)*
- fpomtokxnga'**: [fpom.'tok'.ŋaʔ] *PF* oms. *tervislik(füüsiliselt; mitte inimeste kohta) (tuletatud sõnadest fpom terveis, heaolu ja tokx keha)*
- fpxamo**: [ʔp'a.mo] *PF* oms. *kohutav, õudne, jube*
- fpxäkim**: [ʔp'·æ.kim] *PF* tgstu. *sisenema*
- fra'u**: [ʔra.ʔu] *PF* ases. *iga asi/ese (tuletatud sõnast 'u asi)*
- frafya**: [ʔra.fja] *PF* ms. *igal võimalikul viisil, igat moodi (tuletatud sõnadest fra'u kõik ja fya'o viis)*
- frakrr**: [ʔra.kʔ] *PF* ms. *alati, koguaeg (tuletatud sõnast krr aeg)*
- fralo**: [ʔra.lo] *PF* ms. *iga kord, igal juhul (tuletatud sõnast alo iga)*
- frapo**: [ʔra.po] *PF* ases. *igatiüks, kõik (tuletatud sõnast po tema)*
- frato**: [ʔra.to] *PF* abis. *ülivõrre, kui kõik*
- fratrr**: [ʔra.'tʔ] *PF* ms. *päeviti, iga päev (tuletatud sõnast trr päev)*
- fratseng**: [ʔra.'tsɛŋ] *PF* ms. *igal pool (tuletatud sõnast tseng koht)*
- fratxon**: [ʔra.'t'on] *PF* oms. *igal õhtul (tuletatud sõnast txon õhtu)*
- frawzo**: [ʔraw.'zo] *PF* hs. *kõik on korras, kõik on hästi (tuletatud sõnadest fra'u kõik ja zo olema hästi)*
- frir**: [ʔrir] *PF* ns. *kiht*
- frip**: [ʔr·ipʔ] *PF* tgsne. *hammustama*
- frrfen**: [ʔr.f·ɛn] *PF* tgsne. *külastama*
- frrtu**: [ʔr.tu] *PF* ns. *külaline, külastaja*
- fta**: [ʔta] *PF* ns. *sõlm*
- ftang**: [ʔt·aŋ] *PF* tgsmtu. *peatuma*
- fta si**: [ʔta s·i] *PF* tgstu. *sõlme tegema, sõlmima (tuletatud sõnast fta sõlm)*
- ftawnemkrr**: [ʔtaw.'nem.kʔ] *PF* ns. *minevik (tuletatud sõnadest ft«awn»em mööduma ja krr aeg)*
- ftär**: [ʔtær] *PF* oms. *vasak (mitte parem)*
- ftärpa**: [ʔtær.pa] *PF* ns. *vasak pool (tuletatud sõnadest ftär vasak ja pa'o pool)*
- fte**: [ʔtɛ] *PF* ss. *(nii), et; (selleks), et (koos tingiva tegusõnaga sõltuvas kõrvallauses)*
- fteke**: [ʔtɛ.ke] *PF* ss. *(nii) et mitte, et ei (tuletatud sõnadest fte (nii), et ja ke mitte) (koos tingiva tegusõnaga sõltuvas kõrvallauses)*
- ftem**: [ʔt·ɛm] *PF* tgsne. *mööduma*
- ftia**: [ʔt·i.'a] *PF* tgsne. *õppima*
- ftu-**: [ʔtu] *PF* abis. *seestütleval kääne (suund) (nt. tulen metsast (mitte: loen raamatust))*
- ftue**: [ʔtu.ɛ] *PF* oms. *lihtne, kerge*
- ftumfa-**: [ʔtum.fa] *PF* abis. *-st, seestütleval (millegi seest) (tuletatud sõnast mifa sees)*
- ftxavang**: [ʔt'a.vaŋ] *PF* oms. *kirglik, püüdlik*
- ftxey**: [ʔt'·ɛj] *PF* tgsne. *valima, valikut tegema*
- ftxey**: [ʔt'ɛj] *PF* ss. *kas...või mitte*
- ftxi**: [ʔt'i] *PF* ns. *keel (kehaosa)*
- ftxilor**: [ʔt'i.'lor] *PF* oms. *maitsev (tuletatud sõnadest ftxi keel ja lor ilus)*
- ftxivä'**: [ʔt'i.'væʔ] *PF* oms. *halvasti maitsev (tuletatud sõnadest ftxi keel ja vä' vastik)*
- ftxoä**: [ʔt'o.'zæ] *PF* ns. *tähistus, tore sündmus, puhkus*
- ftxoä si**: [ʔt'o.'zæ s·i] *PF* tgstu. *tähistma (tuletatud sõnast ftxoä tähistus)*
- ftxuli'u**: [ʔt'·u.'li.ʔu] *PF* tgstu. *kõnelema, kõne edasi andma (tuletatud sõnadest täftxu õmblema ja li'u sõna)*
- ftxuli'uyu**: [ʔt'·u.'li.ʔu.ju] *PF* ns. *kõneleja (tuletatud sõnast ftxuli'u kõnelema)*
- fu**: [ʔfu] *PF* ss. *või*
- fuke**: [ʔfu.'kɛ] *PF* ss. *või mitte (tuletatud sõnadest fu või ja ke mitte)*
- fula**: [ʔfu.la] *PF* ases., ass. *see, mis (tuletatud sõnadest fi'ul see (alus) ja a alustuva kõrvallause märkija)*
- furia**: [ʔfu.ri.a] *PF* ases., ass. *see, mis (tuletatud sõnadest fi'uri see (teema) ja a siduva osalause märkija)*
- futa**: [ʔfu.ta] *PF* ases., ass. *seda, mis (kõrvallause märkija) (tuletatud sõnadest fi'u-t seda ja a alustuva kõrvallause märkija)*
- fwa**: [ʔfwa] *PF* ases., ass. *see, mis (kõrvallause märkija) (tuletatud sõnadest fi'u see ja a alustuva kõrvallause märkija)*
- fwang**: [ʔfwaŋ] *PF* oms. *piprane*
- fwefwi**: [ʔfw·ɛ.fw·i] *PF* tgstu. *vilistama*
- fwel**: [ʔfwɛl] *PF* oms. *katkine*
- fwem**: [ʔfwɛm] *PF* oms. *nüri*
- fwep**: [ʔfwɛpʔ] *PF* ns. *tolm (mingi pinna peal)*

fwew: [fw·ɛw] *PF* tgsne. *otsima, tuhnima*
fwi: [fw·i] *PF* tgstu. (*käest*) *libisema*
fwìng: [fwìŋ] *PF* ns. *häbi, alandus, piinlikkus,*
fwìng si: [fwìŋ s·i] *PF* tgstu. *häbi tegema, hä-*
bistama, alandama (tuletatud sõnast **fwìng**
alandus)
fwopx: [fwop'x] *PF* ns. *tolm (õhus lendlev)* (tule-
tatud sõnadest **fwep** *tolm* ja **pìwopx** *pilv*)
fyá'o: [fj·a.ʔo] *PF* ns. *tee, rada, komme, viis*
fyali'u: [fj·a.li.ʔu] *PF* ns. *määrsõna* (tuletatud
sõnadest **fyá'o** *moodus, viis* ja **li'u** *sõna*)
fyán: [fjan] *PF* ns. *ese, millele saab asju panna, et*
nad maas ei oleks
fyanyì: [fjan.ji] *PF* ns. *riiul* (tuletatud sõna-
dest **fyán** *ese, millele saab asju panna, et nad*
maas ei oleks ja **yì** *tase, aste*)
fyanyo: [fjan.jo] *PF* ns. *laud, alus* (tuletatud
sõnadest **fyán** *ese, millele saab asju panna, et*
nad maas ei oleks ja **yo** *pind*)
fyape: [fj·a.pɛ] *PF* ks. *kuidas* allomorf sõnast
pefyá
fyawìntxu: [fj·a.w·m·t'·u] *PF* tgstu. *juhatama,*
teed näitama (tuletatud sõnadest **fyá'o** *tee,*

viis ja **wìntxu** *näitama*)
fyawìntxuyu: [fj·a.wìn.t'·u.ju] *PF* ns. *juhendaja,*
teenäitaja (tuletatud sõnast **fyawìntxu** *juha-*
tama)
fyel: [fy·ɛl] *PF* tgsne. *tugevasti sulgema, kinni*
panema, kinnitama
fyep: [fj·ɛp'] *PF* tgsne. *käes hoidma, haardes ho-*
idma
fyeyn: [fjɛjn] *PF* oms. *küps, valmis, täiskasva-*
nud
fyeyntu: [fjɛjn.tu] *PF* ns. *täiskasvanu* (tuleta-
tud sõnast **fyeyn** *küps, valmis*)
fyin: [fjin] *PF* oms. *lihtne*
fyinep'ang: [fjin.ɛp.'ʔaŋ] *PF* ns. *raskusaste* (tu-
letatud sõnadest **fyin** *lihtne* ja **ep'ang** *keeru-*
line)
fyinep'angpe: [fjin.ɛp.'ʔaŋ.pɛ] *PF* küsis. *kui*
keeruline? (tuletatud sõnast **fyinep'ang** *ras-*
kusaste)
fyole: [fj·o.lɛ] *PF* oms. *ideaalne, imeline*
fyolup: [fj·o.lup'] *PF* oms. *ülimalt stiilne, peen*
(tuletatud sõnadest **fyole** *ülím* ja **lupra** *stiil*)

H

ha: [ha] *PF* ms. *sel juhul, siis*
ha': [h·aʔ] *PF* tgstu. *sobituma, sobima kokku*
ha'ngir: [haʔ.'ŋir] *PF* ns. *pärastlõuna*
hafyon: [ha.'fjon] *PF* ns. *tarkus (elukogemusest*
tulenev)
hafyonga': [ha.'fjo.ŋaʔ] *PF* oms. *tark, mõistlik*
(elutu kohta) (tuletatud sõnast **hafyon** *tar-*
kus)
hahaw: [h·a.h·aw] *PF* tgstu. *magama*
ham: [ham] *PF* oms. *eelmine*
hamalo: [ha.'ma.lo] *PF* ms. *viimane/eelmine*
kord (tuletatud sõnadest **ham** *eelmine* ja **alo**
kord)
han: [h·an] *PF* tgsne. *ära kaotama*
hangham: [h·aŋ.h·am] *PF* tgstu. *naerma*
hangvur: [h·aŋ.vur] *PF* ns. *nali, naljajutt, an-*
dekdoot (tuletatud sõnadest **hangham** *naer-*
ma ja **vur** *lugu*)
hapxi: [ha.'p'i] *PF* ns. *osa, tükk*
hapxìtu: [ha.'p'i.tu] *PF* ns. *liige* (tuletatud sõ-
nast **hapxi** *osa*)
hasey: [ha.'sɛj] *PF* oms. *tehtud, lõpetatud, val-*
mis

hasey si: [ha.'sɛj 's·i] *PF* tgstu. *lõpetama, kok-*
ku võtma, ära tegema (tuletatud sõnast **hasey**
valmis)
hawl: [h·awl] *PF* tgsne. (*ette*) *valmistama*
hawmpam: [h·awm.pam] *PF* ns. *müra; heli, mis*
on liigne, ebavajalik, mõttetu (tuletatud sõna-
dest **hawng** *liigsus* ja **pam** *heli*)
hawng: [hawŋ] *PF* ns. *liigne, ülemäärane*
hawngkrr: [h·awŋ.kr] *PF* ms. *hilja* (tuletatud
sõnadest **hawng** *üleküllus* ja **krr** *aeg*)
hawntsyokx: [hawn.'tsjok'] *PF* ns. *kinnas* (tu-
letatud sõnadest **hawnu** *kaitsma* ja **tsyokx**
käsi)
hawnu: [h·aw.n·u] *PF* tgsne. *kaitsma, varjama*
hawnnen: [hawn.'vɛn] *PF* ns. *jalats* (tuletatud
sõnadest **hawnu** *kaitsma* ja **venu** *jalg*)
hawre': [haw.'rɛʔ] *PF* ns. *müts* (tuletatud sõna-
dest **hawnu** *kaitsma* ja **re'o** *pea*)
hawtsyìp: [h·aw.tsjip'] *PF* ns. *uinak* (tuletatud
sõnast **hahaw** *magama*)
hay: [haj] *PF* oms- *järgmine*
hayalo: [ha.'ja.lo] *PF* ms. *järgmine kord* (tuleta-
tud sõnadest **hay** *järgmine* ja **alo** *kord*)

hän: [hæn] *PF* ns. võrk
hefi: [h·e·fi] *PF* tgsne. tundma (lõhna, haisu)
hefitswo: [h·e·fi.t̩swo] *PF* ns. haiistmine (taju) (tuletatud sõnast **hefi** lõhn)
hek: [h·ɛk] *PF* tgstu. olema huvitav, imelik, kummaline, üllatav
hena: [h·e·n·a] *PF* tgsne. kandma
hermeyp: [h·e·r·m·e·j·p] *PF* ns. lumesadu (tuletatud sõnadest **herwi** lumi ja **meyp** nõrk)
hertxayo: [h·e·r·t̩·a·jo] *PF* ns. lumeväli (tuletatud sõnadest **herwi** lumi ja **txayo** väli)
herwi: [h·e·r·wi] *PF* ns. lumi
herwiva: [h·e·r·wi·va] *PF* ns. lumehelves (tuletatud sõnadest **herwi** lumi ja **ilva** helves)
hewne: [h·e·w·n·e] *PF* oms. pehme (asi)
heyn: [h·e·j·n] *PF* tgs. istuma
heyr: [h·e·j·r] *PF* ns. rind
hifwo: [h·i·fw·o] *PF* tgstu. põgenema, jalga laskma
hipx: [hip] *PF* tgsne. kontrollima, korda hoidma
hiup: [hi·up] *PF* tgstu., tgsne. sülitama
hiyik: [hi·j·ik] *PF* oms. naljakas, imelik, veider
hi'ang: [hi·ʔ·aŋ] *PF* ns. putukas (tuletatud sõnadest **hi'i** väike ja **ioang** loom)
hi'i: [hi·ʔ·i] *PF* oms. väike
hikrr: [hi·kr] *PF* ns. sekund, väga lühike aeg (tuletatud sõnadest **hi'i** väike ja **krr** aeg)
hìm: [hìm] *PF* oms. vähe (kogus)
hìmpxi: [hìm·p̩·xi] *PF* ns. vähemus, väiksem osa
hìmtxampe: [hìm·t̩·am·pe] *PF* ks. kui palju allomorf sõnast **pìmtxan**

I

i'en: [i·ʔ·ɛn] *JC* ns. keelpill
ikut: [i·kut] *PF* ns. suur uhmrinui; lihasegisti
il: [i·l] *PF* tgstu. painduma
inan: [i·n·an] *PF* tgsne. lugema (nt. metsa), ammutama teavet
inanfya: [i·n·an·fja] *PF* ns. taju (tuletatud sõnadest **inan** lugema ja **fya'o** viis)
ingyen: [iŋ·j·ɛn] *PF* ns. arusaamatuse, mõistmatuse tunne
ingyenga': [iŋ·j·ɛ·ŋaʔ] *PF* oms. arusaamatu, segane, kummaline (tuletatud sõnast **ingyen** arusaamatuse tunne)
ingyentsim: [iŋ·j·ɛn·tsim] *PF* ns. müsteerium, mõistatus, arusaamatus (tuletatud sõnadest

hìmtxan: [hìm·t̩·an] *PF* ns. hulk, kogus (tuletatud sõnadest **hìm** vähe ja **txan** palju)
hìmtxew: [hìm·t̩·ɛw] *PF* ns. miinimum (tuletatud sõnadest **hìm** väike ja **txew** piir)
hìmtxewvay: [hìm·t̩·ɛw·va·j] *PF* ms. minimaalselt (tuletatud sõnast **hìmtxew** miinimum)
hìno: [hi·no] *PF* oms. detailne, täpne (asjade kohta)
hìpey: [hi·p·ɛj] *PF* tgstu. kõhklema (tuletatud sõnadest **hi'i** väike ja **pey** ootama)
hìtxoa: [hi·t̩·o·a] *PF* hs. vabandage, vabandust (tuletatud sõnadest **hi'i** väike ja **txoa** andetus)
hoan: [ho·an] *PF* ns. mugavus
hoet: [ho·ɛt] *PF* oms. kaugeleulatuv, laiaulatuslik
hol: [hol] *PF* oms. natuke
holpxay: [hol·p̩·aj] *PF* ns. number (tuletatud sõnadest **hol** vähe ja **pxay** palju)
holpxaype: [hol·p̩·aj·pe] *PF* ks. kui mitu (tuletatud sõnadest **holpxay** number ja **pe** kuidas)
hona: [ho·na] *PF* oms. armas, imetlusväärne
hrrap: [hr̩·ap] *PF* ns. oht
hu-: [hu] *PF* abis. koos (kellegagi)
hufwa: [hu·fwa] *PF* ss. kuigi
hufwe: [hu·fwe] *PF* ns. tuul
hufwetsyip: [hu·fwe·tsjip] *PF* ns. õrn tuul (tuletatud sõnast **hufwe** tuul)
hultstxem: [h·ul·t̩·st̩·ɛm] *PF* tgsne. takistama
hum: [h·um] *PF* tgstu. lahkuma, ära minema
huru: [hu·ru] *PF* ns. pott

ingyen mõistmatuse tunne ja **tsim** allikas)
ingyentsyip: [iŋ·j·ɛn·tsjip] *PF* ns. trikk, nüanss (tuletatud sõnast **ingyen** arusaamatuse tunne)
io-: [i·o] *PF* abis. ülal, üle
ioang: [i·o·aŋ] *PF* ns. loom, elukas
ioi: [i·o·i] *PF* ns. ehe, kaunistus, tseremooniarieetus
ioi si: [i·o·i·s·i] *PF* tgstu. kaunistama, ehtima (tuletatud sõnast **ioi** kaunistus)
ionar: [i·o·na·r] *PF* ns. Marduse ratsutaja prillid
irayo: [i·ra·jo] *JC* ns., hs. aitäh, tänud
irayo si: [i·ra·jo·s·i] *PF* tgstu. tänama, tänu andma (tuletatud sõnast **irayo** aitäh)

K

- ka-**: [ka.] *PF* oms. *üleni*
- kakpam**: [kak.'pam] *PF* oms. *kurt* (tuletatud sõnast **pam heli**)
- kakrel**: [kak.'rɛl] *PF* oms. *pime Näide: Pime inimene* (tuletatud sõnast **rel pilt**)
- kalin**: [ka.'lin] *PF* oms. *hea maitsega*
- kaltxi**: [kal.'t'i] *PF* hs. *tere*
- kaltxi si**: [kal.'t'i 's:i] *PF* tgstu. *tervitama, tere ütleva* (tuletatud sõnast **kaltxi tere**)
- kam-**: [kam] *PF* abis. (*aastat, kuud vms.*) *tagasi*
- kame**: ['k.a.m.ɛ] *PF* tgs. *nägema, sisse nägema, aru saama, teadma (vaimne)*
- kan**: [k.an] *PF* tgsne., tgstu. *sihtima, suunama; suunitlema, kavatsema*
- kan'in**: ['k.an.ʔ.in] *PF* tgsne. *keskenduma (milleleegi), spetsialiseeruma, eriliselt huvitatud olema* (tuletatud sõnadest **kan sihtima** ja **'in hõivatud olema**)
- kanfpil**: ['k.an.fp.il] *PF* tgstu. *keskenduma, tähelepanu koondama* (tuletatud sõnadest **kan sihtima** ja **fpil mõtlema**)
- kangay**: [ka.'ŋaj] *PF* oms. *kehtiv, tõene*
- kangay si**: [ka.'ŋaj s:i] *PF* tgstu. *kindlaks tege-ma, kinnitama, valideerima* (tuletatud sõnast **kangay tõene**)
- kanom**: ['k.a.n.om] *PF* tgsne. *saama, omandama*
- kanu**: ['ka.nu] *PF* oms. *tark, arukas (inimene)*
- kar**: [k.ar] *PF* tgsne. *õpetama*
- karyu**: ['kar.ju] *PF* ns. *õpetaja* (tuletatud sõnast **kar õpetama**)
- karyunay**: [kar.ju.'naj] *PF* ns. *õpetajaks õppija* (tuletatud sõnast **karyu õpetaja**)
- kato**: ['ka.to] *PF* ns. *rütm*
- kavuk**: [ka.'vukʔ] *PF* ns. *reetmine, äraandlikkus*
- kavuk si**: [ka.'vukʔ 's:i] *PF* tgstu. *reetma* (tuletatud sõnast **kavuk reetus**)
- kaw'it**: [kaw.'ʔitʔ] *PF* ms. *üldse, mitte üldse (vasta ke...kaw'it mitte...üldse)* (tuletatud sõnadest **ke 'aw mitte üks** ja **'it vähe**)
- kawkrr**: ['kaw.kʔ] *PF* ms. *mitte kunagi* (tuletatud sõnadest **ke 'aw mitte üks** ja **krr aeg**)
- kawkxan**: [kaw.'k'an] *PF* oms. *vaba, puhas, ilma takistuse-ta* (tuletatud sõnadest **ke 'aw ilma** ja **ekxan takistus**)
- kawl**: [kaw] *PF* ms. *vapralt, kindlameelselt*
- kawng**: [kawŋ] *PF* oms. *paha, kuri*
- kawnglan**: ['kawŋ.lan] *PF* oms. *kahjulik, ohtlik, viga tegev, kuri* (tuletatud sõnadest **kawng halb** ja **txe'lan süda**)
- kawngsar**: ['kawŋ.s.ar] *PF* tgsne. *ära kasutama, halvasti kohtlema*
- kawnomum**: [kaw.'no.mum] *PF* oms. *teadmata, tundmata* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **omum teadma**)
- kawtseng**: ['kaw.tseŋ] *PF* ms. *mitte kusagil* (tuletatud sõnadest **ke 'aw mitte üks** ja **tseng koht**)
- kawtu**: ['kaw.tu] *PF* ases. *mitte keegi* (tuletatud sõnadest **ke 'aw mitte üks** ja **tute inimene**)
- kay-**: [kaj] *PF* abis. *tulevikus (aastat, kuud, vms.)*
- kaym**: [kajm] *PF* ns. *õhtu (enne videvikku), hiline päraslõuna*
- kä**: [k.æ] *PF* tgstu. *minema*
- kä'ärip**: [kæ.'ʔ.æ.r.ɪpʔ] *PF* tgsne. *liikkama* (tuletatud sõnadest **kä minema** ja **'ärip liigutama**)
- kämakto**: [kæ.'m.ak.t.o] *PF* tgs. *välja lendama/ratsutama/sõitma* (tuletatud sõnadest **kä minema** ja **makto ratsutama**)
- kämunge**: [kæ.'m.u.ŋ.ɛ] *PF* tgsne. *viima* (tuletatud sõnast **munge võtma**)
- käpxi**: [kæ.'p'i] *PF* ns. *tagumine osa* (tuletatud sõnadest **kä minema** ja **hapxi osa**)
- käsatseng**: [kæ.'sa.tseŋ] *PF* ms. *seal väljas* (tuletatud sõnadest **kä minema** ja **tseng koht**)
- käsriin**: [kæ.'sr.in] *PF* tgsne. *laenuks andma, laenama* (tuletatud sõnast **sriin ajutiselt ühelt teisele üle andma**)
- käteng**: ['k.æ.teŋ] *PF* tgstu. *aega veetma, koos olema*
- ke**: [kɛ] *PF* ms. *mitte*
- ke'aw**: [kɛ.'ʔaw] *PF* oms. *eraldatud, lahku löödud* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **'aw üks**)
- ke'u**: ['kɛ.ʔu] *PF* ases., ms. *mitte midagi* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **'u asi**)
- kea**: ['kɛ.a] *PF* ms. *ei (nimisõnade ees)*
- kefpomronga'**: [kɛ.fpom.'ro.ŋaʔ] *PF* oms. *ebatervislik (vaimselt; mitte inimeste kohta)* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **fpomronga' ter-vislik (vaimselt)**)
- kefpomtokinga'**: [kɛ.fpom.'tok'.ŋaʔ] *PF* oms. *ebatervislik, (füüsiliselt; mitte inimeste koh-*

- ta) (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **fpomto-kxnga' tervislik**)
- keftxo:** [kɛ.'ft'o] *PF* oms., fraas õnnetu, 'Kui kurb!'
- kefyak:** [kɛ.'fjakʔ] *PF, Prr* abis. *kas pole nii? ek-sju?* (tuletatud sõnadest **ke fya pole tee/viis** ja **srak küsimuse märkija**)
- kehe:** [kɛ.hɛ] *PF* hs. *ei*
- kekem:** [kɛ.kɛm] *PF* ases., ms. *mitte midagi (te-gude puhul)* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **kem tegu**)
- kelempwepey:** [kɛ.lɛm.'wej.pɛj] *PF* oms. *kan-natamatu, kärsitu* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **lemwepey rahulik**)
- kelfpomron:** [kɛl.fpom.'ron] *PF* oms. *ebatervislik (vaimsel; inimeste kohta)* (tuletatud sõna-dest **ke mitte** ja **lefpomron terve (vaimsel)**)
- kelfpomtokx:** [kɛl.fpom.'tokʔ] *PF* oms. *ebater-vislik (füüsiliselt)* (tuletatud sõnadest **ke mit-te** ja **fpomtokx tervis (füüsiline)**)
- kelhoan:** [kɛl.'ho.an] *PF* oms. *ebamugav* (tule-tatud sõnast **hoan mugavus**)
- kelkin:** [kɛl.'kin] *PF* oms. *ebavajalik, põhjusea*
- kelku:** [kɛl.ku] *PF* ns. *kodu, maja*
- kelku si:** [kɛl.ku 's-i] *PF* tgstu. *elama, paiknema* (tuletatud sõnast **kelku kodu**)
- kelsar:** [kɛl.'sar] *PF* oms. *mõttetu, kasutu* (tule-tatud sõnadest **ke mitte** ja **lesar kasulik**)
- keltrrr:** [kɛl.'tr.tr] *PF* oms. *ebatavaline* (tule-tatud sõnadest **ke mitte** ja **letrrrr tavaline**)
- keltsun:** [kɛl.'tsun] *PF* oms. *võimatu* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **tsun võima**)
- kem:** [kɛm] *PF* ns. *tegevus, tegu*
- kemli'u:** [kɛm.li.ʔu] *PF* ns. *teigusõna* (tuletatud sõnadest **kem tegevus** ja **li'u sõna**)
- kemli'uvi:** [kɛm.li.ʔu.vi] *PF* ns. *siseliide* (tule-tatud sõnast **kemli'u teigusõna**)
- kempe:** [kɛm.pɛ] *PF* ks. *mis (tegevus)* allomor-f sõnast **pehem** (tuletatud sõnast **kem tegu**)
- kem si:** [kɛm 's-i] *PF* tgstu. *tegema* (tuletatud sõnast **kem tegu**)
- kemwiä:** [kɛm.'wi.æ] *PF* oms. *kohatu, ebaõiglane, ebaaus, vale* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **muiä õiglase**)
- ken'aw:** [kɛn.'ʔaw] *PF* ms. *mitte ainult* (tuleta-tatud sõnadest **ke mitte** ja **ni'aw ainult**)
- keng:** [kɛŋ] *PF* ms. *isegi*
- kenong:** [kɛ.n.ŋ] or [kɛ.n.ŋ] *PF* tgstu. *ku-jutama, esindama, näiteks olema (e)* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **nong järgnema**)
- kenzen:** [kɛn.'zɛn] *PF* ns. *mitte ilmtingimata* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **nizen kind-lasti**)
- kerusey:** [kɛ.ru.sɛj] *PF* oms. *surnud* (tuleta-tatud sõnadest **ke mitte** ja **r«us»ey elus, eluline** (omadussõna siseliide))
- kesran:** [kɛ.'sran] *PF* oms. *nii ja naa, normaalne* (pole jah, pole ei) /bf *kesrankekehe* (tuletatud sõnadest **ke mitte** ja **sran jah**)
- keteng:** [kɛ.tɛŋ] *PF* oms. *teistsugune, teine* (tu-letatud sõnadest **ke mitte** ja **teng sama, võrd-ne**)
- ketsran:** [kɛ.'tsran] *PF* oms., ss. *tähtsusetu, vä-hetähtis, misiganes, vahet pole* (tuletatud sõ-nadest **ke mitte** ja **tsranten tähtis olema**)
- ketsuktiam:** [kɛ.'tsuk.'ti.am] *PF* oms. *loenda-matu, lõpmatu* (tuletatud sõnadest **ketsuk-mitte suutma** ja **tiam loendama**)
- ketsuktswa':** [kɛ.'tsuk.'tswaʔ] *PF* oms. *unusta-matu* (tuletatud sõnadest **ketsuk-mitte su-utma** ja **tswa' unustama**)
- ketuwong:** [kɛ.tu.woŋ] *PF* ns. *võõras isik*
- kew:** [kɛw] *PF* nr. *null, sümbol 0*
- kewan:** [kɛ.wan] *PF* ns. *vanus* (tuletatud sõna-dest **koak vana** ja **'ewan noor**)
- kewong:** [kɛ.woŋ] *PF* oms. *võõras*
- key:** [kɛj] *PF* ns. *nägu*
- keyawr:** [kɛ.'jawr] *PF* oms. *vale, mitte õige* (tu-letatud sõnadest **ke mitte** ja **eyawr õige**)
- keye'ung:** [kɛ.'jɛ.ʔuŋ] *PF* ns. *hullumeelsus*
- keyn:** [kɛ.jn] *PF* tgsne. *langetama, maha panema*
- keyrel:** [kɛy.rɛl] *PF* ns. *näoilme* (tuletatud sõ-nadest **key nägu** ja **rel pilt**)
- kezempiltxe:** [kɛ.zɛm.pl.'t'ɛ] *PF* ms. *muidu-gi mõista, ilma ütlematagi* (lühenenud lausest **ke+zene+pivlltxe**)
- ki:** [ki] *PF* ss. *pigem, ennem, kui et*
- kifkey:** [ki.'fkɛj] *PF* ns. *maailm (füüsiline, tahke)*
- kilvan:** [kil.'van] *PF* ns. *jõgi*
- kin:** [k.in] *PF* tgsne. *vajama*
- kinam:** [ki.'nam] *PF* ns. *jalg*
- kinamtil:** [ki.'nam.til] *PF* ns. *põlv* (tuletatud sõnadest **kinam jalg** ja **til ühendus, hing**)
- kinä:** [kɛ.næ] *PF* nr. *seitse*
- kintrr:** [kɛn.tr] *PF* ns. *nädal* (tuletatud sõna-dest **kinä seitse** ja **trr päev**)
- kintrram:** [kɛn.tr.am] *PF* ns. *eelmine nädal* (tu-letatud sõnast **kintrr nädal**)

- kintrray:** [ˈkin.tɾ.aj] *PF* ns. järgmine nädal (tuletatud sõnast **kintrr** nädal)
- kip-:** [kipː] *PF* abis. (kellegi) hulgas
- kive:** [ˈki.vɛ] *PF* oms seitsmes (tuletatud sõnast **kinä** seitse)
- ki'ong:** [ki.ˈʔoŋ] *PF* oms. aeglane
- kim:** [k-im] *PF* tgsne. keerlema, keerutama (mi-dagi); **Pol rumit kolim** ta keerutas palli
- kimar:** [ki.ˈmaɾ] *PF* oms. hooajaline
- king:** [kiŋ] *PF* ns. niit, lõng
- kite'e:** [ki.te.ˈʔɛ] *PF* ns. teenus, teenistus
- kite'e si:** [ki.te.ˈʔɛ ˈs-i] *PF* tgstu. teenima (tuletatud sõnast **kite'e** teenistus)
- klfiro':** [kl.ˈfr.ɔʔ] *PF* tgstu. vastutav olema
- klkã:** [kl.ˈk.æ] *PF* tgstu. laskuma (tuletatud sõnadest **klpa** all ja **kã** minema)
- klkukat:** [kl.ˈk.u.l.atː] *PF* tgsne. kaevama
- klkxem:** [kl.ˈk'·ɛm] *PF* tgstu. seisma
- klpa:** [ˈkl.pa] *PF* ns. põhjas, all
- klpã:** [kl.ˈp.æ] *PF* tgstu. maanduma, maani jõudma (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **pãhem** saabuma)
- klpxiltu:** [kl.ˈp'il.tu] *PF* ns. territoorium, maa-ala
- klrikx:** [kl.ˈrikː] *PF* ns. maavärin (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **rikx** liikuma)
- klte:** [ˈkl.te] *PF* ns. maa, maapind
- kltseng:** [ˈkl.tʂɛŋ] *PF* ns. asukoht (tuletatud sõnast **tseng** koht)
- kltxay:** [kl.ˈt'·aj] *PF* tgstu. maas lebama (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **txay** horisontaalne olema)
- kltxeykay:** [kl.t'·ɛj.ˈk.aj] *PF* tgsne. maha asetama (kltxay sihiline vorm) (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **txay** horisontaalselt asetsema)
- klvawm:** [ˈkl.vawm] *PF* oms. pruun (tuletatud sõnadest **klte** maapind ja **vawm** tume)
- klwo:** [kl.ˈw.ɔ] *PF* tgstu. maanduma (protsess) (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **wo** ulatuma)
- kllyem:** [kl.ˈj·ɛm] *PF* tgstu. matma (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **yem** panema)
- klza'u:** [kl.ˈz.a.ʔ·u] *PF* tgstu. alla tulema, laskuma (tuletatud sõnadest **klte** maa ja **za'u** tulema)
- ko:** [ko] *PF* abis. pealesurutud nõustumine (eks)(näide (Sa tuled minuga), eksju?)
- ko'on:** [ˈko.ʔon] *PF* ns. ring, ovaal, ringilkujuline vorm (tuletatud sõnadest **koum** ümar ja **'on** vorm)
- koak:** [ˈko.akː] *PF* oms. vana, eakas (elusolendite kohta)
- koaktan:** [ˈko.ak.tan] *PF* ns. vanamees (tuletatud sõnast **koak** vana)
- koakte:** [ˈko.ak.tɛ] *PF* ns. vanamemm (tuletatud sõnast **koak** vana)
- koaktu:** [ˈko.ak.tu] *PF* ns. vana inimene (tuletatud sõnast **koak** vana)
- kolan:** [ko.ˈlan] *PF* ss. tähendab, õigupoolest (eelnevalt öeldu täpsustus/parandamine) (tuletatud sõnast **kan** sihtima)
- kop:** [kopː] *PF* ms. ka, samuti, lisaks
- kop:** [kopː] *PF* ss. ja ka
- koren:** [ko.ˈrɛŋ] *PF* ns. reegel, juhtnõör
- kosman:** [ko.ˈsman] *PF* oms. vapustav, tore, vahva, lahe
- koum:** [ˈko.um] *PF* oms. ümar, kurvikas
- krr:** [krː] *PF* ns. aeg
- krra:** [ˈkr.a] *PF* ss. ajal, kui (tuletatud sõnast **krr** aeg)
- krrka-:** [ˈkr.ka] *PF* abis. sellal, ajal kui (tuletatud sõnast **krr** aeg)
- krrnekx:** [kr.ˈn·ɛkː] *PF* tgstu. aega võtma/nõudma (e) (tuletatud sõnadest **krr** aeg ja **nekx** tarbima)
- krrpe:** [ˈkr.pe] *PF* ks. millal (mis ajal) allomorf sõnast **pehrr** (tuletatud sõnast **krr** aeg)
- ku'up:** [ˈku.ʔupː] *PF* oms. raske (füüsiline mass)
- kulat:** [ˈk.u.l.atː] *PF* tgsne. avaldama, paljastama, ilmvalgele tooma (nii otseselt kui ka metafooriliselt)
- kum:** [kum] *PF* ns. tulemus, järeldus
- kuma:** [ˈkum.a] *PF* ss. seeõttu, mistõttu; kasutatakse järelduse ees, nt. 'Lu poe sevin niftxan kuma yawne slolu oer' (Ta oli nii ilus, mistõttu ma armusin.); vaata ka 'akum' (tuletatud sõnast **kum** tulemus)
- kur:** [k-ur] *PF* tgstu. rippuma
- kurakx:** [k-u.ˈr.akː] *PF* tgsne. välja sõitma
- kurfyan:** [ˈkur.fjan] *PF* ns. korv, rippuv iste (tuletatud sõnadest **kur** rippuma ja **fyan** ese, millele saab asju panna, et nad maas ei oleks)
- kurfyavi:** [ˈkur.fja.vi] *PF* ns. konks (tuletatud sõnast **kurfyan** korv)

Kx

- kxa:** [k'a] *PF* ns. *suu*
- kxakx:** [k'·ak'] *PF* tgstu. *pooleks murduma*
- kxam:** [k'am] *PF* ns. *keskpunkt, keskmine*
- kxamlä-:** [k'am.læ] *PF* abis. *Läbi (millegi) (tuletatud sõnast kxam keskel)*
- kxamtr:** [k'am.tr] *PF* ns. *keskpäev, lõuna (tuletatud sõnadest kxam kese ja trr päev)*
- kxamtrrmaw:** [k'am.tr.maw] *PF* ns. *aeg kohe pärast lõunat, varajane pärastrlõuna (tuletatud sõnadest kxamtr lõuna ja maw pärast)*
- kxamtseng:** [k'am.tseŋ] *PF* ns. *kese, koht keskel (tuletatud sõnadest kxam keskpunkt ja tseng koht)*
- kxamtxomaw:** [k'am.t'o.maw] *PF* ns. *aeg pärast keskööd (tuletatud sõnadest kxamtxon kesköö ja maw pärrast)*
- kxamtxon:** [k'am.t'on] *PF* ns. *kesköö (tuletatud sõnadest kxam kese ja txon öö)*
- kxamyi:** [k'am.ji] *PF* ns. *kesmine tase (tuletatud sõnadest kxam keskmine ja yi tase)*
- kxangangang:** [k'aŋ.aŋ.aŋ] *PF* hs. *pauhh, põmm (kõlamaaling)*
- kxange:** [k'a.ŋ.e] *PF* tgstu. *haigutama*
- kxani:** [k'a.ni] *PF* oms. *keelatud*
- kxap:** [k'ap] *PF* ns. *oht*
- kxapnga':** [k'ap.ŋa?] *PF* oms. *ohtlik, ähvardav (mitte inimeste kohta) (tuletatud sõnast kxap oht)*
- kxap si:** [k'ap s:i] *PF* tgstu. *ohustama, ähvardama (tuletatud sõnast kxap oht)*
- kxawm:** [k'awm] *PF* ms. *ehk, võib-olla*
- kxayl:** [k'ajl] *PF* oms. *kõrge*
- kxaylyi:** [k'ajl.ji] *PF* ns. *kõrge tase (tuletatud sõnadest kxayl kõrge ja yi tase)*
- kxänäng:** [k'æ.næŋ] *PF* oms. *roiskuva looma või liha hais*
- kxeltek:** [k'·el.t·ek] *PF* tgsne. *kätte võtma, tõstma*
- kxem:** [k'·em] *PF* tgstu. *vertikaalne olema*
- kxemyo:** [k'·em.jo] *PF* ns. *sein, vertikaalne pind (tuletatud sõnadest kxem vertikaalne olema ja yo pind)*
- kxener:** [k'·e.nε] *PF* ns. *suits*
- kxetse:** [k'·e.tse] *PF* ns. *saba*
- kxeyey:** [k'·e.jej] *PF* ns. *viga, eksitus*
- kxix:** [k'it'] *PF* ns. *surm*
- kxi:** [k'i] *PF* hs. *hei (lühike terovitus) (tuletatud sõnast kaltxi tere)*
- kxim:** [k'·im] *PF* tgsne. *käskima, määrama*
- kximyu:** [k'im.ju] *PF* ns. *väejuht, teise/teiste üle võimu omav isik (tuletatud sõnast kxim käskima, määrama)*
- kxll:** [k'·l] *PF* ns. *kallaletung, rünnak*
- kxll si:** [k'·l 's:i] *PF* tgstu. *ründama (tuletatud sõnast kxll kallaletung)*
- kxor:** [k'or] *PF* ns. *Suured kosed, mis on väga tugeva vooluga (loendatav, kuid harva)*
- kxu:** [k'u] *PF* ns. *viga, paha, häda*
- kxuke:** [k'u.ke] *PF* oms. *turvaline (tuletatud sõnadest kxu viga, paha ja ke mitte)*
- kxukx:** [k'·uk'] *PF* tgsne. *neelama, neelatama*
- kxum:** [k'um] *PF* oms. *viskoosne, limane, paks*
- kxumpay:** [k'um.paj] *PF* ns. *lima, geel, viskoosne vedelik (tuletatud sõnast kxum viskoosne, limane)*
- kxu si:** [k'u s:i] *PF* tgstu. *vigastama, kahjustama (tuletatud sõnast kxu kahju)*
- kxutu:** [k'u.tu] *PF* ns. *vaenlane (tuletatud sõnast kxu viga, paha)*

L

- lafyon:** [la.'fjon] *PF* oms. *tark, elukogenud (inimeste kohta) (tuletatud sõnast hafyon tarkus)*
- lahe:** [la.he] *PF* oms. *teine, teistsugune*
- lal:** [lal] *PF* oms. *vana (mip vastand)*
- lam:** [l.am] *PF* tgstu. *tunduma, paistma*
- lamaytxa:** [la.ma.j.'t'a] *PF* ns. *uputus*
- lang:** [l.aŋ] *PF* tgsne. *uurima, tundma õppima*
- lapo:** [la.po] *PF* ases. *teine (isik või asi) (tuletatud sõnadest lahe teine ja po tema)*
- laro:** [la.ro] *PF* oms. *puhas*
- laro si:** [la.ro s:i] *PF* tgstu. *puhastama, mustusest/porist puhtaks tegema (tuletatud sõnast laro puhas)*
- latem:** [l.a.t·em] *PF* tgs. *muutma (l«eyk»atem tgsne. muutma)*
- latsi:** [l.a.'ts:i] *LA* tgs. *sammu pidama (kellegagi)*

- law:** [law] *PF* oms. *kindel, selge*
- lawk:** [l·awk^ɾ] *PF* tgsne. *vestlema, rääkima (millestki)*
- lawnol:** [l·aw.nol] *PF* ns. *suur rõõm*
- lawr:** [lawr] *PF* ns. *meloodia*
- law si:** [l·aw 's·i] *PF* tgstu. *selgitama, selgeks tegema* (tuletatud sõnast **law selge**)
- layompin:** [la.'jom.pin] *PF* ns. *must* (tuletatud sõnast **layon must**)
- layon:** [la.'jon] *PF* oms. *must (värv)*
- lätxayn:** [l·æ.'t'·ajɲ] *PF* tgsne. *alistama (lagin-gus), vallutama*
- le'al:** [le.'ʔal] *PF* oms. *raiskav* (mitte inimeste kohta) (tuletatud sõnast **'al raiskama**)
- le'aw:** [le.'ʔaw] *PF* oms. *ainult*
- le'awtu:** [le.'ʔaw.tu] *PF* oms. *üks, üksik, ainus, üksildane (neutraalne; kasuta siseliidet <äng> väljendamaks kurba üksildust)* (tuletatud sõnadest **'aw üks** ja **tute isik**)
- le'en:** [le.'ʔɛn] *PF* oms. *vaistlik* (tuletatud sõnast **'en aimdus**)
- lefkr:** [le.'fkr] *PF* oms. *praegune* (tuletatud sõnast **fikrr see aeg**)
- lefnelan:** [le.'fnɛ.lan] *PF* oms. *meessoost, isane* (tuletatud sõnast **fnelan meessoost**)
- lefnele:** [le.'fnɛ.lɛ] *PF* oms. *naissoost, emane* (tuletatud sõnast **fnele naissoost**)
- lefngap:** [le.'fɲap^ɾ] *PF* oms. *metalne* (tuletatud sõnast **fngap metall**)
- lefpom:** [le.'fpom] *PF* oms. *õnnelik, tore, rahulik, hea (elutu kohta)* (tuletatud sõnast **fpom heaolu, õnnelikkus, rahu**)
- lefpomron:** [le.fpom.'ron] *PF* ms. *terve (vaim-selt; inimeste kohta)* (tuletatud sõnast **fpom-ron tervis (vaimne)**)
- lefpomtökx:** [le.fpom.'tok^ɾ] *PF* oms. *tervislik (füüsiliselt)* (tuletatud sõnast **fpomtökx tervis (füüsiline)**)
- lefrir:** [le.'frir] *PF* oms. *kihiline* (tuletatud sõnast **frir kiht**)
- leftxozä:** [le.'ft'o.zæ] *PF* oms. *pidulik, tähistav, püha*
- lehawmpam:** [le.'hawm.pam] *PF* oms. *lärmas* (tuletatud sõnast **hawmpam müra**)
- lehawng:** [le.'hawɲ] *PF* oms. *liigne, ülemäärane* (tuletatud sõnast **hawng ülekiillus**)
- lehawngkrr:** [le.'hawɲ.kr] *PF* oms. *hiline* (tuletatud sõnast **hawngkrr hilja**)
- lehipey:** [le.'hi.pɛj] *PF* oms. *kõhklev* (tuletatud sõnast **hipey kõhklema**)
- lehoan:** [le.'ho.an] *PF* oms. *mugav* (tuletatud sõnast **hoan mugavus**)
- lehrrap:** [le.'hr.ap^ɾ] *PF* oms. *ohtlik* (tuletatud sõnast **hrrap oht**)
- leioae:** [le.i.o.'a.ɛ] *PF* ns. *austus, respekt*
- leioae si:** [le.i.o.'a.ɛ s·i] *PF* tgstu. *austama* (tuletatud sõnast **leioae austus**)
- lek:** [l·ɛk^ɾ] *PF* tgsne. *kuuletuma, kuulda võtma*
- lekin:** [le.'kin] *PF* oms. *vajalik* (tuletatud sõnast **kin vajama**)
- lekoren:** [le.ko.'rɛn] *PF* oms. *seaduslik* (tuletatud sõnast **koren reegel**)
- lekye'ung:** [lek.'jɛ.ʔuɲ] *PF* oms. *meeletu, hull* (tuletatud sõnast **kye'ung hullus**)
- leli'fya:** [le.'liʔ.fja] *PF* oms. *keelealane* (tuletatud sõnast **li'fya keel**)
- lemrey:** [lɛm.'rɛj] *PF* oms. *ellujäänud (nt. mingist grupist ellujäänud inimesed)* (tuletatud sõnast **emrey ellu jääma**)
- lemweypey:** [lɛm.'wɛj.pɛj] *PF* oms. *kannatlik* (tuletatud sõnast **maweypey kannatlik olema**)
- len:** [l·ɛn] *PF* tgstu. *juhtuma, aset leidma*
- leNa'vi:** [le.'naʔ.vi] *PF* oms. *na'vi-ne, seotud na'videga* (tuletatud sõnast **Na'vi Rahvas**)
- leno:** [le.'no] *PF* oms. *täpne, põhjalik* (inimeste kohta)
- lenomum:** [le.'no.mum] *PF* oms. *uudishimulik* (tuletatud sõnast **newomum huvi tundma**)
- lenrra:** [le.'nr.a] *PF* oms. *uhke* (tuletatud sõnast **nrara uhkus**)
- lepay:** [le.'pa:j] *PF* oms. *vesine* (tuletatud sõnast **pay vesi**)
- lepwopx:** [lep.'wop^ɾ] *PF* oms. *pilvine* (tuletatud sõnast **pìwopx pilv**)
- ler:** [lɛr] *PF* oms. *sujuv, ühtlane, tasane* (liikumise kohta)
- lereyfyä:** [le.'rɛj.fja] *PF* oms. *kultuurile omane, kultuurne* (tuletatud sõnast **reyfyä eluviis**)
- lerik:** [le.'rik^ɾ] *PF* oms. *lehine, leherikas* (tuletatud sõnast **rik leht**)
- lerin:** [le.'rim] *PF* oms. *puidust, puit-* (tuletatud sõnast **rin puit**)
- leronsrel:** [le.'ron.srɛl] *PF* ms. *kujuteldav* (tuletatud sõnast **ronsrelngop kujutlema**)
- lertu:** [lɛr.tu] *PF* ns. *töökaaslane*

- lesar:** [lɛ.ˈsɑr] *PF* oms. *kasulik (millekski) (tuletatud sõnast sar kasutama)*
- lesar si:** [lɛ.ˈsɑr s-i] *PF* tgstu. *kasulik olema, kasu andma (tuletatud sõnast lesar kasulik)*
- leskxir:** [lɛ.ˈskʰir] *PF* oms. *haavatud, vigastatud (tuletatud sõnast skxir haav)*
- lesngä'i:** [lɛ.ˈsɲæ.ʔi] *PF* oms. *esmane, algusest saati olemasolev (tuletatud sõnast sngä'i algama)*
- lesnonrra:** [lɛ.sno.ˈnr̩.a] *PF* oms. *ennast täis (tuletatud sõnast snonrra eneseuhkus)*
- leso'ha:** [lɛ.ˈsoʔ.ha] *PF* oms. *vaimustunud (tuletatud sõnast so'ha vaimustatud olema)*
- letam:** [lɛ.ˈtam] *PF* oms. *piisav (tuletatud sõnast tam piisama)*
- letokx:** [lɛ.ˈtokʰ] *PF* oms. *kehane, füüsiline (tuletatud sõnast tokx keha)*
- letrr:** [lɛ.ˈtr̩] *RL* oms. *(iga)päevane (tuletatud sõnast trr päev)*
- letrrrtr:** [lɛ.ˈtr̩.tr̩] *PF* oms. *tavaline, harilik (tuletatud sõnast trr päev)*
- letsim:** [lɛ.ˈtsim] *PF* oms. *ainulaadne, originaalne (tuletatud sõnast tsim allikas)*
- letskxe:** [lɛ.ˈtskʰɛ] *PF* oms. *kivist, kivi- (tuletatud sõnast tskxe kivi)*
- letsranten:** [lɛ.ˈtsran.tɛn] *PF* oms. *tähtis (tuletatud sõnast tsranten olulisus)*
- letsunslu:** [lɛ.ˈtsun.slu] *PF* oms. *võimalik (tuletatud sõnast tsunslu võima, suutma)*
- letswal:** [lɛ.ˈtswal] *PF* oms. *võimas (inimeste kohta) (tuletatud sõnast tswal võim)*
- letwan:** [lɛ.t.ˈwan] *PF* oms. *kaval, hiiliv (inimese kohta) (tuletatud sõnadest tute isik ja wan peitma)*
- letxi:** [lɛ.ˈtʰi] *PF* oms. *kiireloomuline, rutakas (inimeste kohta) (tuletatud sõnast txi kiireloomulisus)*
- letxiluke:** [lɛ.ˈtʰi.lu.kɛ] *PF* oms. *rahulik, aeglane (inimeste kohta) (tuletatud sõnadest txi kiireloomulisus ja luke ilma)*
- lew:** [lɛw] *PF* ns. *kate*
- lewäte:** [lɛ.wæ.ˈtɛ] *PF* oms. *vaieldav (tuletatud sõnast wäte vaidelma)*
- leweopx:** [lɛ.wɛ.ˈopʰ] *PF* oms. *laine-moodi, laine-sarnane (tuletatud sõnast weopx laine)*
- lew si:** [lɛw ˈs-i] *PF* tgstu. *varjama, katma (tuletatud sõnast lew kate)*
- ley:** [l-ɛj] *PF* tgstu. *väärtust omama, väärt olema*
- leyapay:** [lɛ.ˈja.paj] *PF* oms. *udune (tuletatud sõnast yapay udu)*
- leye'krr:** [lɛ.ˈjɛʔ.kr̩] *PF* oms. *varajane (tuletatud sõnast ye'krr vara)*
- leyewla:** [lɛ.ˈjɛw.la] *PF* oms. *pettumust valmistav (tuletatud sõnast yewla pettumus)*
- leyem:** [l-ɛjm] *PF* tgstu. *hüüdma, karjuma*
- leymfɛ':** [l-ɛjm.ˈfɛʔ] *PF* tgstu. *kurtma, kaebama (tuletatud sõnadest leym karjuma ja fe'halb)*
- leymkem:** [l-ɛjm.ˈkɛm] *PF* tgstu. *protesteerima, vastu seisma, meelt avaldama (tuletatud sõnadest leym karjuma ja kemwiä ebaõiglane)*
- leyen:** [l-ɛjn] *PF* tgsne. *kordama, uuesti tegema*
- leyr:** [lɛjr] *PF* oms. *külmunud*
- leyr si:** [lɛjr s-i] *PF* tgstu. *külmutama (tuletatud sõnast leyr külmutatud)*
- lezeswa:** [lɛ.ˈzɛ.swa] *PF* oms. *rohune (tuletatud sõnast zeswa muru, rohi)*
- li:** [li] *PF* ms. *juba*
- lie:** [ˈli.ɛ] *PF* ns. *kogemus*
- lie si:** [ˈli.ɛ s-i] *PF* tgstu. *kogema, tundma (tuletatud sõnast lie kogemus)*
- lini:** [ˈli.ni] *PF* ns. *noorloom, -kala, -lind, -putukas*
- lisre+:** [ˈli.srɛ] *PF* abis. *(mingiks ajaks) teostama (tuletatud sõnadest li juba ja sre+ enne)(Kem si lisre srray. Tee see homseks ära)*
- liswa:** [li.ˈswa] *PF* ns. *toit, kehatäide*
- liswa si:** [li.ˈswa s-i] *PF* tgtu. *toitma, toitu pakuma (tuletatud sõnast liswa toit)*
- litx:** [litʰ] *PF* oms. *terav*
- li'fya:** [ˈliʔ.fja] *PF* ns. *keel (suhtlusvahend) (tuletatud sõnadest li'u sõna ja fya'o tee, viis)*
- li'fyaolo':** [ˈliʔ.fja.o.ˈloʔ] *PF* ns. *keelegrupp, keele kasutajad (tuletatud sõnadest li'fya keel (suhtlusvahend) ja olo' hõim)*
- li'fyavi:** [ˈliʔ.fja.vi] *PF* ns. *väljend, keele osa (tuletatud sõnast li'fya keel)*
- li'kong:** [ˈliʔ.koŋ] *PF* ns. *silp (tuletatud sõnadest li'u sõna ja 'ekong lõök (rütmiline))*
- li'u:** [ˈli.ʔu] *PF* ns. *sõna*
- li'uking:** [ˈli.ʔu.kiŋ] *PF* ns. *lause (tuletatud sõnadest li'u sõna ja king lõim)*
- li'ukingvi:** [ˈli.ʔu.kiŋ.vi] *PF* ns. *fraas (tuletatud sõnast li'uking lause)*
- li'upam:** [ˈli.ʔu.pam] *PF* ns. *aksent, hääldus (tuletatud sõnadest li'u sõna ja pam heli)*
- li'upe:** [ˈli.ʔu.pɛ] *PF* ks. *mis (sõna, väljend) allomorfi sõnast peli'u*

li'upuk: [l̥i.ʔu.puk^ʔ] *PF* ns. sõnastik, sõnaraamat (tuletatud sõnadest **li'u** sõna ja **puk** raamat (inglise laensõna))
li'uvan: [l̥i.ʔu.van] *PF* ns. sõnamäng (tuletatud sõnadest **li'u** sõna ja **uvan** mäng)
li'uvi: [l̥i.ʔu.vi] *PF* ns. liide (tuletatud sõnast **li'u** sõna)
lim: [l̥im] *PF* tgstu. kaugel olema
lìng: [l̥iŋ] *PF* tgstu. (õhus) hõljuma
lo'a: [l̥o.ʔa] *PF* ns. tootem, hõimu märk, amulett
loi: [l̥o.i] *PF* ns. muna
lok: [l̥ok^ʔ] *PF* tgsne. lähenema
lok-: [l̥ok^ʔ] *PF* abis. lähedal (millelegi)
lom: [lom] *PF* oms. igatsetud (kaua ära olnud inimese kohta)
lomtu: [lom.tu] *PF* ns. igatsetud inimene (tuletatud sõnast **lom** igatsetud)
lonu: [l̥o.n̥u] *PF* tgsne. vabastama, lahti laskma
lopx: [l̥op^ʔ] *PF* tgstu. paanitsema

M

ma: [ma] *PF* abis. oo (üte, kellegi poole pöördumisel)
makto: [m̥ak.t̥o] *PF* tgsne. ratsutama, lendama (loomaga), sõitma
mal: [mal] *PF* oms. usaldusväärne
masat: [ma.sat] *PF* ns. rinnariüü (sõjas)
mauti: [ma.u.ti] *PF* ns. puuvili
maw-: [maw] *PF* abis. pärast (aeg)
mawey: [ma.w̥ej] *CM* oms. rahulik
maweypey: [ma.w̥ej.p̥ej] *PF* mtgstu. kannatlik olema (e) (tuletatud sõnadest **mawey** rahulik ja **pey** ootama)
maweypeyyu: [ma.w̥ej.p̥ej.ju] *PF* ns. rahulolija (tuletatud sõnast **maweypey** rahul olema)
mawfwa: [maw.fwa] *PF* ss. pärast (tuletatud sõnadest **maw** pärast ja **fwa** see)
mawkr: [maw.kr] *PF* ms. pärast, hiljem (tuletatud sõnadest **maw** pärast ja **kr** aeg)
mawkrra: [maw.kr̥.a] *PF* ss. pärast (mingit asja) allomorf sõnast **akrrmaw** (tuletatud sõnadest **kr** aeg ja **maw** pärast)
mawl: [mawl] *PF* ns. pool (millestki)
may': [m̥aj̥ʔ] *PF* mtgsne. proovima, hindama, üle vaatama, testima
mäxku: [m̥æ.k̥u] *PF* tgsne. segama, rikkuma, häirima (tuletatud sõnast **kxu** viga)
me'em: [m̥e.'ʔem] *PF* oms. harmooniline

lor: [lor] *PF* oms. ilus, meeli rahustav (elutu kohta)
loran: [lo.ran] *PF* ns. graatsilisus, elegantsus (tuletatud sõnadest **lor** ilus ja **ran** olek)
lrrtok: [l̥r̥.tok^ʔ] *PF* ns. naeratus
lrrtok si: [l̥r̥.tok^ʔ 's̥i] *PF* tgstu. naeratama (tuletatud sõnast **lrrtok** naeratus)
lu: [l̥u] *PF* tgstu., mtgstu. olema (öeldistäide) (omandust väljendab koos datiiivse käändega)
luke-: [l̥u.ke] *PF* abis. ilma
lukpen: [luk.'p̥en] *PF* oms. ilma riieteta, paljas (tuletatud sõnadest **luke** ilma ja **pen** riietus (mitmus))
lumpe: [lum.p̥e] *PF* ks. miks allomorf sõnast **pelun**
lun: [lun] *PF* ns. põhjus
lupra: [lup.ra] *PF* ns. stiil

mefo: [m̥e.fo] *PF* ases. nemad, need kaks (tuletatud sõnadest **me+** kaksikvormi näitaja ja **po** tema)
mek: [mek^ʔ] *PF* oms. tühi; metafooriliselt: väärusetu
mekre: [m̥ek.r̥e] *PF* ns. varud
mektseng: [m̥ek.t̥s̥eŋ] *PF* ns. avaus (tuletatud sõnadest **mek** tühi ja **tseng** koht)
melo: [m̥e.lo] *PF* ms. kaks korda (tuletatud sõnadest **me+** kaksikvorm ja **alo** kord)
menari: [m̥e.'na.r̥i] *PF* ns. silmad (kaks) (tuletatud sõnadest **me+** kaksikvorm ja **nari** silm)
meoaniaea: [m̥e.o.a.u.ni.a.'e.a] *PF* n. harmoonia, loodusega ühes elamine
merki: [m̥e.r̥.ki] *PF* ns. grill
mesrram: [m̥e.s̥r̥.'am] *PF* ns., ms. üleile (tuletatud sõnast **trr** päev)
mesrray: [m̥e.s̥r̥.'aj] *PF* ns., ms. ülehomme (tuletatud sõnast **trr** päev)
meuia: [m̥e.'u.i.a] *PF* ns. au, austus
meuianga': [m̥e.'u.i.a.ŋaʔ] *PF* oms. auline (tuletatud sõnadest **meuia** au ja **nga'** sisaldama)
meuia si: [m̥e.'u.i.a s̥i] *PF* tgstu. au andma (tuletatud sõnast **meuia** au)
meyam: [m̥e.'y̥.am] *PF* tgsne. kallistama, emama, kaistuama

- meyp:** [mɛjp^ɿ] *PF* oms. *nõrk*
- meyptu:** [ˈmɛjp.tu] *PF* ns. *nõrguke, joršš (füüsiliselt või iseloomult nõrk)* (tuletatud sõnast **meyp** *nõrk*)
- mi:** [mi] *PF* ms. *ikka veel, praegugi, nagu enne*
- miklor:** [mik.ˈlor] *PF* oms. *hästikõlav, ilusalt kõlav* (tuletatud sõnadest **mikyun** *kõrv* ja **lor** *ilus*)
- miktsang:** [ˈmik.t͡saŋ] *PF* ns. *kõrvarõngas* (tuletatud sõnadest **mikyun** *kõrv* ja **tsang** *lābilõige*)
- mikvä:** [mik.ˈvæʔ] *PF* oms. *halvasti kõlav, koldalt kõlav* (tuletatud sõnadest **mikyun** *kõrv* ja **vä** *ebameeldiv, vastik*)
- mikyun:** [ˈmik.jun] *JC* ns. *kõrv*
- mip:** [mip^ɿ] *PF* oms. *uus*
- mì+:** [mi] *PF* abis. *sees, peal*
- mifa:** [ˈmi.fɑ] or [mi.ˈfɑ] *PF* ns., ms. (*millegi*) *ses*
- miftxele:** [mi.ˈftˈɛ.lɛ] *PF* ms. *teemasse, selle teemaga seotult*
- mikam-:** [mi.ˈkam] *PF* abis. (*millegi*) *vahel*
- mìn:** [m.ɪn] *PF* tgstu. *pöörlema (ümbertelje)* **Mìnne ftärpa** *Keera vasakule*
- mìnyu:** [ˈmɪn.ju] *PF* ns. *keeraja, pööraja* (tuletatud sõnast **mìn** *keerama, pöörama*)
- miso:** [mi.ˈso] *PF* ms. *eemal (asukoht)* (tuletatud sõnast **mì** *sisse*)
- ml'an:** [m.ɪ.ˈʔ.an] *PF* tgsne. *vastu võtma, aksepteerima*
- mlte:** [m.ɪ.ˈt.ɛ] *PF* tgstu. *nõustuma, leppima*
- mo:** [mo] *PF* ns. *koht, piiratud ala, ruum*
- mo'ara:** [mo.ˈʔa.ɾɑ] *PF* ns. *kogumiskoht*
- mo a fngä:** [ˈmo a ˈfjæʔ] *PF* ns. *tualett, WC* (tuletatud sõnadest **mo** *piiratud ala* ja (**a**) **fngä** *end kergitama*)
- moe:** [ˈmo.ɛ] *PF* ases. *meie kaks (välistav)* (tuletatud sõnadest **me+** *kaksikvorm* ja **oe** *mina*)
- mok:** [m.ɔk^ɿ] *PF* tgsne. *soovitama*
- mokri:** [ˈmɔk.ri] *PF* ns. *hää*
- momek:** [ˈmo.mɛk^ɿ] *PF* oms. *õdnes, mitte tahke*
- mong:** [m.ɔŋ] *PF* tgsne. *sõltuma, toetuma (abile)*
- mowan:** [mo.ˈwan] *PF* oms. *nauditav, rahuldav* (*füüsiliselt, seksuaalselt*)
- mowar:** [mo.ˈwaɾ] *PF* ns. *nõuanne, soovitus*
- mowar si:** [mo.ˈwaɾ s-i] *PF* tgsne. *nõu andma, soovitama* (tuletatud sõnast **mowar** *nõuanne*)
- mowarsiyu:** [mo.ˈwaɾ.si.ju] *PF* ns. *nõuandja* (tuletatud sõnast **mowar** *nõuanne*)
- mrr:** [mɾ] *PF* nr. *viis*
- mrrtr:** [ˈmɾ.tɾ] *PF* ns. *arginädal, töönädal* (tuletatud sõnadest **mrr** *viis* ja **trr** *päev*)
- mrrve:** [ˈmɾ.vɛ] *PF* oms. *viies* (tuletatud sõnast **mrr** *viis*)
- muiä:** [mu.ˈi.æ] *PF* oms. *õige, õiglane, õigustatud*
- mun'i:** [m.un.ˈʔ-i] *PF* tgs. *lõikama, raiuma*
- mune:** [ˈmu.nɛ] *PF* nr. *kaks*
- munge:** [ˈm.u.ŋ.ɛ] *PF* tgsne. *võtma, tooma*
- mungwrr-:** [muŋ.ˈwɾ] *PF* abis. *välja arvatud*
- munsna:** [ˈmun.sna] *PF* ns. *paar* (tuletatud sõnadest **mune** *kaks* ja **sna'o** *kogumik*)
- muntr:** [ˈmun.tɾ] *PF* ns. *nädalavahetus* (tuletatud sõnadest **mune** *kaks* ja **trr** *päev*)
- muntrram:** [ˈmun.tɾ.am] *PF* ns. *eelmine nädalavahetus* (tuletatud sõnast **muntr** *nädalavahetus*)
- muntrray:** [ˈmun.tɾ.aj] *PF* ns. *järgmine nädalavahetus* (tuletatud sõnast **muntr** *nädalavahetus*)
- muntxa:** [mun.ˈt'a] *PF* oms. (*kellegagi*) *paari pandud, ühinenud*
- muntxa si:** [mun.ˈt'a ˈs-i] *PF* tgstu. *üheks saama, paarima (kellegagi), abielluma* (tuletatud sõnast **muntxa** *paari pandud*)
- muntxatan:** [mun.ˈt'a.tan] *PF* ns. *mees (abikaasana)* (tuletatud sõnast **muntxatu** *abikaasa*)
- muntxate:** [mun.ˈt'a.tɛ] *PF* ns. *naine (abikaasana)* (tuletatud sõnast **muntxatu** *abikaasa*)
- muntxatu:** [mun.ˈt'a.tu] *PF* ns. *abikaasa* (tuletatud sõnast **muntxa** *paari pandud*)
- muve:** [ˈmu.vɛ] *PF* oms. *teine* (tuletatud sõnast **mune** *kaks*)
- muwintxu:** [mu.w.ɪn.ˈt'u] *PF* tgsne. *tutvustama, esitlema* (tuletatud sõnast **wintxu** *näitama*)

N

- na-**: [na] *PF* abis. *nagu*
- na'ring**: [na.ʔ.rɪŋ] *PF* ns. *mets*
- naer**: [na.ʔɛr] *PF* ns. *jook*
- nafi'u**: [na.fi.ʔu] *PF* oms. *selline* (tuletatud sõnadest **na** *nagu* ja **fi'u** *see*)
- nafpawng**: [na.ʔpawŋ] *PF* ms. *leimates* (tuletatud sõnast **afpawng** *lein*)
- nam'ake**: [nam.ʔa.ke] *PF* ms. *enesekindlalt* (tuletatud sõnast **am'ake** *enesekindel*)
- nang**: [naŋ] *PF* hs. *üllatus-, vaimustus-, ergutushüüd*
- nari**: [ʔna.ri] *PF* ns. *silm*
- nari si**: [ʔna.ri s.i] *PF* tgstu. *ette vaatama, ettevaatlik olema* (tuletatud sõnast **nari** *silm*)
- narlör**: [nar.ʔlor] *PF* oms. *visuaalselt ilus, kena* (tuletatud sõnadest **nari** *silm* ja **lor** *ilus, meeldiv*)
- narvä**: [nar.ʔvæʔ] *PF* oms. *kole, silmale halb vaadata* (tuletatud sõnadest **nari** *silm* ja **vä** *ebameeldiv*)
- natkenong**: [nat.ʔke.noŋ] *PF* ss. *näiteks, näitena* (tuletatud sõnadest **na** *nagu* ja **tikenong** *näide*)
- nawang**: [ʔn.a.w.aŋ] *PF* tgstu. *üheks saama, ühinema*
- nawfwe**: [naw.fwɛ] *PF* oms. *sorav*
- nawm**: [nawm] *PF* oms. *üllas, suur*
- nawmtu**: [ʔnawm.tu] *PF* ns. *hea/suur inimene* (tuletatud sõnast **nawm** *suur*)
- nawri**: [ʔnaw.ri] *PF* oms. *andekas*
- nayn**: [najn] *PF* ns. *sümbol 9 (mitte väärtus)*
- näk**: [n.ʔækʔ] *PF* tgsne. *jooma*
- nän**: [n.ʔæn] *PF* tgstu. *vähendama*
- ne-**: [nɛ] *PF* abis. *eessõna (edasi (suund))***Näide**
Oel na'ring+ne kä. (Ma lähen metsa)
- ne'im**: [nɛ.ʔim] *PF* ms. *tagasi (suund)*
- nefä**: [nɛ.ʔfæ] *PF* ms. *üles (suund)*
- nekl**: [nɛ.ʔk] *PF* ms. *alla (suund)*
- nekx**: [n.ʔɛkʔ] *PF* tgsne. *põletama, ära põlema*
- nemfa-**: [ʔnem.fa] *PF* abis. *kuhugi sisse* (tuletatud sõnadest **ne** *edasi* ja **mifa** *sisse*)
- nemrey**: [nem.ʔreɪ] *PF* ms., hs. *elu eest (midagi tegema)* (tuletatud sõnast **emrey** *ellu jääma*)
- neni**: [ʔnɛ.ni] *PF* ns. *liiv*
- neto**: [nɛ.ʔto] *PF* ms. *eemale (suund)* (tuletatud sõnast **ne** *suund* (*kuhugile*))
- netrip**: [ʔnet.rɪpʔ] *PF* ms. *õnnelikult*
- new**: [n.ʔɛw] *PF* tgsme. *tahtma*
- newomum**: [n.ʔɛw.ʔo.mum] *PF* tgstu. *huvi tundma, teada tahtma* (tuletatud sõnadest **new** *tahtma* ja **omum** *teadma*)
- neympin**: [ʔnɛjm.pin] *PF* ns. *hele värv* (tuletatud sõnast **neyn** *hele, valge varjund*)
- neyn**: [nɛjn] *PF* oms. *hele (värv)*
- niä**: [ni.i.ʔæ] *PF* tgsne. *haarama, krahmama*
- nik**: [nikʔ] *PF* oms. *mugav, lihtne*
- nikre**: [ʔnik.re] *PF* ns. *juuksed*
- nikroi**: [nik.ʔro.i] *PF* ns. *juuksekaunistus* (tuletatud sõnadest **nikre** *juuksed* ja **ioi** *kauunistus*)
- niktsyey**: [ʔnik.tʂjɛj] *PF* ns. *söödavavad toitu siduvad lehed vms* (tuletatud sõnadest **nik** *mugav* ja **tsyey** *eine*)
- nim**: [nim] *PF* oms. *häbelik, arg*
- ninan**: [ʔni.nan] *PF* ms. *lugemise kaudu, lugedes* (tuletatud sõnast **inan** *lugema*)
- ningyen**: [ʔniŋ.jɛn] *PF* ms. *kummaliselt, arusaamatult, veidralt* (tuletatud sõnast **ingyen** *arusaamatuse tunne*)
- nip**: [n.ʔipʔ] *PF* tgstu. *kinni jääma*
- nitram**: [nit.ʔram] *PF* ms. *rõõmus (inimeste kohta)*
- nivi**: [ʔni.vi] *PF* ns. *võrkkiik (magamiseks, üldine termin)*
- nì-**: [ni] *PF* muutab mäarsõnaks tuletatav liide:
- nì'al**: [ni.ʔal] *PF* ms. *raiskavalt* (tuletatud sõnast **'al** *raiskama*)
- nì'aw**: [ni.ʔaw] *PF* oms. *ainult* (tuletatud sõnast **'aw** *üks*)
- nì'awtu**: [ni.ʔaw.tu] *PF* ms. *üks* (tuletatud sõnadest **'aw** *üks* ja **tute** *isik*)
- nì'awve**: [ni.ʔaw.vɛ] *PF* ms. *esimesena* (tuletatud sõnast **'awve** *esimene*)
- nì'en**: [ni.ʔɛn] *PF* ms. *vaistu järgi (tegema)* (tuletatud sõnast **'en** *aimdus*)
- nì'eng**: [ni.ʔɛŋ] *PF* ms. *võrdselt, samaväärselt* (tuletatud sõnast **'engeng** *tase*) Tirusol za'u ne fo nì'eng
- nì'eoio**: [ni.ʔe.o.i.o] *PF* ms. *pidulikult* (tuletatud sõnast **'eoio** *pidulik*)
- nì'eveng**: [ni.ʔɛ.vɛŋ] *PF* ms. *nagu laps, lapsikult* (tuletatud sõnast **'eveng** *laps*)

- nì'eyng:** [ni.'ʔɛŋ] *PF* ms. *tagasi (saabunud)* (tuletatud sõnast **'eyng** *vastus*)
- nì'í'a:** [ni.'ʔi'.a] *PF* ms. *lõpuks* (tuletatud sõnast **'í'a** *lõpp*)
- nì'it:** [ni.'ʔit'] *PF* ms. *natuke* (tuletatud sõnast **'it** *väike kogus*)
- nì'o':** [ni.'ʔo'] *PF* ms. *nauditaval, lõbusal viisil* (tuletatud sõnast **'o'** *erutav*)
- nì'ul:** [ni.'ʔul] *PF* ms. *rohkem, enam, veel*
- nì'ul'ul:** [ni.'ʔul.ʔul] *PF* ms. *suurenevalt, üha rohkem ja rohkem* (tuletatud sõnast **'ul** *suurendama*)
- nìawnomum:** [ni.aw.'no.mum] *PF* ms. *teadagi, nagu sa tead (tavakõnes)* (tuletatud sõnadest «**awn**» *perfektiivne umbisikuline siseliide* ja **omum** *teadma*)
- nìayoeng:** [ni.aj.'wɛŋ] *PF* ms. *nagu meie, nagu me teeme (tavakõnes [naj.'wɛŋ])* (tuletatud sõnast **ayoeng** *meie (kaasaarvav)*)
- nìfe':** [ni.'fɛ'] *PF* ms. *halvasti* (tuletatud sõnast **fe'** *halb*)
- nìfkeytongay:** [ni.fkej.to.'ŋaj] *PF* ms. *tegelikult, ausalt öeldes* (tuletatud sõnadest **tif-keytok** *olukord* ja **ngay** *tõsi*)
- nìfkr:** [ni.'fkr] *PF* ms. *hiljuti* (tuletatud sõnast **fikrr** *see aeg*)
- nìflrr:** [ni.'flr] *PF* oms. *õrnalt, hoolivalt* (tuletatud sõnast **flrr** *hooliv*)
- nìfmokx:** [ni.'fmok'] *PF* ms. *kadedalt* (tuletatud sõnast **fmokx** *kadedus*)
- nìfnu:** [ni.'fnu] *PF* oms. *vaikselt* (tuletatud sõnast **fnu** *vaikne*)
- nìfpxamo:** [ni.'fp'a.mo] *PF* ms. *kohutavalt, õudselts, jubedalt* (tuletatud sõnast **fxamo** *kohutav*)
- nìfrakrr:** [ni.'fra.kr] *PF* ms. *nagu alati* (tuletatud sõnast **frakrr** *alati*)
- nìfrir:** [ni.'frir] *PF* ms. *kihiti* (tuletatud sõnast **frir** *kiht*)
- nìftär:** [ni.'ftær] *PF* ms. *vasakule* (tuletatud sõnast **ftär** *vasak*)
- nìftue:** [ni.'ftu.ɛ] *PF* ms. *lihtsalt, kergelt* (tuletatud sõnast **ftue** *lihtne*)
- nìftxan:** [ni.'ft'an] *PF* ms. *ühtmoodi, samal hulgalt* (tuletatud sõnast **ftxan** *nii, sellisel hulgalt*)
- nìftxavang:** [ni.'ft'a.vaŋ] *PF* ms. *kirglikult, püüdlilikult, kogu südamest* (tuletatud sõnast **ftxavang** *kirglik*)
- nìfwefwi:** [ni.'fwɛ.fwi] *PF* ms. *vilinal, vilistades* (tuletatud sõnast **fwefwi** *vile*)
- nìfya'o:** [ni.'fja.ʔo] *PF* ms. *(mingil) viisi* (Näide: **Po poltxe nifya'o a-law.** *Ta rääkis selgelt (ta rääkis selgel viisil)* (tuletatud sõnast **fya'o** *viis*))
- nìfyeyntu:** [ni.'fjɛj.n.tu] *PF* ms. *nagu täiskasvanu, küpselt* (tuletatud sõnast **fyeyntu** *täiskasvanu*)
- nìhawmpam:** [ni.'hawm.pam] *PF* oms. *lärmaselt* (tuletatud sõnast **hawmpam** *müra*)
- nìhawng:** [ni.'hawŋ] *PF* ms. *liiga, liialt* (tuletatud sõnast **hawng** *üleküllus*)
- nìhay:** [ni.'haj] *PF* ms. *järgmisena* (tuletatud sõnast **hay** *järgmine*)
- nìhek:** [ni.'hɛk'] *PF* ms. *kummaliselt, huvitaval kombel* (tuletatud sõnast **hek** *olema kummaline, imelik*) (lausemärkus, mitte käitumise kirjeldaja)
- nìhipey:** [ni.'hi.pɛj] *PF* ms. *kõhklevalt* (tuletatud sõnast **hipey** *kõhkclus*)
- nìhoan:** [ni.'ho.an] *PF* ms. *mugavalt* (tuletatud sõnast **hoan** *mugavus*)
- nìhoet:** [ni.'ho.ɛt'] *PF* ms. *laiaulatuslikult, kaugeleulatuvalt* (tuletatud sõnast **hoet** *kaugeleulatuv, laiaulatuslik*)
- nìhol:** [ni.'hol] *PF* ms. *vähe* (tuletatud sõnast **hol** *natuke*)
- nìhona:** [ni.'ho.na] *PF* ms. *armsalt* (tuletatud sõnast **hona** *armas*)
- nìk'ärìp:** [nik.'ʔæ.rìp'] *PF* ms. *kindlalt, stabiilselt (mitte laskma liikuda)* (tuletatud sõnast **ke ärìp** *mitte liikuma*)
- nìk'ong:** [nik.'ʔoŋ] *PF* ms. *aeglaselt* (tuletatud sõnast **kì'ong** *aeglane*)
- nìkanu:** [ni.'ka.nu] *PF* ms. *targalt* (tuletatud sõnast **kanu** *tark*)
- nìkeftxo:** [ni.ke.'ft'o] *PF* ms. *kahjuks, õnnetuseks* (tuletatud sõnast **keftxo** *õnnetu*)
- nìkelkin:** [ni.ke.l.'kin] *PF* oms. *ilma vajaduseta* (tuletatud sõnast **kelkin** *ebavajalik*)
- nìkemweypey:** [ni.ke.m.'wɛj.pɛj] *PF* ms. *kanatatamatult, kärsitult* (tuletatud sõnadest **ke** *mitte* ja **lemweypey** *kannatlik*)
- nìklonu:** [nik.lo.'nu] *PF* ms. *kindlalt, tugevalt (mitte lahti laskma)* (tuletatud sõnast **ke lonu** *mitte lahti laskma*)
- nìkmar:** [nik.'mar] *PF* ms. *õigel ajal* (tuletatud sõnast **kimar** *hooajaline*)

- nìksman:** [nik.'sman] *PF* oms. *vapustavalt* (tuletatud sõnast **kosman** *valustav*)
- nìksran:** [nik.'sran] *PF* oms. *keskmiselt, normaalselt* (tuletatud sõnast **kesran** *nii ja naa*)
- nìktungzup:** [nik.tuŋ.'zupʔ] *PF* ms. *kindlalt, ettevaatlikult* (*mitte kukkuda laskma*) (tuletatud sõnast **ke tungzup** *mitte kukutama*)
- nìkx:** [nikʰ] *PF* ns. *kruusakivi, looduses või tehnikult purustatud kivi tükk*
- nìkxap:** [ni.'k'apʔ] *PF* ms. *ohklikult, ähvardavalt* (tuletatud sõnast **kxap** *oh*)
- nìkxem:** [ni.'k'ɛm] *PF* ms. *vertikaalselt* (tuletatud sõnast **kxem** *vertikaalne olema*)
- nìlam:** [ni.'lam] *PF* ms. *näivoalt* (tuletatud sõnast **lam** *näima*)
- nìlaw:** [ni.'law] *PF* ms. *selgelt, kindlalt* (tuletatud sõnast **law** *selge*)
- nìler:** [ni.'lɛɾ] *PF* ms. *sujuvalt, ühtlaselt, tasaselt* (tuletatud sõnast **ler** *sujuv, ühtlane, tasane*)
- nìli:** [ni.'li] *PF* ms. *ennatlikult* (tuletatud sõnast **li** *juba*)
- nìlkeftang:** [ni.l.kɛ.'ftaŋ] *PF* ms. *pidevalt, peatumata* (tuletatud sõnadest **luke** *ilma* ja **ftang** *peatuma*)
- nìltsan:** [ni.l.'tsan] *PF* ms. *hästi* (tuletatud sõnast **siltsan** *hea*)
- nìlun:** [ni.'lun] *PF* ms. *muidugi, loogiliselt*
- nìmal:** [ni.'mal] *PF* ms. *usaldavalt, kahtluseta* (tuletatud sõnast **mal** *usaldusväärne*)
- nìmeyp:** [ni.'mɛjɸʔ] *PF* ms. *nõrgalt, vabalt* (tuletatud sõnast **meyp** *nõrk*)
- nìmun:** [ni.'mun] *PF* ms. *uuesti, veel*
- nìmwey:** [nim.'wej] *PF* ms. *rahulikult* (tuletatud sõnast **mawey** *rahulik*)
- nìmweypey:** [nim.'wej.pɛj] *PF* ms. *kannatlikult* (tuletatud sõnast **maweypey** *kannatlik olema*)
- nìn:** [n-in] *PF* tgsne. *vaatama* (*kuhugile*)
- nìNa'vi:** [ni.'naʔ.vi] *PF* ms. *nagu na'vid, na'viselt* (tuletatud sõnast **Na'vi** *Rahvas*)
- nìnäk:** [ni.'nækʔ] *PF* ms. *juues, vedelal viisil* (tuletatud sõnast **näk** *jooma*)
- nìnän:** [ni.'næn] *PF* ms. *vähem* (tuletatud sõnast **nän** *vähendama*)
- nìnänän:** [ni.'næn.næn] *PF* ms. *vähenevalt, üha vähem ja vähem* (tuletatud sõnast **nän** *vähendama*)
- nìnəw:** [ni.'nɛw] *PF* ms. *vabatahtlikult, tahtlikult* (tuletatud sõnast **nəw** *tahtma*)
- nìngay:** [ni.'ŋaj] *PF* ms. *tõesti, tõeliselt* (tuletatud sõnast **ngay** *tõene*)
- nìngong:** [ni.'ŋoŋ] *PF* ms. *tuimalt, laisalt* (tuletatud sõnast **ngong** *laisk*)
- nìno:** [ni.'no] *PF* ms. *detailselt, põhjalikult, läbinisti*
- nìnrra:** [ni.'nr̥.a] *PF* ms. *uhkelt, uhkusega* (tuletatud sõnast **nr̥ra** *uhkus*)
- nìnu:** [ni.'nu] *PF* ms. *ebaõnnestuvalt, valesti* (**Näide** *Oeru txoa livu. 'olängeyng nìnu - Vabandust, valesti vastasin* (tuletatud sõnast **nui** *ebaõnnestuma*)
- nìolo':** [ni.o.'loʔ] *PF* ms. (*koos*) *nagu hõimu liikmed* (tuletatud sõnast **olo'** *hõim*)
- nìpr̥rte':** [ni.'pr̥.tɛʔ] *PF* ms. *hea meelega, võta heaks, loomulikult, tere tulemast* (*eeldatava sõnaga zola'u*) (tuletatud sõnast **pr̥rte'** *meeldiv*)
- nìpxay:** [ni.'p'aj] *PF* ms. *palju, paljuhulgaliselt* (tuletatud sõnast **pxay** *palju*)
- nìpxi:** [ni.'p'i] *PF* ms. *ühemõtteliselt, suunatud just* (*kellelgi/millelegi*) (tuletatud sõnast **pxi** *terav*)
- nìpxim:** [ni.'p'im] *PF* ms. *sirgelt, korralikult* (tuletatud sõnast **pxim** *püstine, sirge nt. sirgelt seisma*)
- nìran:** [ni.'ran] *PF* ms. *põhimõtteliselt, tegelikult, oma olemuselt* (tuletatud sõnast **ran** *olek*)
- nìrangal:** [ni.'ra.ŋal] *PF* ms. *soov* (*fakti vastand, koos perfektiivse või imperfektiivse tingiva kõneviisiga*) (tuletatud sõnast **rangal** *soovima*)
- nìri̯kxi:** [ni.r̥i.'k'i] *PF* ms. *väriselt, lõdisedes* (tuletatud sõnast **ri̯kxi** *värisema*)
- nìronsrel:** [ni.'ron.sɾɛl] *PF* ms. *ette kujutades* (tuletatud sõnast **ronsrelngop** *kujutlema*)
- nìsilpey:** [ni.sil.'pej] *PF* ms. *loodetavasti* (tuletatud sõnast **silpey** *loomatama*)
- nìskien:** [ni.'ski.ɛn] *PF* ms. *paremale* (tuletatud sõnast **skien** *parem*)
- nìslele:** [ni.'slɛ.lɛ] *PF* ms. *ujudes, ujuvalt* (tuletatud sõnast **slele** *ujuma*)
- nìsngä'i:** [ni.'sŋæ.ʔi] *PF* ms. *algupäraselt* (tuletatud sõnast **sngä'i** *algama*)
- nìsngum:** [ni.'sŋum] *PF* ms. *murelikult* (tuletatud sõnast **sngum** *mure*)
- nìso'ha:** [ni.'soʔ.ha] *PF* ms. *vaimustatult* (tuletatud sõnast **so'ha** *vaimustuses olema*)
- nìsoaia:** [ni.so.'a.i.a] *PF* ms. (*koos*) *nagu perekond* (tuletatud sõnast **soaia** *perekond*)

- nìsteng:** [ni.'stɛŋ] *PF* ms. *sarnaselt* (tuletatud sõnast **steng** *sarnane*)
- nìsti:** [ni.'sti] *PF* ms. *vihaselt* (tuletatud sõnast **sti** *vihane*)
- nìsung:** [ni.'suŋ] *PF* ms. *pealegi, lisaks, veelgi enam* (tuletatud sõnast **sung** *lisama*)
- nìswey:** [ni.'swɛj] *PF* ms. *kõige paremini* (tuletatud sõnast **swey** *parim*)
- nìsyayvi:** [ni.'sja.j.vi] *PF* ms. *juhuslikult* (tuletatud sõnast **syayvi** *õnn, edu*)
- nìsyen:** [ni.'sjɛn] *PF* ms. *viimaks, viimaseks* (tuletatud sõnast **syen** *viimane*)
- nìsyep:** [ni.'sjɛp] *PF* ms. *kindlalt, raudselt* (*nagu lõksus*) (tuletatud sõnast **syep** *lõks*)
- nìt'iluke:** [nit.'ʔi.lu.kɛ] *PF* ms. *lõputult, igavesti* (tuletatud sõnadest **t'i'a** *lõpp* ja **luke** *ilma*)
- nìtam:** [ni.'tam] *PF* ms. *piisavalt* (tuletatud sõnast **tam** *piisavus*)
- nìteng:** [ni.'tɛŋ] *PF* ms. *ka, nii, samamoodi* (tuletatud sõnast **teng** *sama, võrdne*)
- nìtengfya:** [ni.'tɛŋ.fja] *PF* ms. *samalaadselt* (tuletatud sõnast **tengfya** *samamoodi, nagu (ss.)*)
- nìtkan:** [nit.'kan] *PF* ms. *meelega, tahtlikult, sihilikult* (tuletatud sõnast **tikan** *siht, eesmärk*)
- nìtkanluke:** [nit.'kan.lu.kɛ] *PF* ms. *kogemata, tahtmatult* (tuletatud sõnadest **nìtkan** *meelega, tahtlikult* ja **luke-** *ilma*)
- nìtrrrtr:** [ni.'tr.tr] *PF* ms. *(iga)päevaselt, regulaarselt* (tuletatud sõnast **trr** *päev*)
- nìtsim:** [ni.'tsim] *PF* ms. *ainulaadselt, originaalselt* (tuletatud sõnast **tsim** *allikas*)
- nìtsìsyi:** [ni.'tsi.syi] *PF* ms. *sosinal, sosistades* (tuletatud sõnast **tsìsyi** *sosistama*)
- nìtsleng:** [ni.'tslɛŋ] *PF* ms. *valesti, valetavalt* (tuletatud sõnast **tsleng** *vale*)
- nìtson:** [ni.'tsɔn] *PF* ms. *kohusetundlikult* (tuletatud sõnast **tson** *kohustus*)
- nìtsyil:** [ni.'tsjil] *PF* ms. *ronimise abil/kaudu* (tuletatud sõnast **tsyil** *ronima*)
- nìtut:** [ni.'tut] *PF* ms. *pidavalt, vahet pidamata* (tuletatud sõnast **tut** *jatkamise märkija*)
- nìtxan:** [ni.'t'an] *PF* ms. *palju* (tuletatud sõnast **txan** *palju*)
- nìtxankeltrrrtr:** [ni.'t'an.kel.tr.tr] *PF* oms. *erakordselt* (tuletatud sõnast **txankeltrrrtr** *erakordne*)
- nìtxay:** [ni.'t'aj] *PF* ms. *horisontaalselt* (tuletatud sõnast **txay** *horisontaalne olema*)
- nìtxi:** [ni.'t'i] *PF* ms. *kiirelt, rutakalt* (tuletatud sõnast **txi** *kiireloomulisus*)
- nìtxiluke:** [ni.'t'i.lu.kɛ] *PF* ms. *rahulikult, aeglaselt* (tuletatud sõnadest **txi** *kiireloomulisus* ja **luke** *ilma*)
- nìvingkap:** [ni.'viŋ.kap] *PF* ms. *muuseas* (tuletatud sõnast **vingkap** *mõttesse tulema*)
- nìwan:** [ni.'wan] *PF* ms. *salaja, varjaval* (tuletatud sõnast **wan** *peitma*)
- nìwawe:** [ni.wa.'wɛ] *PF* ms. *tähenduslikult* (tuletatud sõnast **wawe** *tähtsus*)
- nìwä:** [ni.'wæ] *PF* ms. *vastupidi, vastupidiselt*
- nìwäte:** [ni.wæ.'tɛ] *PF* ms. *vaieldavalt* (tuletatud sõnast **wäte** *vaidelma*)
- nìwin:** [ni.'win] *PF* ms. *kiiresti* (tuletatud sõnast **win** *kiire*)
- nìwok:** [ni.'wok] *PF* ms. *häälekalt, kõvasti* (tuletatud sõnast **wok** *vali*)
- nìwotx:** [ni.'wot] *PF* ms. *kõik* (*absoluutselt kõik*) (tuletatud sõnast **wotx** *kõiksus*)
- nìyawr:** [ni.'jawr] *PF* ms. *õigesti, korrekselt* (tuletatud sõnast **eyawr** *õige*)
- nìyewla:** [ni.'jɛw.la] *PF* ms. *pettunult, ootusi mitte täitvalt* (tuletatud sõnast **yewla** *pettumus*)
- nìyey:** [ni.'jɛj] *PF* ms. *otse, sirgelt, otsekohe* (tuletatud sõnast **yey** *sirge, otsene*)
- nìyeyfya:** [ni.'jɛj.fja] *PF* ms. *otse, sirgelt* (tuletatud sõnast **yeyfya** *sirge joon*)
- nìyill:** [ni.'jɪ] *PF* ms. *ühiselt* (tuletatud sõnast **yill** *ühine*)
- nìyo':** [ni.'joʔ] *PF* ms. *ideaalselt, veatult* (tuletatud sõnast **yo'** *ideaalne olema*)
- nìyol:** [ni.'jol] *PF* ms. *lühidalt (ajaliselt)* (tuletatud sõnast **yol** *lühike (ajaliselt)*)
- nìyrr:** [ni.'jɪr] *PF* ms. *loomupäraselt* (tuletatud sõnast **yrr** *loomuomane*)
- nìzawnong:** [ni.'zaw.noŋ] *PF* ms. *turvaliselt, kindlalt* (tuletatud sõnadest «**awn**» -*nud, -tud vormi siseliide* ja **zong** *turvaline*)
- nìzen:** [ni.'zɛn] *PF* ms. *kindlasti, ilmtingimata* (tuletatud sõnast **zene** *pidama*)
- nokx:** [n-ok] *PF* tgsne. *sünnitama*
- nong:** [n-on] *PF* tgsne. *järgnema, järel käima*
- nongspe':** [n-on.'sp-ɛʔ] *PF* tgsne. *jälitama, taga ajama eesmärgiga kinni püüda*
- nopx:** [n-op] *PF* tgsne. *ära panema, hoiule pane*
- nr:** [n-r] *PF* tgstu. *helendama, kumama*

nrra: [ˈnr̩.a] *PF* ns. *uhkus, uhke tunne*
nuä+: [ˈnu.æ] *PF* ks. *taga, kaugemal* (nt. *Atwnga kelku si nuä ayram alusing - me elame hõljuvate mägede taga/mägedest edasi*)
nui: [ˈn̩.u.·i] *PF* tgstu. *ebaõnnestuma, läbi kukkuma, feilima, mitte saavutama soovitud tulemust*
nulkrr: [n̩ul.ˈkɪ] *PF* ms. *pikemalt (ainult aeg)* (tuletatud sõnast **krr** aeg)
nulnew: [n̩ul.ˈn̩.ɛw] *PF* tgsme. *eelistama (e)* (tuletatud sõnast **new** tahtma)
nume: [ˈn̩.u.m̩.ɛ] *PF* tgstu. *õppima, teada saama*
numeyu: [ˈnu.m̩.ɛ.ju] *PF* ns. *õpilane* (tuletatud sõnast **nume** õppima)

Ng

nga: [ŋa] *PF* ases. *sina*
nga': [ŋaʔ] *PF* tgsne. *sisaldama*
ngam: [ŋam] *PF* ns. *kaja*
ngampam: [ˈŋam.pam] *PF* ns. *riim* (tuletatud sõnadest **ngam** *kajaa* ja **pam** *heli*)
ngampam si: [ˈŋam.pam s̩.i] *PF* tgstu. *riimuma* (tuletatud sõnast **ngampam** *riim*)
ngatsyip: [ˈŋa.t̩sjip̩] *PF* ases. *väike sina, sa väike* (tuletatud sõnast **nga** *sina*)
ngawng: [ŋawŋ] *PF* ns. *uss*
ngay: [ŋaj] *PF* oms. *tõene*
ngaytxoa: [ŋaj.ˈt̩'o.a] *PF* hs. *anna andeks!, vabandust! (süü tunnistamine ja kahetsemine)* (tuletatud sõnadest **ngeyä** *sinu* ja **txoa** *andustus*)
ngä'an: [ŋ.æ.ˈʔ.æŋ] *PF* tgstu. *vaimselt või emotsionaalselt kannatama, õnnetu olema*
ngäng: [ŋæŋ] *PF* ns. *kõht*
ngäzik: [ˈŋæ.zik̩] *PF* oms. *raske, raskesti teostatav*
ngenga: [ŋe.ˈŋa] *PF* ases. *sina (austav vorm)* (tuletatud sõnast **nga** *sina*)
ngep: [ŋɛp̩] *PF* ns. *naba*

O

oare: [o.ˈa.ɛ] *PF* ns. *kuu (taevakeha)*
oe: [ˈo.ɛ] *PF* ases. *mina*
oeng: [ˈwɛŋ] *PF* ases. *meie kaks (välistav), sina ja mina* (tuletatud sõnast **oe** *mina*)
oetsyip: [ˈwɛ.t̩sjip̩] *PF* ases. *pisike mina* (tuletatud sõnast **oe** *Mina*)
oeyk: [o.ˈɛjk̩] *PF* ns. *põhjus, alus*

numtseng: [ˈnum.t̩sɛŋ] *PF* ns. *kool* (tuletatud sõnadest **nume** *õppima* ja **tseng** *koht*)
numtsengvi: [ˈnum.t̩sɛŋ.vi] *PF* ns. *klassiruum, kooli jaotus* (tuletatud sõnast **numtseng** *kool*)
numultxa: [nu.mul.ˈt̩'a] *PF* ns. *klass (koolis)* (tuletatud sõnadest **nume** *õppima* ja **ultxa** *kokkutulek*)
numultxatu: [nu.mul.ˈt̩'a.tu] *PF* ns. *klassikaaslane* (tuletatud sõnast **numultxa** *klass* (*koolis*))
nutx: [nut̩] *PF* oms. *paks*

nget: [ŋɛt̩] *PF* oms. *mädaneva puidu ja lehtede hais*
ngeyn: [ŋɛjn] *PF* oms. *väsinud*
ngian: [ŋi.ˈan] *PF,SW* ms. *siiski*
ngim: [ŋim] *PF* oms. *pikk* (füüsikaline suurus)
ngimpup: [ŋim.ˈpup̩] *PF* ns. *pikkus* (tuletatud sõnadest **ngim** *pikk* ja **pup** *lühike*)
ngip: [ŋip̩] *PF* ns. *ruum, vaba või piirideta ala*
ngoa: [ˈŋo.a] *PF* ns. *muda*
ngong: [ŋoŋ] *PF* oms. *tuim, laisk*
ngop: [ŋ.ɔp̩] *PF* tgsne. *looma, tekitama*
ngopyu: [ˈŋop̩.ju] *PF* ns. *looja* (tuletatud sõnast **ngop** *looma*)
ngrr: [ŋɾ] *PF* ns. *juur*
ngrrpongu: [ŋɾ.pɔ.ŋu] *PF* ns. *rohujuure liikumine* (tuletatud sõnadest **ngrr** *juur* ja **pongu** *grupp*)
ngul: [ŋul] *PF* oms. *hall, hallikas*
ngulpin: [ˈŋul.pin] *PF* ns. *hall* (tuletatud sõnast **ngul** *hall, hallikas*)
nguway: [ˈŋu.wə.j] *PF* ns. *soomushundi hõige, ulgumine* (tuletatud sõnast **way** *laul*)

oeykting: [o.ˈɛjk̩.t̩ŋ] *PF* tgs. *selgitama, seletama (e)* (tuletatud sõnadest **oeyk** *põhjus, alus* ja **ting** *andma*)
ohakx: [o.ˈhak̩] *PF* oms. *näljane*
ohe: [ˈo.hɛ] *PF* ases. *mina (austav vorm)*
oïsss: [o.ˈiss̩s] *LA* hs. *vihane lõrisemine, 'vait!', 'vaata ette!'*

oiss **si**: [o.'iss s'i] *PF* tgstu. *sisisema* (tuletatud sõnast **oiss** *vihane lõrisemine*)
okup: [o.'kup] *PF* ns. *piim*
olo': [o.'loʔ] *PF* ns. *hõim*
olo'eyktan: [o.lo.'ʔɛjk.tan] *JC* ns. *hõimu valitseja* (tuletatud sõnadest **olo'** *hõim* ja **eyktan** *valitseja*)
omum: [o.'m·um] *PF* tgsne. *teadma*

P

pa'o: [pa.'ʔo] *PF* ns. *pool, külg*
pak: [pak] *PF* abis. *laitmiseks*
palon: [p'a.l·on] *PF* tgstu. *põlema*
pam: [pam] *PF* ns. *heli*
pamrel: [pam.'rɛl] *PF* ns. *kirjutamine, kirjutis* (tuletatud sõnadest **pam** *heli* ja **rel** *pilt*)
pamrelfya: [pam.'rɛl.fja] *PF* ns. *õigekiri (õigesti kirjutamise viis)* (tuletatud sõnadest **pamrel** *kirjutis* ja **fya'o** *viis*)
pamrel si: [pam.'rɛl 's:i] *PF* tgstu. *kirjutama* (tuletatud sõnast **pamrel** *kirjutis*)
pamrelsiyu: [pam.'rɛl.si.ju] *PF* ns. *kirjanik* (tuletatud sõnast **pamrel** *kirjutis*)
pamrelvi: [pam.'rɛl.vi] *PF* ns. *kirjataht* (tuletatud sõnast **pamrel** *kirjutis*)
pamrelvul: [pam.'rɛl.vul] ns. *pliiats, pastaakas* (otse: *kirjutamiskepp*) (tuletatud sõnadest **pamrel** *kirjutis* ja **vul** *puuharu*)
pamrelvul lerin: [pam.'rɛl.vul le.'rɪn] *PF* ns. *pliiats* (otse: *puidust kirjutuskep*) (tuletatud sõnadest **pamrelvul** *pliiats*, *pastakaas* ja **lerin** *puidust*)
pamtseo: [pam.tse.o] *PF* ns. *muusika* (tuletatud sõnadest **pam** *heli* ja **tseo** *kunst*)
pamtseongopyu: [pam.tse.o.'ŋop.ju] *PF* ns. *helilooja, muusika looja* (tuletatud sõnadest **pamtseo** *muusika* ja **ngopyu** *looja*)
pamtseo si: [pam.tse.o 's:i] *PF* tgstu. *muusikat tegema* (+**fa** (*muusikariista*) *mängima*) (tuletatud sõnast **pamtseo** *muusika*)
pamtseotu: [pam.tse.o.tu] *PF* ns. *muusik* (tuletatud sõnast **pamtseo** *muusika*)
pamuvan: [pam.u.van] *PF* ns. *sõnamäng* (tuletatud sõnadest **pam** *heli* ja **uvan** *mäng*)
pan: [pan] *PF* ns. *kolmandik, üks kolmandik*
parul: [pa.'rul] *PF* ns. *ime*
parulnga': [pa.'rul.ŋaʔ] *PF* oms. *imepärase* (tuletatud sõnast **parul** *ime*)

onlor: [on.'lor] *PF* oms. *lõhnav* (tuletatud sõnadest **ontu** *nina* ja **lor** *meeldiv*)
ontsang: [on.tsaŋ] *PF* ns. *ninarõngas* (tuletatud sõnadest **ontu** *nina* ja **tsang** *läbilõige*)
ontu: [on.tu] *JC* ns. *nina*
onvä': [on.'væʔ] *PF* oms. *haisev* (tuletatud sõnadest **ontu** *nina* ja **vä'** *ebameeldiv*)

parultsyip: [pa.'rul.tsjip] *PF* ns. *laste kohta käiv hellitussõna* (tuletatud sõnast **parul** *ime*)
paskalin: [pa.ska.'lin] *PF* ns. *magus mari* (tuletatud sõnadest **pasuk** *mari* ja (**a**)**kalin** *hea maitsega*)
pasuk: [pa.suk] *PF* ns. *mari*
pate: [p'a.t·ɛ] *ZS* tgs. *kohale saabuma*
paw: [p·aw] *PF* tgstu. *kasvama, paiknema ja arenema* (*taime kohta*)
pawk: [pawk] *PF* ns. *puhkpill, pasun*
pawm: [p·awm] *PF* tgs. *küsima*
pay: [paj] *PF* ns. *vesi, vedelik*
payfya: [paj.fja] *PF* ns. *oja* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **fya'o** *tee*)
payiva: [paj.i.va] *PF* ns. *veetilk* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **ilva** *tilk*)
paynga': [paj.ŋaʔ] *PF* oms. *niiske, röske* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **nga'** *sisaldama*)
payoang: [paj.'o.aŋ] *PF* ns. *kala* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **ioang** *loom*)
paysena: [paj.se.na] *PF* ns. *anum vee hoidmiseks* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **sähena** *karp*)
paysmung: [paj.smuŋ] *PF* ns. *veepaun* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **smung** *transpordivahend*)
paytxew: [paj.'t'ɛw] *PF* ns. *kallas, rannik, veeäär* (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **txew** *äär*)
pähem: [p·æ.h·ɛm] *PF* tgstu. *saabuma*
pängkxo: [p·æŋ.'k'o] *PF* tgstu. *suhtlema, vestlema, juttu ajama*
pängkxoyu: [pæŋ.'k'o.ju] *PF* ns. *vestleja, suhtleja* (tuletatud sõnast **pängkxo** *vestlema*)
pängkxoyu lekoren: [pæŋ.'k'o.ju le.ko.'rɛn] *PF* ns. *advokaat* (tuletatud sõnadest **pängkxoyu** *vestleja* ja **lekoren** *reegline*)
pänu: [pæ.nu] *PF* ns. *lubadus*

- pänutìng:** [pæ.nu.t.ɪŋ] *PF* tgsne. *lubama* (*mida-gi kellelegi*) (*e*) (tuletatud sõnadest **pänu** *ludus* ja **ting** *andma*)
- pe+:** [pɛ] *PF* liide küsimuse märkija
- pe'un:** [p.ɛ.ʔ.un] *PF* tgsne. *otsustama*
- pefnel:** [pɛ.'fnɛl] *PF* ks. *missugune* (*mis liiki? – sorti? jne*) allomorf sõnast **fnepe**
- pefya:** [pɛ.'fja] *PF* ks. *kuidas* allomorf sõnast **fyape**
- pefynep'ang:** [pɛ.fjin.ɛp.'ʔaŋ] *PF* küsis. *kui keeruline?* (tuletatud sõnast **fyinep'ang** *ras-kusaste*)
- pehem:** [pɛ.'hɛm] *PF* ks. *mis* (*tegevus*) allomorf sõnast **kempe** (tuletatud **kem** *tegu*)
- pehrr:** [pɛ.'hɾ] *PF* ks. *millal* allomorf sõnast **krrpe** (tuletatud **krr** *aeg*)
- pekxinum:** [pɛ.'k'in.um] *PF* ks. *kui tihe, lõtv?* (tuletatud sõnast **'ekxinum** *tihedus, lõtvus*)
- peli'u:** [pɛ.'li.ʔu] *PF* ks. *mis* (*sõna, väljend*) allomorf sõnast **li'upe**
- pelun:** [pɛ.'lun] *PF* ks. *miks* allomorf sõnast **lumpe**
- peng:** [p.ɛŋ] *PF* tgsne. *ütleva*
- penghrr:** [p.ɛŋ.'hɾ] *PF* tgstu. *hoiatama* (tuletatud sõnadest **peng** *ütleva* ja **hrrap** *oht*)
- peseng:** [pɛ.'sɛŋ] *PF* ks. *kus* allomorf sõnast **tsengpe**
- peslosnep:** [pɛ.slo.'snɛp'] *PF* ks. *kui lai?, mis laius?* (tuletatud sõnast **snep** *kitsas*)
- pesomwew:** [pɛ.som.'wɛw] *PF* ks. *mis temperatuur on?, kui soe on?* (tuletatud sõnast **somwew** *temperatuur*)
- pesu:** [pɛ.'su] *PF* ks. *kes* allomorf sõnast **tupe**
- peu:** [pɛ.'u] *PF* ks. *mis* (*asi*) allomorf sõnast **'upe**
- pewn:** [pɛwn] *PF* ns. *kael*
- pey:** [p.ɛj] *PF* tgstu. *ootama*
- piak:** [pi.'ak'] *PF* oms. *lahtine; selge* (*ilm*)
- piak si:** [pi.'ak' s-i] *PF* tgstu. *avama* (tuletatud sõnast **piak** *avatud*)
- pil:** [pil] *PF* ns. *näojoon, näotriip*
- pinvul:** ['pin.vul] *PF* ns. *värvipliiats* (*lühend sõnast 'opinvultsyp*) (tuletatud sõnadest **'opin** *värv* ja **vul** *puuharu*)
- pizayu:** ['pi.za.ju] *PF* ns. *esivanem*
- pimtxan:** [pim.'t'an] *PF* ks. *kui palju, (kui suur kogus/hulk)* allomorf sõnast **himtxampe**
- pìsaw:** [pi.'saw] *PF* oms. *koba, kohmakas*
- pìwopx:** [pi.'wop'] *PF* ns. *pilv*
- pìwopxtsyip:** [pi.'wop'.tsjip] *PF* ns. *udukogu* (tuletatud sõnast **pìwopx** *pilv*)
- pllhr:** [p.l.'hɾ] *PF* tgstu. *hoiatama* (tuletatud sõnadest **plltxe** *rääkima* ja **hrrap** *oht*)
- pllŋgay:** [p.l.'ŋaj] *PF* tgstu. *möömma, tunnista-ma* (tuletatud sõnadest **plltxe** *rääkima* ja **ng-ay** *tõde*)
- plltxe:** [p.l.'t'ɛ] *PF* tgs. *rääkima*
- plltxeyu:** [p.l.'t'ɛ.ju] *PF* ns. *rääkija, kõneleja* (tuletatud sõnast **plltxe** *rääkima*)
- po:** [po] *PF* ases. *tema*
- poan:** [po.'an] *PF* ases. *tema* (*meessoost*) (*mitmus puudub: kasutada* (**ay**)**fo**) (tuletatud sõnast **po** *tema*)
- poe:** [po.'ɛ] *PF* ases. *tema* (*naissoost*) (*mitmus puudub: kasutada* (**ay**)**fo**) (tuletatud sõnast **po** *tema*)
- polpxay:** [pol.'p'aj] *PF* ks. *kui mitu* (tuletatud sõnadest **holpxay** *number* ja **pe** *kui*)
- pom:** [p.om] *PF* tgsne. *suudleva, musitama*
- pongu:** [po.ŋu] *PF* ns. *grupp inimesi, salkkond, gäng* (tuletatud sõnast **po** *tema*)
- prrkku:** ['pɾ.ku] *PF* ns. *süli, rüpp* (*või ka emakas*) (tuletatud sõnadest **prnren** *beebi* ja **kelku** *kodu*)
- prrkxentrkr:** [pɾ.k'ɛn.tɾ.kɾ] *Skxawng* ns. *suitsetamise nautimine päevasel ajal* (*Na'vi idiom*) (tuletatud sõnadest **prrte'** *nauditav*, **kx-ener** *suits*, **trr** *päev* ja **krr** *aeg*)
- prnren:** ['pɾ.nɛn] *PF* ns. *beebi, väike laps*
- prnresyul:** ['pɾ.nɛ.sju] *PF* ns. *pung* (tuletatud sõnadest **prnren** *beebi* ja **syulang** *lill*)
- prrmung:** ['pɾ.smun] *PF* ns. *beebi hoidja* (tuletatud sõnadest **prnren** *beebi* ja **smung** *transpordivahend*)
- prrte':** ['pɾ.tɛʔ] *PF* oms. *nauditav, meeldiv* (*tegevuse kohta*)
- prrwill:** ['pɾ.wɪ] *PF* ns. *sammal* (tuletatud sõnadest **prnren** *beebi* ja **'ewll** *taim*)
- pukap:** ['pu.kap'] *PF* nr. *kuus*
- pum:** [pum] *PF* ases. *omand, omatav asi* (*kaas-sõna vastavate nimi- ja asesõnade juures*)
- pup:** [pup'] *PF* oms. *lühike* (*füüsiline*)
- puve:** ['pu.vɛ] *PF* oms. *kuues* (tuletatud sõnast **pukap** *kuus*)

Px

pxan: [p'an] *PF* oms. *vääriline*
pxasik: [p'a.sikʰ] *PF* hs. *Käigu kuradile!*
pxasul: [p'a.sul] *PF* oms. *värske (toit)*
pxaw-: [p'aw] *PF* abis. *ümber, umbes*
pxawngip: [p'aw.ŋipʰ] *PF* ns. *keskkond* (tuletatud sõnadest **pxaw** *ümber* ja **ngip** *ruum*)
pxawpa: [p'aw.pa] *PF* ns. *piir, piirjoon* (tuletatud sõnadest **pxaw** *ümber* ja **pa'o** *pool*)
pxawpxun: [p'aw.p'un] *PF* ns- *käekaitse* (tuletatud sõnadest **pxaw** *ümber* ja **pxun** *käsi*)
pxay: [p'aj] *PF* oms. *palju* (kasutatakse ainsuses või mitmuses olevate nimisõnadega)
pxayopin: [p'aj.o.pin] *PF* oms. *kirju, mitmevõriline* (tuletatud sõnadest **pxay** *palju* ja **'opin** *värv*)
pxek: [p'ekʰ] *PF* tgsne. *lööma, laksama*
pxel-: [p'el] *PF* abis. *nii, nagu*
pxelo: [p'el.lo] *PF* ms. *kolm korda* (tuletatud sõnadest **pxe+** *kolmikvorm* ja **alo** *kord*)
pxen: [p'en] *PF* ns. *riietus, riideese*
pxesrram: [p'ε.sɾ.'am] *PF* ns., ms. *kolm päeva tagasi* (tuletatud sõnast **trr** *päev*)
pxesrray: [p'ε.sɾ.'aj] *PF* ns., ms. *kolme päeva pärast* (tuletatud sõnast **trr** *päev*)
pxey: [p'ej] *PF* nr. *kolm*
pxeyve: [p'ej.vε] *PF* oms. *kolmas* (tuletatud sõnast **pxey** *kolm*)
pxi: [p'i] *PF* oms. *terav*

pxim: [p'im] *PF* oms. *püstine*
pximaw-: [p'i.'maw] *PF* abis. *kohe pärast* (tuletatud sõnadest **maw** *pärast* (*aeg*) ja **pxi** *terav*)
pxiset: [p'i.'setʰ] *PF* ms. *nüüd kohe* (tuletatud sõnadest **set** *nüüd* ja **pxi** *terav*)
pxisre+: [p'i.'sɾε] *PF* abis. *just enne* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* (*aeg*) ja **pxi** *terav*)
pxiswawam: [p'i.swaw.'am] *PF* ms. *just hetk tagasi* (tuletatud sõnadest **swaw** *hetk* ja **-am** *minevik*)
pxiswaway: [p'i.swaw.'aj] *PF* ms. *kohe hetke pärast* (tuletatud sõnadest **swaw** *hetk* ja **ay** *tulevik*)
pxiye'rin: [p'i.'jeʔ.rɪn] *PF* ms. *otsekohe* (*mitte nii ruttu nagu pxisaway*) (tuletatud sõnadest **ye'rin** *kohe, varsti* ja **pxi** *terav*)
pxim: [p'im] *PF* ms. *tihti, tihedalt*
pximun'i: [p'i.m.un.ʔ'i] *PF* tgsne. *jagama, jaotama, tükkideks lõikama* (tuletatud sõnadest **hapxi** *osa* ja **mun'i** *lõikama*)
pxor: [p'or] *PF* tgstu. *plahvatama, lõhkema*
pxorpam: [p'or.pam] *PF* ns. *rõhuga kaashääl* (tuletatud sõnadest **pxor** *plahvatama* ja **pam** *hää*)
pxun: [p'un] *PF* ns. *käsi, käsivars*
pxuntil: [p'un.til] *PF* ns. *küünarnukk* (tuletatud sõnadest **pxun** *käsivars* ja **til** *ühendus, hing*)

R

ral: [ral] *PF* ns. *tähendus*
ralnga': [ral.ŋaʔ] *PF* oms. *mõttekas, tähendusrikas; midagi, millest õppida* (tuletatud sõnadest **ral** *tähendus* ja **nga'** *sisaldama*)
ralpeng: [ral.'p.εŋ] *PF* tgsne. *tõlgendama, tõlgitsemata* (*e*) (tuletatud sõnadest **ral** *tähendus* ja **peng** *ütlemata*)
ram: [ram] *PF* ns. *mägi*
ramtsyip: [ram.tʃjipʰ] *PF* ns. *küngas, väike mägi* (tuletatud sõnast **ram** *mägi*)
ramunong: [ra.'mu.noŋ] *PF* ns. *kaev*
ran: [ran] *PF* ns. *üldine olek või seisund looduses, olemus, inimeste puhul iseloom*.
rangal: [r'a.ŋ'al] *PF* tgstu. *soovima*
raspu': [ra.'spuʔ] *PF* ns. *jalakaitsmeid* (kasutatakse sõjas)

rawke: [raw.ke] *PF* hs. *hädakisa, abihüüd*
rawm: [rawm] *PF* ns. *äike*
rawmpxom: [rawm.p'om] *PF* ns. *äike ja mürisemine* (tuletatud sõnadest **rawm** *äike* ja **'rrpxom** *kõu*)
rawn: [r'awn] *PF* tgsne. *asendama, vahetama*
rawng: [rawŋ] *PF* ns. *sissekäik, ukseava*
rä'ä: [ræ.'ʔæ] *PF* abis. *ära* (*eitav käsklus*)
räptum: [ræp.'tum] *PF* oms. *ebaviisakas, sotsiaalselt ebasobilik, vulgaarne, ropp*
re'o: [r'e.'ʔo] *PF* ns. *pea*
rel: [rɛl] *PF* ns. *pilt*
rel arusikx: [rɛl a.ru.'sikx] *PF* ns. *film, video* (tuletatud sõnadest **rel** *pilt* ja **rikx** *liikuma*)
reltseo: [rɛl.tʃe.o] *PF* ns. *kujutatav kunst* (tuletatud sõnadest **rel** *pilt* ja **tseo** *kunst*)

reltseotu: [ˈrɛl.t͡sɛ.o.tu] *PF* ns. *kunstnik* (tuletatud sõnast **reltseo** *kunst*)
relvul: [ˈrɛl.vul] *PF* ns. *pliiats, pastakas* (otse: *kirjutamiskepp*; lühendatud sõnast *pamrelvoul*)
rem: [rɛm] *PF* ns. *kiitus*
reng: [rɛŋ] *PF* oms. *madal*
rengop: [ˈrɛ.ŋ.opʰ] *PF* tgsne. *kujundama, disainima* (tuletatud sõnadest **renu** *muster* ja **ngop** *looma*)
renten: [ˈrɛn.tɛn] *PF* ns. *prillid*
renu: [ˈrɛ.nu] *PF* ns. *muster*
renulke: [ˈrɛ.nul.kɛ] *PF* oms. *ebakorrapärane, juhuslik* (tuletatud sõnadest **renu** *muster* ja **luke** *ilma*)
rewon: [ˈrɛ.won] *PF* ns. *hommik*
rey: [rɛj] *PF* tgstu. *elama*
rey'eng: [rɛj.ˈʔɛŋ] *PF* ns. *Elu Tasakaal* (tuletatud sõnast **rey** *elama*)
reyfya: [ˈrɛj.fja] *PF* ns. *kultuur, elamisviis* (tuletatud sõnadest **rey** *elama* ja **fya'o** *viis*)
reykol: [rɛj.'kol] *PF* tgsne. *muusikat mängima, laulma* (tuletatud sõnadest **rol** *laulma* ja «**eyk**» *põhjustav siseliide*)
reym: [rɛjm] *PF* ns. *kuiu maa*
reypay: [ˈrɛj.paj] *PF* ns. *veri* (tuletatud sõnadest **rey** *elama* ja **pay** *vesi*)
reypaytun: [ˈrɛj.paj.tun] *PF* oms. *punane* (*veripunane*) (tuletatud sõnadest **reypay** *veri* ja **tun** *punane*)
rikk: [rɛk] *PF* tgstu. *liikuma, kohta vahetma*
rim: [rim] *PF* oms. *kollane*
rimpin: [ˈrim.pin] *PF* ns. *kollane* (tuletatud sõnast **rim** *kollane*)
rina': [ri.'naʔ] *PF* ns. *seeme* (tuletatud sõnast **atokirina'** *Püha Puu seemned*)
ripx: [rɛipʰ] *PF* tgsne. *läbistama, läbi torkama*
ri'ir: [ˈri.ʔir] *PF* ns. *peegeldus*

S

sa: [s.a] *PF* tgstu. *väljakutseks ettevalmistuma*
sa'ewrang: [sa.ˈʔɛw.raŋ] *PF* ns. *suur kudumismasin* (tuletatud sõnadest **sa'nok** *ema* ja **'ewrang** *kudumismasin*)
sa'nok: [ˈsaʔ.nokʰ] *PF* ns. *ema* tuletatud sõnast **sa'atenuk**
sa'nu: [saʔ.nu] *PF* ns. *emme* (hellitav vorm **sa'nok** *ema*)

ri'ir si: [ˈriʔ.ir s.i] *PF* tgstu. *peegeldama, matkima* (tuletatud sõnast **ri'ir** *peegeldus*)
rik: [rikʰ] *PF* ns. *leht*
rikean: [ˈri.ke.an] *PF* oms. *lehtroheline* (tuletatud sõnadest **rik** *leht* ja **ean** *roheline*)
rikxi: [rɛi.'k'i] *PF* tgstu. *värisema, lödisema*
rin: [rin] *PF* ns. *puu*
ro+: [ro] *PF* abis. *kohakääne asuma kusagil*
ro'a: [ˈrɔ.ʔa] *PF* tgstu. *imetlusväärne olema, vägev olema*
rofa-: [ˈrɔ.fa] *PF* abis. *kõrval, naabruses*
rol: [rol] *PF* tgs. *laulma* (**r«eyk»ol** *muusikat tegema, laulma panema* (lüüriiline))
rolun: [ro.'lun] *PF* hs. *Heureka!, Käes!, Üles leidsin!*
rong: [ron] *PF* ns. *tunnel*
ronguway: [rɔ.o.'ŋu.waj] *PF* tgstu. *ulguma* (tuletatud sõnadest **rol** *laulma* ja **nguway** *ulgumine*)
ronguwayyu: [rɔ.o.'ŋu.waj.ju] *PF* ns. *ulguja* (tuletatud sõnast **ronguway** *ulgumine*)
ronsem: [ˈron.sɛm] *PF* ns. *mõistus*
ronsrel: [ˈron.srɛl] *PF* ns. *kujuteldav asi* (tuletatud sõnast **ronsrelnop** *kujutlema*)
ronsrelnop: [ˈron.srɛl.ŋ.opʰ] *PF* tgsne. *kujutle, kujuta ette* (tuletatud sõnadest **ronsem** *mõistus*, **rel** *pilt*, **ngop** *clooma*, *kõnekeelselt* [ˈron.srɛw.ŋopʰ])
ropx: [ropʰ] *PF* ns. *auk* (*täielikult läbistav*)
rou: [ˈrɔ.o.u] *PF* tgstu. *purjus olema, purju jääma* (Näiteks: **Rou fa pxir**)
rum: [rum] *PF* ns. *pall*
run: [r.un] *PF* tgs. *leidma, avastama*
rurur: [ru.'ruʔ] *PF* ns. *oja moodi kivide vahel voolav vesi* (*loendatav*)
rusey: [ru.'sɛj] *PF* ms., ns. *elus, eluline* (tuletatud sõnadest **rey** *elama* ja «**us**» *v-kesksõna*)
rutxe: [ru.'t'ɛ] *PF* hs. *palun*

sa'nutsyip: [saʔ.nu.t͡sjipʰ] *PF* ns. *väike emake* (*kasutatakse väikeste tüdrukute puhul*) (tuletatud sõnast **sa'nu** *emme*)
sa'sem: [saʔ.sɛm] *PF* ns. *vanem või vanemad* (tuletatud sõnadest **sa'nok** *ema* ja **sempul** *isa*)
saa: [ˈsa:] *LA* hs. *ähvardav hõige*

- saho:** [sa.'ho] *PF* ns. *palve* (tuletatud sõnast **aho** *palvetama*)
- salew:** [s.a.'l'ɛw] *PF* tgs. *edasi minema*
- salewfyä:** [sa.'l'ɛw.fjə] *PF* ns. *suund, kurss* (tuletatud sõnadest **salew** *edasi minema* ja **fya'o** *tee*)
- san:** [san] *PF* ms. *otsekõne algus*
- sang:** [sɑŋ] *PF* oms. *soe*
- sar:** [s'ɑr] *PF* tgsne. *kasutama*
- sat:** [satʰ] *PF* ases. *seetsat* pehmendatud vorm
- satu'li:** [sa.'tuʔ.li] *PF* ns. *päränd*
- sau:** [sa.'u] *LA* hs. *pingutuse väljendamiseks* ('*mmh'*, '*ppf'*', '*uhh'*')
- saylahe:** [saj.'la.hɛ] *PF* ms. *ja teised, et cetera* (tuletatud sõnast **sì** *alahe* ja *teised*)
- sayrip:** ['saj.rɪpʰ] *PF* oms. *kena, nägus* (meeste kohta)
- sä'anla:** [sæ.'ʔan.la] *PF* ns. *igatsus* (tuletatud sõnast **'anla** *igatsema*)
- sä'eoio:** [sæ.'ʔɛ.o.i.o] *PF* ns. *rituaal, tseremoonia* (tuletatud sõnast **'eoio** *tseremoniaalne*)
- sä'eoio si:** [sæ.'ʔɛ.o.i.o s:i] *PF* tgstu. *rituaali läbi viima, tseremooniast osa võtma* (tuletatud sõnast **sä'eoio** *rituaal*)
- sä'ipu:** [sæ.'ʔi.pu] *PF* ns. *nali* (tuletatud sõnast **'ipu** *naljakas*)
- sä'o:** ['sæ.ʔo] *PF* ns. *tööriist, nõu*
- säfe'ul:** [sæ.'fɛ.ʔul] *PF* ns. *halvenemine* (*kindlal juhtumil*) (tuletatud sõnast **fe'ul** *halvenema*)
- säflä:** [sæ.'flæ] *PF* ns. *edu* (*mingi sündmusega*) (tuletatud sõnast **flä** *õnnestuma*)
- säfmi:** [sæ.'fmi] *PF* ns. *proov, katsetus* (tuletatud sõnast **fmi** *proovima*)
- säfngo':** [sæ.'fŋoʔ] *PF* ns. *nõudmine* (tuletatud sõnast **fngo'** *nõudma*)
- säfpil:** [sæ.'fpil] *PF* ns. *idee* (tuletatud sõnast **fpil** *mõtleva*)
- säftxuli'u:** [sæ.ft'u.'li.ʔu] *PF* ns. *kõne, jutlus* (tuletatud sõnast **ftxuli'u** *kõnelema*)
- säfyep:** [sæ.'fjɛpʰ] *PF* ns. *käepide, sang vms.* (tuletatud sõnast **fyep** *käes hoidma*)
- sähena:** [sæ.'hɛ.na] *PF* ns. *karp; asi, milles saab asju hoida* (tuletatud sõnast **hena** *kandma*)
- säkanom:** [sæ.'ka.nom] *PF* ns. *omandatud asi, omand* (tuletatud sõnast **kanom** *omandama*)
- säxange:** [sæ.'k'a.ŋɛ] *PF* ns. *haigutus* (tuletatud sõnast **kxange** *haigutama*)
- sälang:** [sæ.'laŋ] *PF* ns. *uurimus* (tuletatud sõnast **lang** *uurima*)
- sälatem:** [sæ.'la.tɛm] *PF* ns. *muudatus, muutmine, modifitseerimine* (tuletatud sõnast **latem** *muutma*)
- sälätxayn:** [sæ.læ.'t'ajɲ] *PF* ns. *kaotus, kui ollakse alistatud* (tuletatud sõnast **lätxayn** *alista-*
ma)
- säleymfe':** [sæ.lɛjm.'fɛʔ] *PF* ns. *kaebus* (tuletatud sõnast **leymfe'** *kurtma, kaebama*)
- säleymkem:** [sæ.lɛjm.'kɛm] *PF* ns. *protestiaval-*
dus, meelevaldus (*konkreetne sündmus*) (tuletatud sõnast **leymkem** *protesteerima*)
- sämok:** [sæ.'mokʰ] *PF* ns. *soovitus, ettepanek* (tuletatud sõnast **mok** *soovitama*)
- sämunge:** [sæ.'mu.ŋɛ] *PF* ns. *transpordivahend* (*tööriist vms*) (tuletatud sõnast **munge** *too-*
ma)
- sämyam:** [sæm.'yam] *PF* ns. *kallistus, embus* (tuletatud sõnast **meyam** *kallistama*)
- sängä'an:** [sæ.ŋæ.'ʔæn] *PF* ns. *depressioon, kannatav olek* (tuletatud sõnast **ngä'an** *vaimsalt kannatama*)
- sängop:** [sæ.'ŋopʰ] *PF* ns. *looming, teos* (tuletatud sõnast **ngop** *looma*)
- sänrr:** [sæ.'nr] *PF* ns. *helendus, helendamine; valgusallikas, lamp* (tuletatud sõnast **nrr** *helen-*
dama)
- sänui:** [sæ.'nu.i] *PF* ns. *läbikukkumine, ebaõnnestumine* (*kindel olukord*) (tuletatud sõnast **nui** *ebaõnnestuma*)
- sänume:** [sæ.'nu.mɛ] *PF* ns. *õpetus, juhis* (tuletatud sõnast **nume** *õppima*)
- sänumvi:** [sæ.'num.vi] *PF* ns. *õppetund* (tuletatud sõnast **sänume** *õpetus*)
- säomum:** [sæ.'o.mum] *PF* ns. *infokild* (tuletatud sõnast **omum** *teadma*)
- säpenghrr:** [sæ.pɛŋ.'hr] *PF* ns. *hoiatus* (tuletatud sõnast **penghrr** *hoiatama*)
- säpllhr:** [sæ.pl.'hr] *PF* ns. *hoiatus* (tuletatud sõnast **pllhr** *hoiatama*)
- säplltxe:** [sæ.pl.'t'ɛ] *PF* ns. *teadaanne, väide* (tuletatud sõnast **plltxe** *rääkima*)
- säplltxevi:** [sæ.pl.'t'ɛ.vi] *PF* ns. *kommentaar* (tuletatud sõnast **säplltxe** *teadaanne*)
- säpom:** [sæ.'pom] *PF* ns. *suudlus, musi* (tuletatud sõnast **pom** *suudlema*)
- säravn:** [sæ.'ravn] *PF* ns. *asi, mis asendati või vahetati* (tuletatud sõnast **rawn** *asendama*)
- särengop:** [sæ.'rɛ.ŋopʰ] *PF* ns. *kujundus, disain* (tuletatud sõnast **rengop** *kujundama*)

- säro'a:** [sæ.'ro.ʔa] *PF* ns. *saavutus, imetlusväärne tegu*
- säro'a si:** [sæ.'ro.ʔa s-i] *PF* tgstu. *suuri tegusid tegema* (tuletatud sõnast **säro'a** imetlusväärne tegu)
- säseyto:** [sæ.sɛj.'to] *PF* ns. *lihuniku tööriist* (tuletatud sõnast **seyto** lihunik)
- säsilpey:** [sæ.sil.'pɛj] *PF* ns. *lootus* (kindla juhtumi puhul) (tuletatud sõnast **silpey** lootmine)
- säspxin:** [sæ.'sp'in] *PF* ns. *haigus* (tuletatud sõnast **spxin** haige)
- säspxintsyip:** [sæ.'sp'in.tsjip'] *PF* ns. *kerge haigus, põdur olek* (tuletatud sõnast **säspxin** haigus)
- säsraätx:** [sæ.'sræt'] *PF* ns. *tüütamine, vaevamine* (tuletatud sõnast **srätx** tüütama)
- säsriin:** [sæ.'sriin] *PF* ns. *laenatud asi* (tuletatud sõnast **sriin** ajutiselt ühelt teisele üle andma)
- sästarsim:** [sæ.'star.sim] *PF* ns. *kogum, kogumik* (teadlikult kokku pandud kellegi poolt) (tuletatud sõnast **starsim** koguma)
- säsulin:** [sæ.'su.lim] *PF* ns. *hobi, meelerahu pakkuv tegevus* (tuletatud sõnast **sulin** hõivatud olema (heas mõttes))
- säsyep:** [sæ.'sjɛp'] *PF* ns. *lõks* (tuletatud sõnast **syep** lõksu püüdma)
- sätare:** [sæ.'ta.rɛ] *PF* ns. *suhe* (tuletatud sõnast **tare** ühilduma)
- sätaron:** [sæ.'ta.ron] *PF* ns. *jaht* (nt. *sinihirvejaht*) (tuletatud sõnast **taron** jahtima)
- sätsan'ul:** [sæ.'tsan.ʔul] *PF* ns. *paranemine* (kindlal juhtumil) (tuletatud sõnast **tsan'ul** paranema)
- sätsisyi:** [sæ.'tsi.syi] *PF* ns. *sosin* (tuletatud sõnast **tsisyi** sosistama)
- sätswayon:** [sæ.'tsɔwaj.on] *PF* ns. *lend* (tuletatud sõnast **tswayon** lendama)
- sätsyil:** [sæ.'tsjil] *PF* ns. *ronimine* (tuletatud sõnast **tsyil** ronima)
- sävll:** [sæ.'vɫ] *PF* ns. *märk, signaal, tähistus* (tuletatud sõnast **vll** näitama)
- säväsul:** [sæ.'wæ.sul] *PF* ns. *võistlus* (tuletatud sõnast **wäsul** võistlema)
- säväsultsyip:** [sæ.'wæ.sul.tsjip'] *PF* ns. *mõddu võtt, väiksem võistlus* (tuletatud sõnast **säväsul** võistlus)
- säväte:** [sæ.wæ.'tɛ] *PF* ns. *väide, argument, vaideldav teema* (tuletatud sõnast **wäte** vaidlema)
- sävängay:** [sæ.wi.'ŋaj] *PF* ns. *tõend, tõestus* (juhtum) (tuletatud sõnast **wängay** tõestama)
- sävüntxu:** [sæ.win.'t'u] *PF* ns. *näitus, näitamine* (tuletatud sõnast **wüntxu** näitama)
- sävälx:** [sæ.'jæk'] *PF* ns. *ingoreerimine* (juhtum) (tuletatud sõnast **yälx** ignoreerima)
- sävärrip:** [sæ.'zæ.rɪp'] *RL,PF* ns. *Suurhobu ohjad* (tuletatud sõnast **zärrip** tõmbama)
- se'ayl:** [sɛ.'ʔajl] *PF* ns. *üksik pikk juga või kosk, mis voolab kaljult või Hõljuvatelt Mägedelt* (loendatav)
- sekrr:** [sɛ.kɾ] *PF* ns. *olevik, praegune hetk* (tuletatud sõnadest **set** nüüd ja **krr** aeg)
- sempu:** [sɛm.pu] *PF* ns. *issi* (hellitav vorm **sempul** isa)
- sempul:** [sɛm.pul] *PF* ns. *isa*
- set:** [sɛt'] *PF* ms. *nüüd, kohe*
- sevin:** [sɛ.'vin] *PF* oms. *ilus* (naiste kohta)
- sey:** [sɛj] *PF* ns. *anum vms ese mis on kohandatud minimaalselt looduses leiduvast*
- seykxel:** [sɛj.'k'ɛl] *PF* oms. *tugev* (emotsionaalselt, vaimselt, mitte füüsiliselt), *endas kindel*
- seyjn:** [sɛjn] *PF* ns. *tool, pink; istumiseks mõeldud ese* (tuletatud sõnadest **sä'o** tööriist ja **heyn** istuma)
- seyri:** [sɛj.rɪ] *JC* ns. *huul*
- seysoniltsan:** [sɛj.so.nil.'tsan] *PF* hs. *Hea töö!* (tuletatud fraasist **hasey soli niltsan hästi tehtud**)
- seyto:** [sɛj.'to] *PF* tgsne. *lihunik*
- si:** [s-i] *PF* tegema (midagi) (saab olla vaid koos teise sõnaga) tuletatav liide:
- sim:** [s-im] *PF* tgstu. *lähedal olema*
- si:** [si] *PF* ss. *ja* (ühendab kaks asja, võib kasutada järelliitena (-si) **ulte ja**)
- sik:** [sik'] *PF* ms. *otsekõne lõpp*
- silpey:** [sil.'pɛj] *PF* tgstu. *lootma* (koos sõnaga **tsni**, märkimaks mida loodetakse, kui ta pole just eraldi osalause) (*e*) (tuletatud sõnadest **siltsan** hea ja **pey** ootama)
- silronsem:** [sil.'ron.sɛm] *PF* ms. *arukas, tark* (*asi*) (tuletatud sõnadest **siltsan** hea ja **ronsem** mõistus)
- siltsan:** [sil.'tsan] *PF* oms *hea*
- sin-:** [sin] *PF* abis. *peal, peale*
- ska'a:** [sk.a.'ʔa] *PF* tgsne. *hävitama*
- skepek:** [skɛ.pɛk'] *PF* oms. *ametlik*

- skiempa:** ['ski.ɛm.pa] *PF* ns. *parem pool* (tuletatud sõnadest **skien** *parem* ja **pa'o** *pool*)
- skien:** ['ski.ɛn] *PF* oms. *parem* (mitte *vasak*)
- sko+:** [sko] *PF* ks. *olev kääne* (*kellegina, millegina*)
- skxakep:** ['sk'a.kɛpʷ] *PF* oms., ms. *tõenäoline; tõenäoliselt*
- skxawng:** [sk'awŋ] *PF* ns. *loll, idioot*
- skxir:** [sk'ir] *PF* ns. *haav, vigastus*
- skxir si:** [sk'ir 's-i] *PF* tgstu. *haavama, vigastama* (tuletatud sõnast **skxir** *haav*)
- skxirtsyip:** ['sk'ir.ʧsjipʷ] *PF* ns. *marrastus, siselõige, väike haav* (tuletatud sõnast **skxir** *haav*)
- skxom:** [sk'om] *PF* ns. *võimalus, juhus*
- sla'tsu:** ['sl.aʔ.ʧs-u] *PF* tgsne. *kirjeldama*
- slan:** [sl-an] *PF* tgsne. *toetama, abistama* (*emotsionaalselt, sotsiaalselt*)
- slantire:** [slan.ti.'rɛ] *PF* ns. *inspiratsioon* (tuletatud sõnadest **slan** *toetama* ja **tirea** *hing*)
- slantire si:** [slan.ti.'rɛ s-i] *PF* tgstu. *inspireerima* (tuletatud sõnast **slantire** *inspiratsioon*)
- slayk:** [sl.a.jkʷ] *PF* tgsne. *kamm*
- slä:** [slæ] *PF* ss. *aga*
- släkop:** ['slæ.kopʷ] *PF* ms. *aga ka* (tuletatud sõnadest **slä** *aga* ja **kop** *ka*)
- slär:** [slær] *PF* ns. *koobas*
- slele:** ['sl.ɛ.l.ɛ] *PF* tgstu. *ujuma*
- sleyku:** [slɛj.'k-u] *PF* tgsne. *looma, tekitama* (tuletatud sõnadest **slu** *saama* ja «**eyk**» *põhjusstav, kausatiivne siseliide*)
- sloa:** ['slo.a] *PF* oms. *lai*
- sloan:** [sl.o.'an] *PF* tgsne. *valama, kallama*
- slosnep:** [slo.'snɛpʷ] *PF* ns. *laius* (tuletatud sõnast **snep** *kitsas*)
- slosneppe:** [slo.'snɛ.pɛ] *PF* ks. *kui lai?* (tuletatud sõnast **snep** *kitsas*)
- slu:** [sl-u] *PF* tgstu. *saama* (*kellekski, millekski*) (*kahemõttelistel juhtudel kasutatakse saavaks käändeks abisõna ne*)
- slukx:** [slukʷ] *PF* ns. *loomasarv*
- smar:** [smær] *PF* ns. *saak, jahitud asi*
- smon:** [sm-on] *PF* tgstu. *tundma, teadma* (+ *datiivne kääne*)
- sna'o:** ['sna.ʔo] *PF* ns. *grupp, kogumiik, hulk, kogum* (*elutu kohta*)
- snafpilya:** [sna.'fpil.fja] *PF* ns. *filosoofia* (tuletatud sõnadest **sna'o** *kogumik* ja **fpilya** *mõtteviis*)
- snanumultxa:** [sna.nu.mul.'t'a] *PF* ns. *tund* (*koolis*), *loeng* (tuletatud sõnast **numultxa** *klass* (*koolis*))
- snapamrelvi:** [sna.pam.'rɛl.vi] *PF* ns. *tähestik* (tuletatud sõnast **pamrelvi** *kirjatäht*)
- snatanhi:** [sna.tan.'hi] *PF* ns. *tähtkuju* (tuletatud sõnadest **sna'o** *kogum* ja **tanhi** *täht*)
- snatanhitsuip:** [sna.tan.'hi.ʧsjipʷ] *PF* ns. *tähekoogu* (tuletatud sõnadest **sna'o** *kogum* ja **tanhi** (**tsyip**) *täht*)
- snatxärem:** [sna.'t'æ.rɛm] *PF* ns. *luukere* (tuletatud sõnadest **sna'o** *kogum* ja **txärem** *luu*)
- snayì:** [sna.'ji] *PF* ns. *trepp, rida astmeid* (tuletatud sõnast **yì** *aste*)
- snaytu:** ['snaj.tu] *PF* ns. *kaotaja* (tuletatud sõnast **snaytx** *kaotama*)
- snaytx:** [sn-ajtʷ] *PF* tgsne. *kaotama*
- snäm:** [sn-æm] *PF* tgstu. *roiskuma, kõdunema, lagunema aja jooksul*
- snep:** [snɛpʷ] *PF* oms. *kitsas*
- snew:** [sn-ɛw] *PF* tgsne. *pigistama, pitsitama*
- snewsye:** [snɛw.sjɛ] *PF* oms. *imelik, õudne, jube* (tuletatud sõnadest **snew** *pitsitama* ja **syeha** *hingetõmme*)
- sneyä:** ['snɛ.jæ] *PF* ases. *tema enda oma* (tuletatud sõnast **sno** *tema ise*)
- sngap:** [snj.apʷ] *PF* tgsne. *nõelama, torkama*
- sngä'i:** ['snj.æ.ʔ-i] *PF* tgsmtu. *algama*
- sngä'ikrr:** ['snj.æ.ʔi.kʷ] *PF* ns. *algus* (tuletatud sõnadest **sngä'i** *algama* ja **krr** *aeg*)
- sngä'itseng:** ['snj.æ.ʔi.ʧsɛŋ] *PF* ns. *alguspunkt, esialgne asukoht* (tuletatud sõnadest **sngä'i** *algus* ja **tseng** *koht*)
- sngä'iyu:** ['snj.æ.ʔi.ju] *PF* ns. *algaja, alustaja* (tuletatud sõnast **sngä'i** *algama*)
- sngel:** [snjɛl] *PF* ns. *prügi, saast*
- sngeltseng:** ['snjɛl.ʧsɛŋ] *PF* ns. *prügila* (tuletatud sõnadest **sngel** *prügi* ja **tseng** *koht*)
- sngum:** [snjum] *PF* ns. *mure*
- sngum si:** [snjum s-i] *PF* tgstu. *muretsema* (tuletatud sõnast **sngum** *mure*)
- sngumtsim:** ['snjum.ʧsim] *PF* ns. *mureallikas, murettekitav asjaolu* (tuletatud sõnadest **sngum** *mure* ja **tsim** *allikas*)
- sngunga':** ['snju.ŋaʔ] *PF* oms. *muretsema ajav, murelikuks tegev* (tuletatud sõnast **sngum** *mure*)
- sno:** [sno] *PF* ases. *tema/nende enda oma* (*enesekohane genitiivne vorm: sneyä*)

- snokfyan:** [ˈsnok.fjan] *PF* ns. *isiklike asjade korv* (tuletatud sõnadest **sno** *tema (omastav)* ja **kurfyan** *korv*)
- snolup:** [ˈsno.lupˀ] *PF* ns. *kohalolu, väljanägemine, isiklik stiil* (tuletatud sõnadest **sno** *enese* ja **lupra** *stiil*)
- snomo:** [ˈsno.mo] *PF* ns. *personaalne ruum* (tuletatud sõnadest **sno** *tema oma* ja **mo** *piiratud ruum*)
- snonivi:** [ˈsno.ni.vi] *PF* ns. *ühe inimese võrkkiik* (tuletatud sõnadest **sno** *tema (omastav)* ja **nivi** *võrkkiik*)
- snonrra:** [sno.ˈnr.a] *PF* ns. *eneseuhkus (negatiivne alatoon)* (tuletatud sõnadest **sno** *oma* ja **nr** *uhkus*)
- snotipx:** [sno.ˈtipˀ] *PF* ns. *enesekontroll* (tuletatud sõnadest **sno** *enesekohane asessõna* ja **tìhipx** *kontroll*)
- snumina:** [ˈsnu.mi.na] *CP* oms. *tuhm, tuim (inimese kohta)*
- so'ha:** [ˈs.oʔ.h.a] *PF* tgsne. *vaimustuses olema, erutatud olema, vaimustust näitama (alati sihiline)*
- so'yu:** [ˈso.ju] *PF* ns. *kõnekeelne väljend sõnale txanso'hayu (fänn, huviline)*
- soaia:** [so.ˈa.i.a] *PF* ns. *perekond (erp omastava vorm soaiä)*
- sok:** [sokˀ] *PF* oms. *hiljutine*
- som:** [som] *PF* oms. *kuum, palav*
- somwew:** [som.ˈwew] *PF* ns. *temperatuur* (tuletatud sõnadest **som** *kuum* ja **wew** *külm*)
- somwewpe:** [som.ˈwew.pɛ] *PF* ks. *mis temperatuur on?, kui soe on? (tavapärasem)* (tuletatud sõnast **somwew** *temperatuur*)
- sop:** [s.opˀ] *PF* tgstu. *reisima, rändama*
- sopyu:** [ˈsop.ju] *PF* ns. *rändaja, reisija* (tuletatud sõnast **sop** *rändama, reisima*)
- sosul:** [so.ˈsul] *PF* oms. *voolava vee, vihma, niiskuse lõhn*
- spaw:** [sp.ˈaw] *PF* tgsne. *uskuma, tõeks pidama*
- spä:** [sp.ˈæ] *PF* tgs. *hüppama*
- späpeng:** [spæ.ˈp.ɛŋ] *PF* tgstu. *end taastama, taastuma (metafooriline)* (tuletatud sõnast **speng** *taastama*)
- spe'e:** [sp.ɛ.ˈʔ.ɛ] *PF* tgsne. *vangistama, tabama*
- spe'etu:** [spɛ.ˈʔɛ.tu] *PF* ns. *vangistatu, kinnipeetu* (tuletatud sõnast **spe'e** *vangistama*)
- speng:** [sp.ɛŋ] *PF* tgsne. *taastama*
- spono:** [ˈspo.no] *PF* ns. *saar*
- spule:** [ˈsp.u.l.ɛ] *PF* tgsne. *edasi ajama, liikkama*
- spulmokri:** [spul.ˈmok.ri] *PF* ns. *telefon* (tuletatud sõnadest **spule** *edasi liikkama* ja **mokri** *hää*)
- spulyaney:** [spul.ja.ˈnɛj] *PF* ns. *kanuu aer* (tuletatud sõnadest **spule** *liikkama* ja **yaney** *kanuu*)
- spuwin:** [ˈspu.win] *PF* oms. *vana, eelnev (elutu kohta)*
- spxam:** [spˀ'am] *PF* ns. *seen*
- spxin:** [spˀ'in] *PF* oms. *haige*
- srak(e):** [ˈsrak(ɛ)] *PF* abis. *märgib kas...? küsimusi*
- sran:** [sran] *PF* hs. *jah, jaa (kõnekeelne)*
- srane:** [ˈsra.nɛ] *PF* hs. *jah*
- srankehe:** [sran.ˈkɛ.hɛ] *PF* hs. *nii ja naa, enam-vähem* (tuletatud sõnadest **sran** *jah* ja **kehe** *ei*)
- sraw:** [sraˀw] *PF* oms. *valus*
- srä:** [sræ] *PF* n. *riie*
- srätx:** [sr.ˈætˀ] *PF* tgsne. *tüütama, vaevama*
- sre+:** [srɛ] *PF* abis. *enne (aeg)*
- sre':** [srɛʔ] *PF* ns. *hammas*
- srefey:** [srɛ.ˈf.ɛj] *PF* tgsne., tgstu. *ootama, lootma (millegi tulekule)* (tuletatud sõnadest **sre+** *enne* ja **pey** *ootama*)
- srefpil:** [srɛ.ˈfp.il] *PF* tgsne. *eeldama* (tuletatud sõnadest **sre+** *enne* ja **fpil** *mõtleva*)
- srefwa:** [ˈsrɛ.fwa] *PF* ss. *enne seda, kui* (tuletatud sõnadest **sre+** *enne* ja **fwa** *seda*)
- srekamtrr:** [srɛ.ˈkam.tɾ] *PF* ns. *aeg enne lõunat* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* ja **kxamtrr** *keskpäev*)
- srekamtxon:** [srɛ.ˈkam.tˀon] *PF* ns. *aeg enne keskööd* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* ja **kxamtxon** *kesköö*)
- srekr:** [srɛ.ˈkr] *PF* ms. *enne, varem* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* ja **kr** *aeg*)
- srer:** [sr.ɛr] *PF* tgstu. *ilmuma, tekkima, vaatevälja tulema*
- srese'a:** [srɛ.s.ɛ.ˈʔ.a] *PF* tgsne. *ennustama* (tuletatud sõnadest **sre+** *enne* ja **tse'a** *nägema*)
- sresrr'ong:** [srɛ.sɾ.ˈʔoŋ] *PF* ns. *aeg enne koitu* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* ja **trr'ong** *koit*)
- sreton'ong:** [srɛ.ton.ˈʔoŋ] *PF* ns. *aeg enne päikseloojangut* (tuletatud sõnadest **sre** *enne* ja **txon'ong** *videvik*)
- srew:** [sr.ɛw] *PF* tgstu. *tantsima*
- srey:** [srɛj] *PF* ns. *variant, versioon*

- srin:** [sɾ·m] *PF* tgsne. ühelt teisele üle andma (kasutatakse harva eesliideteta)
- srok:** [srokʔ] *PF* ns. pärl, helmes (kaunistamiseks)
- sru':** [sɾ·uʔ] *PF* tgsne. trampima, purustama
- srung:** [sruŋ] *PF* ns. abi, toetus
- srunga':** [ʔsɾu.ŋaʔ] *PF* oms. abivalmis (tuletatud sõnast **srung** *abi*)
- srung si:** [ʔsruŋ ʔs·i] *PF* tgstu. aitama, toetama (tuletatud sõnast **srung** *abi*)
- srungsiyu:** [ʔsruŋ.si.ju] *PF* ns. abistaja, assistent (tuletatud sõnast **srung** *abi*)
- srungtsyip:** [ʔsruŋ.tsjipʔ] *PF* ns. abistav vihje (tuletatud sõnast **srung** *abi*)
- starli'u:** [ʔstɑr.li.ʔu] *PF* ns. kaassõna (tuletatud sõnadest **sätare** *seos, suhe* ja **li'u** *sõna*)
- starsim:** [ʔst·ɑr.s·im] *PF* tgsne. korjama, koguma
- stawm:** [st·awm] *PF* tgsne. kuulma
- stawmtswō:** [ʔstawm.tswō] *PF* ns. kuulmine (*taju*) (tuletatud sõnast **stawm** *kuulma*)
- stä'ni:** [ʔst·æʔ.n·i] *PF* tgsne. kinni püüdma
- steftxaw:** [st·ɛ.ʔft'·aw] *PF* tgsne. uurima, vaatama
- steng:** [stɛŋ] *PF* oms. sarnane, samasugune
- steyki:** [stɛj.k·i] *PF* tgsne. (kedagi) vihastama (tuletatud sõnadest **sti** *vihane* *olema* ja «**eyk**» *põhjastav, kausatiivne siseliide*)
- sti:** [st·i] *PF* tgstu. vihastuma (*sihitu*), *vihane* *olema*
- stiwī:** [ʔsti.wi] *PF* ns. pahandus, koerustiikk
- stiwīnga':** [ʔsti.wi.ŋaʔ] *PF* oms. ulakas, üleannetu, riikalik (tuletatud sõnadest **stiwī** *pahandus* ja **nga'** *sisaldama*)
- stiwī si:** [ʔsti.wi s·i] *PF* tgstu. ulakas, üleannetu, riikalik *olema* (tuletatud sõnast **stiwī** *pahandus*)
- stiwīsiyu:** [ʔsti.wi.si.ju] *PF* ns. pahanduse korraldaja (tuletatud sõnast **stiwī** *pahandus*)
- sto:** [st·o] *PF* tgsne. keelduma (*midagi tegema*)
- stum:** [stum] *PF* ms. peaaegu
- stxeli:** [ʔst'ɛ.li] *PF* ns. kingitus, and
- stxenu:** [ʔst'ɛ.nu] *PF* ns. and (tuletatud sõnadest **stxeli** *kingitus* ja **lonu** *vabastama*)
- stxenuŋ:** [ʔst'ɛ.nu.t·ŋ] *PF* tgsne. pakkuma (tuletatud sõnast **stxenu** *and*)
- stxong:** [st'ɔŋ] *PF* oms. imelik, tundmatu
- sulin:** [ʔs·u.l·m] *PF* tgstu. hõivatud *olema* (*heas mõttes*); *olema keskendunud millelegi, mis on rahustav ja huvi pakkuv* (tuletatud sõnast **in** *hõivatud* *olema*)
- sum:** [sum] *PF* ns. teokarp
- sumsey:** [ʔsum.sej] *PF* ns. teokarbist tehtud *joogianum* (tuletatud sõnadest **sum** *teokarp* ja **sey** *anum*)
- sung:** [s·uŋ] *PF* tgsne. lisama
- sunu:** [ʔs·u.n·u] *PF* tgstu. *olema* *meeldiv, rahuldust pakkuv*
- sur:** [sur] *PF* ns. maitse, maik
- susyang:** [su.ʔsjaŋ] *PF* oms. õrn, habras
- sutx:** [s·utʔ] *PF* tgsne. järgnema
- swaw:** [swaw] *PF* ns. hetk, moment
- swawtsyip:** [ʔswaw.tsjipʔ] *PF* ns. lühike hetk, *sekund* (tuletatud sõnast **swaw** *hetk*)
- swaynivi:** [ʔswa.j.ni.vi] *PF* ns. perekonna võrkkirik (tuletatud sõnadest **soaia** *perekond* ja **nivi** *võrkkirik*)
- swek:** [swɛkʔ] *PF* ns. pulk, post
- swey:** [swɛj] *PF* oms. *parim*
- sweylu:** [ʔswɛj.l·u] *PF* tgs. *peaks* (*pidama tingiv* *ku.*) (tuletatud sõnadest **swey** *parim* ja **lu** *olema*)
- swirä:** [swi.ʔræ] *PF* ns. *elukas, olevus*
- swizaw:** [swi.ʔzaw] *PF* ns. *nool*
- swizawsena:** [swi.ʔzaw.sɛ.na] *PF* ns. *nooletupp* (*Ikrani sadula küljes*) (tuletatud sõnadest **swizaw** *nool* ja **sähena** *kandja*)
- swoa:** [ʔswo.a] *PF* ns. *vägijooks, narkootiline jook, mõnujook*
- swoasey:** [ʔswo.a.sej] *PF* ns. *kava anum* (*seemnekaunadest tehtud anum vägijookide tarvitamiseks*), *käes hoitav* (tuletatud sõnadest **swoa** *vägijook* ja **sey** *anum*)
- swoasey ayll:** [ʔswo.a.sej a.ʔj] *PF* ns. *suur kava anum* (tuletatud sõnadest **swoasey** *kava anum*, *käeshoitatav* ja **yll** *kogukondlik*)
- swok:** [swokʔ] *PF* oms. *püha*
- swotu:** [ʔswo.tu] *PF* ns. *püha koht*
- syam:** [sj·am] *PF* tgsne. *nuusutama*
- syanan:** [ʔsja.nan] *PF* ns. *väiksemad kosed, kus vesi langeb astmeliselt*
- syaw:** [sj·aw] *PF* tgstu. *kutsuma*
- syawn:** [sjawn] *PF* ns. *õnnistus*
- syay:** [sjaj] *PF* ns. *saatus*
- syayvi:** [ʔsjaj.vi] *PF* ns. *õnn, edu, (juhuslik) võimalus* (tuletatud sõnast **syay** *saatus*)
- syä'ä:** [ʔsjæ.ʔæ] *PF* oms. *kibe, mõru*
- syé'otxang:** [ʔsjɛ.ʔo.t'ɑŋ] *PF* ns. *puhkpill* (tuletatud sõnadest **syeha** *hingeõhk* ja **'otxang** *muusikariist*)

syeha: [ˈsjɛ.ha] *PF* ns. hingus, hingetõmme
syeha si: [ˈsjɛ.ha.s-i] *PF* tgstu. hingama (tuletatud sõnast **syeha** hingus)
syen: [sjɛn] *PF* oms. viimane, lõplik
syep: [sj·ɛpˀ] *PF* tgsne. lõksu püüdma, lõksu seadma
syeprel: [sjɛp.rɛl] *PF* ns. kaamera (tuletatud sõnadest **syep** lõks ja **rel** pilt)
syewe: [ˈsjɛ.wɛ] *PF* ns. rasv
syewenga': [ˈsjɛ.wɛ.ŋaʔ] *PF* oms. rasvane (tuletatud sõnadest **syewe** rasv ja **nga'** sisaldama)
syo: [sjo] *PF* oms. kerge (füüsiline mass)
syokup: [sjo.'kupˀ] *PF* ns. kaal (füüsikaline) (tuletatud sõnadest **syo** kerge ja **ku'up** raske)
syon: [sjon] *PF* ns. omadus, loomus, iseloomujoon

T

ta-: [ta] *PF* abis. seestütlev kääne, alates (aeg)
ta'em: [ta.'ʔɛm] *PF* ms. ülevalt, ülalt
ta'leng: [ˈtaʔ.lɛŋ] *PF* ns. nahk
ta'lengean: [ˈtaʔ.lɛ.ŋɛ.an] *PF* oms. nahasinine (tuletatud sõnadest **ta'leng** nahk ja **ean** sinine)
tafkip-: [ta.'fkipˀ] *PF* abis. ülalt (millegi) hulgas (tuletatud sõnadest **ta** seestütlev kääne ja **fkip-** üleval (millegi) hulgas)
tafрал: [ta.'fɾal] *PF* ms. seetõttu, selle pärast
takip-: [ta.'kipˀ] *PF* abis. hulgas (tuletatud sõnadest **ta** seestütlev kääne ja **kip-** hulgas, seas)
takrra: [ta.'kɾ.a] *PF* ss. alates, juba allomorf sõnast **akrrta** tuletatud sõnadest **krr** aeg ja **ta** alates)
taksyokx: [t.ak.'syokˀ] *PF* tgstu. plaksutama (tuletatud sõnadest **takuk** lööma ja **tsyokx** käsi)
takuk: [ˈt.a.k.ukˀ] *PF* tgsne. lööma, äsama, peale tungima
talun-: [ta.'lun] *PF* abis. sellepärast et
talun(a): [ta.'lun(a)] *PF* ss. sellepärast (põhjus) (tuletatud sõnadest **ta** eessõna (küsimus kust?) ja **lun** põhjus)
tam: [t.am] *PF* tgstu., hs. piisama, olgu, okei
tam tam: [ˈtam ˈtam] *M* hs. rahu, pole hullu
tangek: [ˈta.ŋɛkˀ] *PF* ns. puutiivi

syonli'u: [ˈsjon.li.ʔu] *PF* ns. omadussõna (tuletatud sõnadest **syon** omadus, iseloom ja **li'u** sõna)
syor: [sj.or] *PF* tgstu. rahunema, puhakama
syulang: [ˈsju.laŋ] *PF* ns. lill
syura: [sju.'ra] *PF* ns. energia (füüsiline või spirituaalne)
syuratan: [sju.'ra.tan] *JC,PF* ns. bioluminestsents (tuletatud sõnadest **syura** energia ja **atan** valgus)
syusmung: [ˈsju.smuŋ] *PF* ns. toidualus (tuletatud sõnadest **syuve** toit ja **smung** transpordivahend)
syuve: [ˈsju.vɛ] *PF* ns. toit, söök (mitmus puudub)
syuvekel: [ˈsju.vɛ.kɛl] *PF* ns. nälg (tuletatud sõnast **syuve** toit)

tanhi: [tan.'hi] *PF* ns. täht, helendav tähn ka Na'videl olevad helendavad tedretäed
tanleng: [ˈtan.lɛŋ] *PF* ns. puukoor (tuletatud sõnadest **tangek** puutiivi ja **ta'leng** nahk)
tare: [ˈt.a.r.ɛ] *PF* tgsne. ühilduma, mõistma, seost omama
tarnioang: [ˈtar.ni.o.ang] *PF* ns. kiskja (tuletatud sõnadest **taron** jahtima ja **ioang** loom)
taron: [ˈt.a.r.on] *JC,PF* tgs. jahtima
taronyu: [ˈta.ron.ju] *JC,PF* ns. kütt (tuletatud sõnadest **taron** jahtima ja **-yu** tegija märkja)
taronyutsyip: [ˈta.ron.ju.tsjipˀ] *PF* ns. väike kütt (tuletatud sõnast **taronyu** kütt)
tatep: [ˈt.a.t.ɛpˀ] *PF* tgsne. tähelepanu kaotama, mõtet kaotama
tatlam: [tat.'lam] *PF* ms. silmnähtavalt, ilmselt (tuletatud sõnast **lam** tunduma)
taw: [taw] *PF* ns. taevas
taweyk(a): [ta.'wɛjk(a)] *PF* ss. sellepärast (põhjendus)
tawng: [t.awŋ] *PF* tgstu. sukelduma
tawsyuratan: [taw.sju.'ra.tan] *PF,LN* ns. virralised (tuletatud sõnadest **taw** taevas ja **syuratan** (bio)luminestsents)
tawtxew: [ˈtaw.t'ɛw] *PF* ns. horisont, taevapiir (tuletatud sõnadest **taw** taevas ja **txew** äär)
täftxu: [t.æ.'ft'·u] *PF* tgsne. kuduma
täftxuyu: [tæ.'ft'·u.ju] *PF* ns. kangur (tuletatud sõnadest **täftxu** kuduma ja **-yu** tegija märki-

ja)

tätxaw: [t.æ.t'aw] *PF* tgstu. *naasma, tagasi tulema*

te: [tɛ] *JC* abis. *kasutatakse täisnimedes*

tekre: [tɛk.rɛ] *PF* ns. *pealuu*

tel: [t.ɛl] *PF* tgsne. *kätte saama, vastu võtma*

telem: [tɛ.'lɛm] *PF* ns. *nöör, pael*

tem: [t.ɛm] *PF* tgstu. *laskma*

temrey: [tɛm.'rɛj] *PF* ns. *ellujäämine (tuletatud sõnast emrey ellu jääma)*

teng: [tɛŋ] *PF* oms. *samasugune, võrdne*

tengfya: [tɛŋ.fja] *PF* ss. *nii, nagu; sama moodi (situatsiooni saransus) (tuletatud sõnadest teng sama, võrdne ja fya'o tee, viis)*

tengkrr: [tɛŋ.'kr] *PF* ss. *samal ajal (tuletatud sõnadest teng sama võrdne ja krr aeg)*

teri-: [tɛ.'ri] *PF* oms. *(millegi, kellegi) suhtes*

terkup: [t.ɛr.kupʷ] *PF* tgstu. *surema*

teswoting: [tɛ.'swo.tɪŋ] *PF* tgstu. *rahuldama (soovi), (lahkelt) andma (e) (tuletatud sõnast tɪŋ andma)*

tete: [tɛ.tɛ] *PF* oms. *nüri (näiteks noatera)*

tewng: [tɛwŋ] *PF* ns. *niudevöö*

tewti: [tɛw.ti] *PF* hs. *Ohsaal! väljendab üllatust või rahulolu*

teya: [tɛ.'ja] *PF* oms. *täis*

teya si: [tɛ.'ja 's.i] *PF* tgstu. *täitma (+ asi, mida täidetakse datiivselt) (tuletatud sõnast teya täis)*

teynga: [tɛjŋ.a] *PF* ss. *vastus, mis*

teyngla: [tɛjŋ.la] *PF* ss. *vastus, mis (aluse käänne)*

teyngta: [tɛjŋ.ta] *PF* ss. *vastust, mida*

teyr: [tɛjɾ] *PF* oms. *valge (värv)*

teyrpin: [tɛjɾ.pin] *PF* ns. *valge (tuletatud sõnast teyr valge)*

tiam: [t'i.iam] *PF* tgsne. *loendama*

til: [til] *PF* ns. *hing, ühenduskoht*

tili'u: [t'i.li.ʔu] *PF* ns. *sidesõna (tuletatud sõnadest til ühenduskoht ja li'u sõna)*

tinan: [t'i.nan] *PF* ns. *lugemine (tuletatud sõnast inan lugema)*

tirea: [ti.'rɛ.a] *PF* ns. *vaim, hing*

tireafya'o: [ti.'rɛ.a.'fja.ʔo] *PF* ns. *vaimu/hinge tee (tuletatud sõnadest tirea hing ja fya'o tee)*

tireaioang: [ti.'rɛ.a.i.'o.aŋ] *PF* ns. *hingeloom (tuletatud sõnadest tirea hing ja ioang loom)*

tireapängkxo: [ti.'rɛ.a.p.æŋ.k'o] *PF* tgs. *lähedaselt suhtlema (tuletatud sõnadest tirea hing ja pängkxo suhtlema)*

tiretu: [ti.'rɛ.tu] *PF* ns. *šamaan (tuletatud sõnadest tirea hing ja tute inimene)*

tī'al: [ti.'ʔal] *PF* ns. *raiskamine (tuletatud sõnast 'al raiskama)*

tī'awm: [ti.'ʔawm] *PF* ns. *telkimine (tuletatud sõnast 'awm laager)*

tī'awm si: [ti.'ʔawm 's.i] *PF* tgstu. *telkima, matkama (tuletatud sõnast 'awm laager)*

tī'awpo: [ti.'ʔaw.po] *PF* ns. *individuaalsus (negatiivse varjundiga), isekus (tuletatud sõnast 'awpo üks isik)*

tī'efu: [ti.'ʔɛ.fu] *PF* ns. *tunne (tuletatud sõnast 'efu tundma)*

tī'em: [ti.'ʔɛm] *PF* ns. *kokkamine (tuletatud sõnast 'em kokkama)*

tī'eylan: [ti.'ʔɛj.lan] *PF* ns. *sõprus (tuletatud sõnast 'eylan sõber)*

tī'eyng: [ti.'ʔɛjŋ] *PF* ns. *vastus (tuletatud sõnast 'eyng vastama)*

tī'i'a: [ti.'ʔiʔ.a] *PF* ns. *lõpp (tuletatud sõnast 'i'a lõppema)*

tī'i'avay: [ti.'ʔiʔ.a.vaj] *PF* ms. *lõpuni (tuletatud sõnadest 'i'a lõpetama ja vay kuni)*

tī'iluke: [tiʔ.'i.lu.kɛ] *PF* oms. *lõputu, ajatu (ajalises mõistes) (tuletatud sõnadest tī'i'a lõpp ja luke ilma)*

tī'ipu: [ti.'ʔi.pu] *PF* ns. *huumor (tuletatud sõnast 'ipu naljakas)*

tī'o': [ti.'ʔoʔ] *PF* ns. *lõbu, erutus (tuletatud sõnast 'o' erutav)*

tī'ong: [ti.'ʔoŋ] *PF* ns. *õitsemine (tuletatud sõnast 'ong õitsema)*

tī'ongokx: [ti.'ʔo.ŋokʷ] *PF* ns. *sünd (tuletatud sõnast 'ongokx sündima)*

tī'ul: [ti.'ʔul] *PF* ns. *suurendama*

tīaho: [ti.a.'ho] *PF* ns. *palvetamine (tuletatud sõnast aho palvetama)*

tīeyktan: [ti.'ɛjk.tan] *JC,PF* ns. *juhikoht, juhtimine (tuletatud sõnast eyktan juht, liider)*

tīfe'ul: [ti.'fɛ.ʔul] *PF* ns. *halvenemine (abstraktselt) (tuletatud sõnast fe'ul halvenema)*

tīfkeytok: [ti.'fkej.tokʷ] *PF* ns. *olek, konditsioon, olukord (tuletatud sõnast fkeytok eksisteerima)*

tīflä: [ti.'flæ] *PF* ns. *edu (üldine) (tuletatud sõnast flä õnnestuma)*

- tiflänga'**: [ti.'flæ.ŋa] *PF* oms *edukas* (mitte inimeste kohta) (tuletatud sõnadest **tiflä** *edu* ja **nga'** *sisaldama*)
- tiflrr**: [ti.'flr] *PF* ns. *õrnus, hoolivus* (tuletatud sõnast **flrr** *hooliv*)
- tifmetok**: [ti.'fmɛ.tokʔ] *PF* ns. *kontroll, katse* (tuletatud sõnast **fmetok** *katsetama*)
- tifmi**: [ti.'fmi] *PF* ns. *katsetus, proov* (tuletatud sõnast **fmi** *proovima*)
- tifnu**: [ti.'fnu] *PF* ns. *vaikus* (tuletatud sõnast **fnu** *vait olema*)
- tifnunga'**: [ti.'fnu.ŋaʔ] *PF* oms. *vaikne* (tuletatud sõnast **fnu** *vaikne olema*)
- tifpxamo**: [ti.'fp'a.mo] *PF* ns. *õudus* (tuletatud sõnast **fpxamo** *õudne*)
- tiftang**: [ti.'ftaŋ] *PF* ns. *peatumine, kõrisulghääl* (tuletatud sõnast **ftang** *peatuma*)
- tiftang si**: [ti.'ftaŋ s.i] *PF* tgstu. *peatama* (*kedagi või midagi*) (tuletatud sõnast **tiftang** *peatamine*)
- tiftia**: [ti.'fti'.a] *PF* ns. *õpe* (tuletatud sõnast **ftia** *õppima*)
- tiftia kifkeyä**: [ti.'fti'.a ki.'fkɛ.jæ] *PF* ns. *teadus, füüsilise maailma õpe* (tuletatud sõnadest **tiftia** *õpe* ja **kifkey** *maailm*)
- tiftiatu**: [ti.'fti'.a.tu] *PF* ns. *uurija* (tuletatud sõnast **tiftia** *õppimine*)
- tiftiatu kifkeyä**: [ti.'fti'.a.tu ki.'fkɛ.jæ] *PF* ns. *teadlane* (tuletatud sõnadest **tiftiatu** *uurija* ja **kifkey** *maailm*)
- tiftxavang**: [ti.'ft'a.vaŋ] *PF* ns. *kirg* (tuletatud sõnast **ftxavang** *kirglik*)
- tiftxey**: [ti.'ft'ɛj] *PF* ns. *valik* (tuletatud sõnast **ftxey** *valima*)
- tiftxuli'u**: [ti.'ft'u.'li.ʔu] *PF* ns. *kõnelemine, avalik kõnelemine* (tuletatud sõnast **ftxuli'u** *kõnelema*)
- tifyawintxu**: [ti.'fja.wim.'t'u] *PF* ns. *juhendus, juhatamine* (tuletatud sõnast **fyawintxu** *juhatama*)
- tifyeyn**: [ti.'fjɛjɛn] *PF* ns. *küpsus, valmidus, täisalisus* (tuletatud sõnast **fyeyn** *küps, valmis*)
- tihan**: [ti.'han] *PF* ns. *kaotus, ilmajäämine* (tuletatud sõnast **han** *ära kaotama*)
- tihawl**: [ti.'hawl] *PF* ns. *ettevalmistus, plaan* (tuletatud sõnast **hawl** *valmistuma*)
- tihawnu**: [ti.'haw.nu] *PF* ns. *kaitse* (tuletatud sõnast **hawnu** *kaitse*)
- tihawnu si**: [ti.'haw.nu 's.i] *PF* tgstu. *kaitse* (tuletatud sõnast **tihawnu** *kaitse*)
- tihipx**: [ti.'hip'] *PF* tgs. *kontroll, kord* (tuletatud sõnast **hipx** *kontrollima, korda hoidma*)
- tihipey**: [ti.'hi.pɛj] *PF* ns. *kõhklus* (tuletatud sõnast **hipey** *kõhklema*)
- tihona**: [ti.'ho.na] *PF* ns. *imetlusväärus* (tuletatud sõnast **hona** *imetlusväärne*)
- tik'in**: [tik.'ʔim] *PF* ns. *vaba aeg, hõivatuse puudumine* (tuletatud sõnast **'in** *hõivatud olema*)
- tikakpam**: [ti.kak.'pam] *PF* ns. *kurtus* (tuletatud sõnast **kakpam** *kurt*)
- tikakrel**: [ti.kak.'rɛl] *PF* ns. *pimedus* (mitte nägemine) (tuletatud sõnast **kakrel** *pime*)
- tikan**: [ti.'kan] *PF* ns. *siht, eesmärk* (tuletatud sõnast **kan** *sihtima*)
- tikangkem**: [ti.'kaŋ.kɛm] *PF* ns. *töö* (tuletatud sõnast **kem** *tegu*)
- tikangkem si**: [ti.'kaŋ.kɛm 's.i] *PF* tgstu. *töötama* (tuletatud sõnast **tikangkem** *töö*)
- tikangkemvi**: [ti.'kaŋ.kɛm.vi] *PF* ns. *projekt, töö osa* (tuletatud sõnast **tikangkem** *töö*)
- tikanu**: [ti.'ka.nu] *PF* ns. *tarkus* (tuletatud sõnast **kanu** *tark*)
- tikawng**: [ti.'kawŋ] *PF* ns. *kurjus, õelus* (tuletatud sõnast **kawng** *paha*)
- tikeftxo**: [ti.kɛ.'ft'o] *PF* ns. *kurbus* (tuletatud sõnast **keftxo** *õnnetu*)
- tikeftxonga'**: [ti.kɛ.'ft'o.ŋaʔ] *PF* oms. *kurb* (tuletatud sõnast **keftxo** *õnnetu*)
- tikelu**: [ti.'kɛ.lu] *PF* ns. *puudus* (tuletatud sõnadest **ke** *mitte* ja **lu** *olema*)
- tikemwiä**: [ti.kɛm.'wi.æ] *PF* ns. *ebaõiglus* (tuletatud sõnast **kemwiä** *ebaõiglane*)
- tikenong**: [ti.'kɛ.noŋ] *PF* ns. *näide* (tuletatud sõnast **kenong** *abstaktse nimisõna eesliide*)
- tiketeng**: [ti.'kɛ.tɛŋ] *PF* ns. *erinevus, teistsugusus* (tuletatud sõnadest **ke** *mitte* ja **teng** *sama*)
- tikin**: [ti.'kin] *PF* ns. *vajadus* (tuletatud sõnast **kin** *vajama*)
- tiktseri**: [tik.'tɛɛ.ri] *PF* ns. *tähelepanematus* (tuletatud sõnast **tseri** *märkama*)
- tikusar**: [ti.ku.'saɾ] *PF* ns. *õpetamine* (tuletatud sõnast **kar** *õpetama*)
- tikxey**: [ti.'k'ɛj] *PF* ns. *vigasus, ebakorrektsus* (tuletatud sõnast **kxeyey** *viga*)

- tikxey si:** [tɪ.'k'ɛj 's-i] *PF* tgstu. *valesti tegema, ära rikkuma* (tuletatud sõnast **tikxey vigasus, valed**)
- tikxim:** [tɪ.'k'im] *PF* ns. *käskimine, määramine* (tuletatud sõnast **kxim käskima, määrama**)
- tikxim si:** [tɪ.'k'im s-i] *PF* tgstu. *hierarhias kõrgemal asuma, ülemus olema* (tuletatud sõnast **tikxim käskimine, määramine**)
- tikxuke:** [tɪ.'k'u.kɛ] *PF* ns. *turvalisus* (tuletatud sõnast **kxuke turvaline**)
- tilam:** [tɪ.'lam] *PF* ns. *välimus, esinemine, nähtumine* (tuletatud sõnast **lam tunduma**)
- tilang:** [tɪ.'lan] *PF* ns. *uurimine* (tuletatud sõnast **lang uurima**)
- tilatem:** [tɪ.'la.tɛm] *PF* ns. *muutus (abstraktne)* (tuletatud sõnast **latem muutma**)
- tilen:** [tɪ.'lɛn] *PrT* ns. *üritus, juhtum* (tuletatud sõnast **len juhtuma, aset leidma**)
- tileym:** [tɪ.'lɛjm] *PF* ns. *üleskutse* (tuletatud sõnast **leym karjuma**)
- tileymfe':** [tɪ.'lɛjm.'fɛʔ] *PF* ns. *kurtmine, kaebamine* (tuletatud sõnast **leymfe' kurtma**)
- tileymkem:** [tɪ.'lɛjm.'kɛm] *PF* ns. *protesteerimine, meeleavaldus (abstraktne)* (tuletatud sõnast **leymkem protesteerima**)
- tilor:** [tɪ.'lor] *PF* ns. *ilu, kaunidus* (tuletatud sõnast **lor ilus**)
- tīm:** [tɪm] *PF* oms. *madal*
- timal:** [tɪ.'maɪ] *PF* ns. *usaldusväärsus* (tuletatud sõnast **mal usaldusväärne**)
- tīme'em:** [tɪ.'mɛ.ʔɛm] *PF* ns. *harmonia (üldiselt)* (tuletatud sõnast **me'em harmooniline**)
- tīmeyp:** [tɪ.'mɛjp] *PF* ns. *nõrkus* (tuletatud sõnast **meyp nõrk**)
- tīmll'an:** [tɪ.mɪ.'ʔan] *PF* ns. *vastu võtmine, aksepteerimine* (tuletatud sõnast **mll'an vastu võtma**)
- tīmok:** [tɪ.'mɔkʔ] *PF* ns. *soovitamine* (tuletatud sõnast **mok soovitama**)
- tīmungwrr:** [tɪ.muŋ.'wɾ] *PF* ns. *erand* (tuletatud sõnast **mungwrr välja arvatud**)
- tīmungwrr si:** [tɪ.muŋ.'wɾ s-i] *PF* tgstu. *erandit tegema* (tuletatud sõnast **tīmungwrr erand**)
- tīmuntxa:** [tɪ.mun.'t'a] *PF* ns. *paarimine, abielu* (tuletatud sõnast **muntxa paari pandud**)
- tīmweypey:** [tɪm.'wɛj.pɛj] *PF* ns. *kannatlikkus* (tuletatud sõnast **maweypey kannatlik olema**)
- tīmwiä:** [tɪm.'wi.æ] *PF* ns. *õiglus, ausus* (tuletatud sõnast **muiä õige, aus, õiglene**)
- tīmyi:** [tɪm.jɪ] *PF* ns. *madal tase* (tuletatud sõnadest **tīm madal ja yi tase**)
- tīn:** [tɪm] *PF* ns. *hõivatus; hõivav tegevus* (tuletatud sõnast **'in hõivatud olema**)
- tīnawri:** [tɪ.'naw.ri] *PF* ns. *anne, talent* (tuletatud sõnast **nawri andekas**)
- tīnew:** [tɪ.'nɛw] *PF* ns. *iha, ihalus* (tuletatud sõnast **new tahtma**)
- tīng:** [tɪ.ŋ] *PF* tgsne. *andma*
- tīngay:** [tɪ.'ŋaj] *PF* ns. *tõde* (tuletatud sõnast **ngay tõene**)
- tīngäzik:** [tɪ.'ŋæ.zɪkʔ] *PF* ns. *raskus, probleem* (tuletatud sõnast **ngäzik raske**)
- tīng ftxi:** [tɪ.ŋ ft'i] *PF* tgstu. *maitsma* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja ftxi keel**)
- tīng lawr:** [tɪ.ŋ lawɾ] *PF* tgstu. *ümisema, sõnada laulma* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja lawr meloodia**)
- tīng mikyun:** [tɪ.ŋ 'mik.jun] *PF* tgstu. *kuulama* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja mikyun kõrv**)
- tīng nari:** [tɪ.ŋ 'na.ri] *PF* tgstu. *vaata* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja nari silm**)
- tīngong:** [tɪ.'ŋoŋ] *PF* ns. *tuimus, laiskus* (tuletatud sõnast **ngong laisk**)
- tīng ontu:** [tɪ.ŋ 'on.tu] *JC,PF* tgstu. *nuusutama* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja ontu nina**)
- tīngop:** [tɪ.'ŋopʔ] *PF* ns. *loomine* (tuletatud sõnast **ngop looma**)
- tīng syawn:** [tɪ.ŋ sjawn] *PF* tgstu. *õnnistama, õnnistust andma* (tuletatud sõnast **syawn õnnistus**)
- tīng tseng:** [tɪ.ŋ 'tsɛŋ] *PF* tgstu. *tagasi astuma, eest ära tulema* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja tseng koht**)
- tīng zekwä:** [tɪ.ŋ 'zɛk.wæ] *PF* tgstu. *puudutama, katsuma (tahtlikult)* (tuletatud sõnadest **tīng andma ja zekwä sõrm**)
- tīno:** [tɪ.'no] *PF* ns. *täpsus, põhjalikkus, detailsus*
- tīnomum:** [tɪ.'no.mum] *PF* ns. *uudishimu* (tuletatud sõnast **newomum huvi tundma**)
- tīnu:** [tɪ.'nu.i] *PF* ns. *läbikukkumine, ebaõnnestumine (abstraktne)* (tuletatud sõnast **nui ebaõnnestuma**)
- tīnvi:** [tɪm.vi] *PF* ns. *ülesanne, samm, asi*

- tinvi si:** [tɪm.vi s:i] *PF* tgstu. *ülesannet sooritama, asja ajama* ("kohtume pärast, mul on praegu asju ajada") (tuletatud sõnast **tinvi** *ülesanne, asi*)
- tioeykting:** [tɪ.'o.ɛjk.tɪŋ] *PF* ns. *seletus* (tuletatud sõnast «**eyk**» põhjus (tüvi))(Hääldus tavakõnes [tɪ.'wɛjk.tɪŋ])
- tiohakx:** [tɪ.o.'hak'] *PF* ns. *nälg* (tuletatud sõnast **ohakx** *näljane*)
- tiohum:** [tɪ.'o.mum] *PF* ns. *teadmised (ainsus)* (tuletatud sõnast **omum** *teadma*)
- típaw:** [tɪ.'paw] *PF* ns. *kasvamine*
- típawm:** [tɪ.'pawm] *PF* ns. *küsimus* (tuletatud sõnast **pawm** *küsima*)
- típähem:** [tɪ.'pæ.hɛm] *PF* ns. *saabumine* (tuletatud sõnast **pähem** *saabuma*)
- típängkxo:** [tɪ.pæŋ.'k'o] *PF* ns. *vestlus, arutlus* (tuletatud sõnast **pängkxo** *suhtlema*)
- típängkxotsyip:** [tɪ.pæŋ.'k'o.tʃjɪp] *PF* ns. *väike vestlus, pisike jutuaajamine* (tuletatud sõnast **pängkxo** *vestlus*)
- tipe'un:** [tɪ.'pɛ.ʔun] *PF* ns. *otsus* (tuletatud sõnast **pe'un** *otsustama*)
- típrte':** [tɪ.'pr.tɛʔ] *PF* ns. *nauding, rahuldus* (tuletatud sõnast **prte'** *nauditav, rahuldav*)
- típsaw:** [tɪp.'saw] *PF* ns. *kohmakus* (tuletatud sõnast **pisaw** *kohmakas*)
- tíralpeng:** [tɪ.ral.'pɛŋ] *PF* ns. *tõlge, tõlgendus, interpretatsioon* (tuletatud sõnadest **ral** *tähendus* ja **peng** *ütleva*)
- tíran:** [tɪ.'r.an] *PF* tgs. *käima, jalutama*
- tírawn:** [tɪ.'rawn] *PF* ns. *asendamine, vahetamine* (tuletatud sõnast **rawn** *asendama*)
- tírengop:** [tɪ.'rɛ.ŋop] *PF* ns. *kujundamine, disainimine* (tuletatud sõnast **rengop** *kujundamine*)
- tírey:** [tɪ.'rɛj] *PF* ns. *elu* (tuletatud sõnast **rey** *elama*)
- tírol:** [tɪ.'rol] *PF* ns. *laul (vokaalne)* (tuletatud sõnast **rol** *laulma*)
- tíronsrel:** [tɪ.'ron.srɛl] *PF* ns. *kujutlus* (tuletatud sõnast **ronsrelingop** *kujutlema*)
- tiska'a:** [tɪ.ska.'ʔa] *PF* ns. *hävitatus, hävitustöö* (tuletatud sõnast **ska'a** *hävitama*)
- tisla'tsu:** [tɪ.'slaʔ.tsu] *PF* ns. *kirjeldus* (tuletatud sõnast **sla'tsu** *kirjeldama*)
- tislan:** [tɪ.'slan] *PF* ns. *tugi, abi (emotsionaalne, sotsiaalne)* (inimeste kohta) (tuletatud sõnast **slan** *toetama*)
- tisnaytx:** [tɪ.'snajt'] *PF* ns. *kaotus* (tuletatud sõnast **snaytx** *kaotama*)
- tiso'ha:** [tɪ.'soʔ.ha] *PF* ns. *vaimustus, hea tuju* (tuletatud sõnast **so'ha** *vaimustuses olema*)
- tisom:** [tɪ.'som] *PF* ns. *kuumus* (tuletatud sõnast **som** *kuum*)
- tisop:** [tɪ.'sop] *PF* ns. *teekond, rännak* (tuletatud sõnast **sop** *reisima*)
- tispe'e:** [tɪ.spɛ.'ʔɛ] *PF* ns. *vangistamine, tabamine* (tuletatud sõnast **spe'e** *vangistama, tabama*)
- tispxin:** [tɪ.'sp'in] *PF* ns. *haigus, haigeolek* (tuletatud sõnast **spxin** *haige*)
- tisraw:** [tɪ.'srɔw] *PF* ns. *valu* (tuletatud sõnast **sraw** *valus*)
- tisraw seyki:** [tɪ.'srɔw sej.'k:i] *PF* tgsne. (*kellegi, millelegi*) *haiget tegema* (tuletatud sõnadest **tisraw** *valu* ja **s«eyk»i** *tegema* (põhjusstav, kausatiivne))
- tisraw si:** [tɪ.'srɔw 's:i] *PF* tgstu. *valutama, valu tegema* (tuletatud sõnast **tisraw** *valu*)
- tisrese'a:** [tɪ.'srɛ.se.'ʔa] *PF* ns. *ennustus* (tuletatud sõnast **srese'a** *ennustama*)
- tisteftxaw:** [tɪ.stɛ.'ft'aw] *PF* ns. *uurimine* (tuletatud sõnast **steftxaw** *uurima*)
- tísti:** [tɪ.'sti] *PF* ns. *viha* (tuletatud sõnast **sti** *vihane*)
- tísung:** [tɪ.'suŋ] *LN* ns. *lisa, post scriptum* (tuletatud sõnast **sung** *lisama*)
- tísyor:** [tɪ.'sjor] *PF* ns. *raahunemine* (tuletatud sõnast **syor** *raahunema*)
- tísyortsyip:** [tɪ.'sjor.tʃjɪp] *PF* ns. *paus, puhkehetk* (tuletatud sõnast **syor** *raahunema*)
- títaron:** [tɪ.'ta.ron] *PF* ns. *jahtimine* (tuletatud sõnast **taron** *jahtima*)
- títterkup:** [tɪ.'tɛr.kup] *PF* ns. *surm (abstraktne)* (*surm on paratamatu*) (tuletatud sõnast **terkup** *surema*)
- títsan'ul:** [tɪ.'tsan.ʔul] *PF* ns. *paranemine (abstraktne)* (tuletatud sõnast **tsan'ul** *paranema*)
- títseri:** [tɪ.'tɛr.i] *PF* ns. *tähelepanu, märkamine* (tuletatud sõnast **tseri** *märkama*)
- títislam:** [tɪ.'tɛslam] *PF* ns. *arusaamine, tarkus* (tuletatud sõnast **tslam** *aru saama*)
- títstew:** [tɪ.'tɛstɛw] *PF* ns. *vaprus, julgus*
- títstewnga':** [tɪ.'tɛstɛw.ŋaʔ] *PF* oms. *vapper, julge (elutu kohta, nt. vapper tegu)* (tuletatud sõnast **títstew** *vaprus, julgus*)

- tītstunwi:** [ti.ˈt̪stun.wi] *PF* ns. *lahkus, heldus* (tuletatud sõnast **tstunwi** *lahke, hell*)
- tītstunwinga':** [ti.ˈstun.wi.ŋaʔ] *PF* oms. *lahke, hooliv (mitte inimeste kohta)* (tuletatud sõnadest **tītstunwi** *lahkus* ja **nga'** *sisaldama*)
- tītsunslu:** [ti.ˈt̪sun.slu] *PF* ns. *võimalus* (tuletatud sõnast **tsunslu** *võimalik olema*)
- tītsyär:** [ti.ˈt̪sjær] *PF* ns. *tagasilükkamine, kõrvalolehtmine* (tuletatud sõnast **tsyär** *tagasi lük-kama*)
- tītsyul:** [ti.ˈt̪sjul] *PF* ns. *algus* (tuletatud sõnast **tsyul** *alustama*)
- tītusaron:** [ti.tu.ˈsa.rɔn] *PF* ns. *jahtimine* (tuletatud sõnast **taron** *jahtima*)
- tītixanew:** [ti.ˈt̪'a.nɛw] *PF* ns. *ahnus* (tuletatud sõnast **txanew** *ahne*)
- tītixantslusam:** [ti.ˈt̪'an.t̪slu.sam] *PF* ns. *tarkus (harv sõna)* (tuletatud sõnast **txantslusam** *tark*)
- tītixen:** [ti.ˈt̪'ɛn] *PF* ns. *ärkvel olek, ärkamine* (tuletatud sõnast **txen** *ärkvel*)
- tītixen si:** [ti.ˈt̪'ɛn si] *PF* tgsu. *üles ärkama, ärkama* (tuletatud sõnast **tītixen** *ärkvel olek*)
- tītixula:** [ti.ˈt̪'u.la] *PF* ns. *konstrueerimine, ehitis* (tuletatud sõnast **txula** *ehitama*)
- tītixur:** [ti.ˈt̪'ur] *PF* ns. *tugevus, jõud* (tuletatud sõnast **txur** *tugev*)
- tītixurnga':** [ti.ˈt̪'ur.ŋaʔ] *PF* oms. *võimas (elutu kohta)* (tuletatud sõnast **tītixur** *jõud*)
- tīvawm:** [ti.ˈvawm] *PF* ns. *pimedus* (tuletatud sõnast **vawm** *tume, pime*)
- tīväng:** [ti.ˈvæŋ] *PF* ns. *janu* (tuletatud sõnast **väng** *janune*)
- tīve'ki:** [ti.veʔ.ˈki] *PF* ns. *viha* (tuletatud sõnast **ve'ki** *vihkama*)
- tīwan:** [ti.ˈwan] *PF* ns. *segaseks tegemine, varjamine* (tuletatud sõnast **wan** *peitma*)
- tīwäsul:** [ti.ˈwæ.sul] *PF* ns. *võistlemine* (tuletatud sõnast **wäsul** *võistlema*)
- tīwäte:** [ti.wæ.ˈtɛ] *PF* ns. *vaidlus* (tuletatud sõnast **wäte** *vaidlema*)
- tīwew:** [ti.ˈwɛw] *PF* ns. *külm* (tuletatud sõnast **wew** *külm (oms)*)
- tīwìngay:** [ti.wi.ˈŋaj] *PF* ns. *tõestus (abstraktne)* (tuletatud sõnast **wìngay** *tõestama*)
- tīwusem:** [ti.wu.ˈsɛm] *PF* ns. *võitlemine* (tuletatud sõnast **wem** *võitlema*)
- tīyaww:** [ti.ˈjaww] *PF* ns. *armastus* (tuletatud sõnast **yaww** *armastatud*)
- tīyawr:** [ti.ˈjawr] *PF* ns. *õigsus, veatus* (tuletatud sõnast **eyawr** *õige, veatu*)
- tīyäkx:** [ti.ˈjækʰ] *PF* ns. *ingoreerimine (abstraktne)* (tuletatud sõnast **yäkx** *ignoreerima*)
- tīyo':** [ti.ˈyoʔ] *PF* ns. *ideaalsus* (tuletatud sõnast **yo'** *ideaalne olema*)
- tīyora':** [ti.joˈraʔ] *PF* ns. *võit* (tuletatud sõnast **yora'** *võitma*)
- tīyusom:** [ti.ju.ˈsom] *PF* ns. *söömine* (tuletatud sõnast **yom** *sööma*)
- to:** [to] *PF* abis. *võrdlemise märkija* *kui*
- tok:** [t.okʰ] *PF* tgsne. *olema, kohta hõivama*
- tokx:** [tokʰ] *PF* ns. *keha*
- tolel:** [to.ˈlɛl] *PF* hs. *Heureka!, Ma saan aru!* (sünonüüm **tslolam**)
- toltem:** [t.ol.ˈt̪ɛm] *PF* tgsne. *(vibu) laskma*
- tompa:** [ˈtom.pa] *PF* ns. *vihm*
- tompakel:** [ˈtom.pa.kel] *PF* ns. *põud* (tuletatud sõnast **tompa** *vihm*)
- tompameyp:** [tom.pa.ˈmɛjpʰ] *PF* ns. *seenekas, hoovihm* (tuletatud sõnadest **tompa** *vihm* ja **meyp** *nõrk*)
- tomperwi:** [ˈtom.pɛr.wi] *PF* ns. *lõrts* (tuletatud sõnadest **tompa** *vihm* ja **herwi** *lumi*)
- tompiva:** [ˈtom.pi.va] *PF* ns. *vihmapiisk* (tuletatud sõnadest **tompa** *vihm* ja **ilva** *piisk*)
- tong:** [t.oŋ] *PF* tgsne. *kustutama*
- tor:** [toɾ] *PF* oms. *viimane, viimne, lõpetav* (tuletatud sõnast **toruk** *viimne vari*)
- toruk makto:** [ˈto.rukʰ ˈmak.to] *JC* ns. *Torukiga lendaja* (tuletatud sõnadest **toruk** *Lendlõvi* ja **makto** *ratsutama/lendama (loomaga)*)
- to tītseri:** [to ti.ˈt̪sɛ.ri] *PF* fr. *rohkem kui tundub; rohkem kui võiks arvata*
- trr:** [tr̩] *PF* ns. *päev*
- trr'awve:** [tr̩.ˈʔaw.vɛ] *PF* ns. *pühapäev* (tuletatud sõnadest **trr** *päev* ja **'awve** *esimene*)
- trr'ong:** [tr̩.ˈʔoŋ] *PF* ns. *koit, päiksetõus* (tuletatud sõnadest **trr** *päev* ja **'ong** *ilmutama*)
- trr'ongmaw:** [tr̩.ˈʔoŋ.maw] *PF* ns. *päiksetõusujärgne koit* (tuletatud sõnadest **trr'ong** *koit* ja **maw** *pärast*)
- trram:** [tr̩.ˈam] *PF* ms. *eile* (tuletatud sõnadest **trr** *päev* ja **ham** *eelmine*)
- trray:** [tr̩.ˈaj] *PF* ms. *homme* (tuletatud sõnadest **trr** *päev* ja **hay** *järgmine*)
- trrkive:** [tr̩.ˈki.vɛ] *PF* ns. *laupäev* (tuletatud sõnadest **trr** *päev* ja **kive** *seitsmes*)

trrmrrve: [tr̥.'mr̥.vɛ] *PF* ns. *neljapäev* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **rrve viies**)
trrmuve: [tr̥.'mu.vɛ] *PF* ns. *esmaspäev* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **muve teine**)
trrpeve: [tr̥.'pɛ.vɛ] *PF* ks. *mis päeval?* (tuletatud sõnast **päev** ja liidetest **-pe** küsisõna märkija ja **-ve** järgarvsõna märkija)
trrpuve: [tr̥.'pu.vɛ] *PF* ns. *reede* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **puve kuues**)
trrpxeyve: [tr̥.'p'ɛj.vɛ] *PF* ns. *teisipäev* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **pxeyve kolmas**)
trrtsive: [tr̥.'tsi.vɛ] *PF* ns. *kolmapäev* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **tsive neljas**)
trrtxon: [tr̥.t'on] *PF* ns. *ööpäev* (tuletatud sõnadest **trr päev** ja **txon öö**)
tukru: [tuk.'ru] *PF* ns. *oda*
tul: [t.ul] *PF* tgs. *jooksmas*
tumpin: ['tum.pin] *PF* n. *punane, oranž* (tuletatud sõnadest **tun punane, oranž** ja **'opin värv**)

Ts

tsa'u: ['tsa.ʔu] *PF* nases. *see (asi)* (tuletatud sõnadest **tsa see** ja **'u asi**)
tsafya: [tsa.'fja] *PF* ms. *niimoodi, sedamoodi* (tuletatud sõnadest **tsa- see** ja **fya'o viis**)
tsa-hey: [tsa.'hej] *ZS* hs. *hoiatuse või viha väljendus ('jama!', 'põrgusse!')*
tsaheyl si: [tsa.'hej | 's:i] *PF* tgstu. *sidet looma (kellegagi), ühenduma* (tuletatud sõnast **tsaheylu side**)
tsaheylu: [tsa.'hej.lu] *JC,PF* ns. *side*
tsakem: ['tsa.kɛm] or [tsa.'kɛm] *PF* dem. *see (tegevus)* (tuletatud sõnadest **tsa- see** ja **kem tegu**)
tsakrr: [tsa.'kr̥] *PF* ms. *siis, sel ajal* (tuletatud sõnadest **tsa- see** ja **krr aeg**)
tsakrrvay: [tsa.'kr̥.vaj] *PF* ms. *sel ajal, niikaua* (tuletatud sõnadest **tsakrr sel ajal** ja **vay kuni**)
tsal: [tsal] *PF* ases. *see (alus)*
tsalsungay: [tsal.su.'ŋaj] *PF* ms. *siiski, sellest hoolimata*
tsam: [tsam] *PF* ns. *sõda*
tsamopin: [tsa.mo.pin] *PF* ns. *sõjamaskering* (tuletatud sõnadest **tsam sõda** ja **'opin värv**)
tsampongu: ['tsam.po.ŋu] *PF* ns. *sõjakamp* (tuletatud sõnadest **tsam sõda** ja **pongu grupp**)

tun: [tun] *PF* oms. *punane, oranž*
tung: [t.uŋ] *PF* tgs. *lubama, võimaldama*
tungzup: [t.uŋ.'z.up̚] *PF* tgsne. *pillama, kukutama* (tuletatud sõnadest **tung lubama** ja **zup kukuma**)
tup: [tup̚] *PF* ss. *pigem, ennem*
tupe: ['tu.pɛ] *PF* ks. *kes allomorf sõnast pesu*
tut: [tut̚] *PF* abis. *vestluse jätkamise märkija*
tuté: [tu.'tɛ] *PF* ns. *naine (isik)* (tuletatud sõnast **tute isik**)
tutan: [tu.'tan] *PF* ns. *mees* (tuletatud sõnast **tute isik**)
tute: ['tu.tɛ] *PF* ns. *isik*
tuteo: ['tu.tɛ.o] *PF* ases. *keegi* (tuletatud sõnast **tute isik**)
tutsena: ['tut.se.na] *PF* ns. *kanderaam (ese, millega filmis Grace'i lohistati)* (tuletatud sõnadest **tute inimene** ja **sähena kandja**)
tuvom: [tu.'vom] *PF* oms. *parim, suurim*
tuvon: ['t.u.v.on] *PF* tgs. *nõjatuma, toetuma*

tsamsä'o: ['tsam.sæ.ʔo] *PF* ns. *sõjariist* (tuletatud sõnadest **tsam sõda** ja **sä'o tööriist**)
tsamsiyu: ['tsam.si.ju] *PF* ns. *sõdalane* (tuletatud sõnadest **tsam si sõda tegema, sõdima** ja **-yu tegija märkija**)
tsan'ul: ['tsan.ʔul] *PF* tgstu. *paranema* (tuletatud sõnadest **siltsan hea** ja **'ul suurenema**)
tsang: [tsaŋ] *PF* ns. *läbilõige*
tsankum: ['tsan.kum] *PF* ns. *eelis, kasu, võit* (tuletatud sõnadest **tsan'ul paremaks saama** ja **kum tulemus**)
tsankumnga': ['tsan.kum.ŋaʔ] *PF* oms. *kasulik, soodne* (tuletatud sõnast **tsankum kasu**)
tsap'alute: [tsap.'ʔa.lu.tɛ] *PF* ns. *vabandus*
tsap'alute si: [tsap.'ʔa.lu.tɛ | 's:i] *PF* tgstu. *vabandama* (tuletatud sõnast **tsap'alute vabandus**)
tsapo: [tsa.po] *PF* ases. *see (inimeste kohta)* (tuletatud sõnadest **tsa- see** ja **po tema**)
tsaria: ['tsa.ri.a] *PF* ases., ass. *see, mis* (tuletatud sõnadest **tsa'u-ri see (teema)** ja **a mis, kes**)
tsat: [tsat̚] *PF* ases. *seda (asja)*
tsata: ['tsa.ta] *PF* ases., ass. *seda, mis* (tuletatud sõnadest **tsa'u-t seda (sihitis)** ja **a alistuva kõrvallause märkija**)

- tsatseng:** [t̪sa.ʔsɛŋ] or [ʔt̪sa.t̪sɛŋ] *PF* dem., ns. seal, selles kohas, see koht (tuletatud sõnadest **t̪sa** see ja **tseng** koht)
- tsatu:** [ʔt̪sa.tu] *PF* dem. see (isik) (tuletatud sõnadest **t̪sa** see ja **tute** isik)
- tsaw:** [t̪saw] *PF* dem. ases. see (sama nagu **t̪sa**’u)
- tsawa:** [ʔt̪sa.wa] *PF* ases., ass. see, mis (tuletatud sõnadest **t̪sa**’u see (alus) ja **a** alistuva kõrvalause märkija)
- tsawke:** [ʔt̪saw.kɛ] *PF* ns. päike
- tsawl:** [t̪sawl] *PF* oms. suur, pikk (inimeste kohta)
- tsawlhì:** [t̪sawl.ʔhìʔ] *PF* ns. suurus (tuletatud sõnadest **tsawl** suur (suurus) ja **hì**’i väike (suurus))
- tsawl slu:** [ʔt̪sawl.ʔsl.u] *PF* tgstu. kasvama (tuletatud sõnadest **tsawl** suur ja **slu** saama)
- tsawlultxa:** [t̪sawl.ul.ʔt̪a] *PF* ns. suur kogumine, koosolek (tuletatud sõnadest **tsawl** suur ja **ultxa** kokkutulek)
- tsawn:** [t̪sawŋ] *PF* tgsne. korjama, lõikama (metsaande, viljasaaki vms)
- tsawngem:** [t̪saw.ŋɛm] *PF* oms. lihaseline (tuletatud sõnadest **tsawl** suur ja **tsngem** lihas)
- tsä:** [t̪s.æʔ] *PF* tgs. pritsima
- tse:** [t̪sɛ] *PF* abis. noh (vestluse alustamiseks)
- tse’a:** [t̪s.ɛ.ʔa] *PF* tgs. nägema (otseselt)
- tse’atswo:** [t̪sɛ.ʔa.t̪swo] *PF* ns. nägemine (taju) (tuletatud sõnast **tse’a** nägema)
- tseltsul:** [ʔt̪sɛl.t̪sul] *PF* ns. kärestik (loendatav, kuid harva)
- tsenga:** [ʔt̪sɛ.ŋa] *PF* ss. koht kuhu (tuletatud sõnast **tseng** koht)
- tseng(e):** [ʔt̪sɛŋ(ɛ)] *PF* ns. koht
- tsengo:** [ʔt̪sɛ.ŋo] *PF* ases. kusagil, kuskil kohas (tuletatud sõnast **tseng** koht)
- tsengpe:** [ʔt̪sɛŋ.pɛ] *PF* ks. kus allomorf sõnast **peseng**
- tseo:** [ʔt̪sɛ.o] *PF* ns. kunst
- tseotu:** [ʔt̪sɛ.o.tu] *PF* ns. artist, kunsti looja (üldine mõiste) (tuletatud sõnast **tseo** kunst)
- tseri:** [ʔt̪s.ɛ.ʔi] *PF* tgsne. märkama, tähele panema
- tsewtx:** [t̪sɛwtʔ] *PF* oms. must, räpane
- tsim:** [t̪sim] *PF* ns. allikas
- tsin:** [t̪sin] *PF* ns. küüs, küünis
- tsik:** [t̪sik] *PF* ms. järsku, ilma hoiatuseta
- tsilpey:** [t̪sil.ʔpɛj] *PF* ns. lootus (abstraktne) (tuletatud sõnast **silpey** lootmine)
- tsiltsan:** [t̪sil.ʔtsan] *PF* ns. headus, hea (abstraktne) (tuletatud sõnast **siltsan** hea)
- tsing:** [t̪siŋ] *PF* nr. neli
- tsisyi:** [ʔt̪s.i.sy.i] *PF* tgstu. sosistama
- tsive:** [ʔt̪si.vɛ] *PF* oms. neljas (tuletatud sõnast **tsing** neli)
- tskalep:** [ʔt̪ska.lɛpʔ] *PF* ns. amb
- tsko:** [t̪sko] *PF* ns. vibu
- tsko swizaw:** [ʔt̪sko swi.ʔzaw] *PF* ns. vibu ja nool (tuletatud sõnadest **tsko** vibu ja **swizaw** nool)
- tskxaytsyip:** [ʔt̪skʔaj.t̪sjipʔ] *PF* ns. rahe (tuletatud sõnast **tskxepay** jää)
- tskxe:** [t̪skʔɛ] *PF* ns. kivi
- tskxekeng:** [ʔt̪skʔɛ.kɛŋ] *PF* ns. treening, harjutus
- tskxekeng si:** [ʔt̪skʔɛ.kɛŋ.ʔs.i] *PF* tgstu. harjutama, treenima (tuletatud sõnast **tskxekeng** treening)
- tskxepay:** [ʔt̪skʔɛ.paj] *PF* ns. jää (tuletatud sõnadest **tskxe** kivi ja **pay** vesi)
- tskxevi:** [ʔt̪skʔɛ.vi] *PF* ns. kivike, väike looduses siledaks lihvitud kivi (tuletatud sõnast **tskxe** kivi)
- tslam:** [t̪sl.am] *PF* tgsne. aru saama, mõistma
- tsleng:** [t̪slɛŋ] *PF* oms. vale
- tslolam:** [t̪slo.ʔlam] *PF* hs. sain aru! arusaadav (tuletatud sõnadest **tslam** aru saama ja «ol» perfektivse aspekti siseliide)
- tsmi:** [t̪smi] *PF* ns. nektar
- tsmisnrr:** [ʔt̪smi.snɾ] *PF* ns. põis, latern (tuletatud sõnadest **tsmi** nektar ja **nrr** helendama)
- tsmim:** [t̪smim] *PF* ns. jälg (loomas)
- tsmuk:** [t̪smukʔ] *PF* ns. veresugulane, vend või õde
- tsmukan:** [ʔt̪smu.kan] *PF* ns. vend (tuletatud sõnast **tsmuk** veresugulane)
- tsmuke:** [ʔt̪smu.kɛ] *PF* ns. õde (tuletatud sõnast **tsmuk** veresugulane)
- tsmuktu:** [ʔt̪smuk.tu] *PF* ns. veresugulane, vend või õde (tuletatud sõnast **tsmuk** veresugulane)
- tsngal:** [t̪ŋal] *PF* ns. tass, kruus
- tsngan:** [t̪ŋan] *PF* ns. liha
- tsngawpay:** [ʔt̪ŋaw.paj] *PF* ns. pisarad (tuletatud sõnadest **tsngawvik** nutma ja **pay** vesi)
- tsngawpayvi:** [ʔt̪ŋaw.paj.vi] *PF* ns. pisar (tuletatud sõnadest **tsngawvik** nutma ja **pay+vi**

veeosake)
tsngawvik: [ʔsɲ̥.ʔaw.v.ɪkʷ] *PF* tgstu. *nutma*
tsngem: [ʔsɲ̥em] *PF* ns. *lihas*
tsni: [ʔsni] *PF* ass. *et, see* (koos tingiva tegusõnaga sõltuvas kõrvallauses)
tson: [ʔson] *PF* ns. *kohustus, nõutav tegu*
tsong: [ʔsong] *PF* ns. *org*
tsongropx: [ʔʔsong.ʔopʷ] *PF* ns. *auk, avaus (olemasoleva põhjaga)* (tuletatud sõnadest **tsong** *org* ja **ropx** *auk*)
tsongtsyip: [ʔʔsong.ʔsɲ̥ip] *PF* ns. *süvend, lohk* (tuletatud sõnast **tsong** *org*)
tsonta: [ʔʔson.tə] *PF* ss. *kohustust, mida* (koos sõnaga *kxim*) (tuletatud sõnast **tson** *kohustus*)
tsopi: [ʔʔso.pi] *PF* ns. *kops*
tspang: [ʔʔsp.ʔaŋ] *PF* tgsne. *tapma*
tsranten: [ʔʔʔr.ʔan.t.ɛn] *PF* tgstu. *tähtis olema, lugema*
tsraj: [ʔʔsra.j] *PF* ns. *kiila*
tsre'i: [ʔʔʔr.ɛ.ʔ.i] *PF* tgsne. *viskama*
tsrul: [ʔʔʔrul] *PF* ns. *pesa; Pandora loomade kodu*
tstal: [ʔʔʔstal] *PF* ns. *nuga*
tstalsena: [ʔʔʔʔstal.sɛ.nə] *PF* ns. *noatupp* (tuletatud sõnadest **tstal** *nuga* ja **sähena** *kandja*)
tstew: [ʔʔʔʔtɛw] *PF* oms. *vapper* (inimeste kohta)
tstu: [ʔʔʔʔstu] *PF* oms. *kinnine, suletud; pilves (ilm)*
tstunwi: [ʔʔʔʔʔstun.wi] *PF* oms. *lahke, heatahtlik, hell, hooliv* (inimeste kohta)
tstu si: [ʔʔʔʔʔstu 's.i] *PF* tgstu. *sulgema* (tuletatud sõnast **tstu** *suletud*)
tstxo: [ʔʔʔʔʔst'xo] *PF* ns. *nimi*
tstxoli'u: [ʔʔʔʔʔʔst'xo.li.ʔu] *PF* ns. *nimisõna* (tuletatud sõnadest **tstxo** *nimi* ja **li'u** *sõna*)
tstxoli'ukingvi: [ʔʔʔʔʔʔʔst'xo.'li.ʔ.u.kɪŋ.vi] *PF* ns. *nimisõnailhend* (tuletatud sõnadest **tstxoli'u** *nimisõna* ja **king** *lõim*)
tsu'o: [ʔʔʔʔʔsu.ʔo] *PF* ns. *oskus, võime*
tsuksim: [ʔʔʔʔʔʔsuk.sɪm] *PF* ns. *lõug*
tsuktswa': [ʔʔʔʔʔʔʔsuk.'ʔswəʔ] *PF* oms. *unustata* (tuletatud sõnast **tswa'** *unustama*)
tsukx: [ʔʔʔʔʔʔʔsuk] *PF* tgsne. *pussitama, noaga/odaga torkama*
tsukyom: [ʔʔʔʔʔʔʔʔsuk.'jom] *PF* oms. *söödav* (tuletatud sõnast **yom** *sööma*)
tsulfä: [ʔʔʔʔʔʔʔsul.'fæ] *PF* ns. *meisterlikkus*

tsulfä si: [ʔʔʔʔʔʔʔsul.'fæ 's.i] *PF* tgstu. *omandama* (*mingit oskust*) (tuletatud sõnast **tsulfä** *meisterlikkus*)
tsulfätu: [ʔʔʔʔʔʔʔsul.'fæ.tu] *PF* ns. *meister, ekspert* (*kunsti, käsitöö, oskuse*) (tuletatud sõnast **tsulfä** *meisterlikkus*)
tsulfätunay: [ʔʔʔʔʔʔʔsul.'fæ.tu.'nəj] *PF* ns. *peaaegu meister* (tuletatud sõnast **tsulfätu** *meister*)
tsun: [ʔʔʔʔʔʔʔsun] *PF* tgsmtu. *võima, suutma*
tsunslu: [ʔʔʔʔʔʔʔʔsun.sl.u] *PF* tgstu. *võimalik olema* (tuletatud sõnadest **tsun** *võima, suutma* ja **slu** *saama*)
tsurokx: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔs.u.'r.okʷ] *PF* tgstu. *puhkama*
tswa': [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔsw.aʔ] *PF* tgsne. *unustama*
tswal: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔswal] *PF* ns. *võim*
tswalnga': [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswal.ŋəʔ] *PF* oms. *võimas* (*elutu kohta*) (tuletatud sõnast **tswal** *võim*)
tswayon: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsw.əj.ʔon] *PF* tgstu. *lendama*
tswesya: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɛ.sja] *PF* ns. *vool, voolus, hoobus*
tswesya si: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɛ.sja 's.i] *PF* tgstu. *voolama* (tuletatud sõnast **tswesya** *current*)
tswin: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɪn] *PF* ns. *juuksepatš, Na'videl olev närvipats* (*sideme loomiseks*)
tswintsyip: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɪn.ʔsɲ̥ipʷ] *PF* ns. *väike patsike* (tuletatud sõnast **tswin** *Juuksepatš*)
tswik: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɪkʷ] *PF* tgsne. *imema*
tswik kxenerit: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔswɪkʷ.k'ɛ.nɛ.rit] *PF,D* tgstu. *suitsetama* (*suitsu imema*) (tuletatud sõnadest **tswik** *imema* ja **kxener** *suits*)
tsyafe: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.fɛ] *PF* oms. *keskmine, tavapärase*
tsyal: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja] *PF* ns. *tiib*
tsyär: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.ɛr] *PF* tgsne. *tagasi liikkama, ära põlgama*
tsyey: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsje] *PF* ns. *snäkk, oode, kerge eine*
tsyeym: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsjejm] *PF* ns. *aare; suure väärtusega või harvaesinev asi*
tsyeytsyip: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsjej.ʔsɲ̥ipʷ] *PF* ns. *hambatais* (tuletatud sõnast **tsyey** *kerge eine*)
tsyil: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.il] *PF* tgsne. *ronima* (*kogu keha üles tõmbama*)
tsyjo: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja] *PF* ns. *jahu*
tsyokx: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.okʷ] *PF* ns. *käsi*
tsyosyu: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.sju] *PF* ns. *jahust tehtud toit* (tuletatud sõnadest **tsyjo** *jahu* ja **syuve** *toit*)
tsyul: [ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔsja.ul] *PF* tgsne. *alustama*

Tx

- txa'**: [t'aʔ] *PF* oms. *kõva*
- txal**: [t'al] *PF* ns. *selg*
- txampay**: [t'am.'pa.j] *PF* ns. *meri, ookean* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **pay vesi**)
- txampxi**: [t'am.'p'i] *PF* ns. *enamus, suur osa* (tuletatud sõnast **txan palju**)
- txan**: [t'an] *PF* oms. *palju, suur hulk* (koguse kohta)
- txanatan**: [t'a.na.tan] *PF* oms. *hele, ere* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **atan valgus**)
- txanew**: [t'a.nɛw] *PF* oms. *ahne* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **new tahtma**)
- txanfwerwi**: [t'an.'fwɛɾ.wi] *PF* ns. *lumetorm* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **hufwe+herwi tuul+lumi**)
- txankeltrrrr**: [t'an.kɛl.tɾ.tɾ] *PF* oms. *erakordne, väga ebatavaline* (tuletatud sõnadest **txan väga** ja **keltrrrr ebatavaline**)
- txankrr**: [t'aŋ.'kɾ] *PF* ms. *pikka aega* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **krr aeg**)
- txanlal**: [t'an.lal] *PF* oms. *muistne, antiikne, väga vana* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **lal vana**)
- txanlokxe**: [t'an.lo.'k'ɛ] *PF* ns. *hõimu territoorium, riik* (tuletatud sõnadest **txan; olo' suur; hõim** ja **atxkxe maa**)
- txanro'a**: [t'an.'ɾ.o.ʔ.a] *PF* tgstu. *kuulus olema* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **ro'a imetlusväärne olema**)
- txanso'hayu**: [t'an.'soʔ.ha.ju] *PF* ns. *fänn, huviline* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **so'ha vaimustuses olema**)
- txantompa**: [t'an.'tom.pa] *PF* ns. *tugev vihm, vihmatorn* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **tompa vihm**)
- txantsan**: [t'an.'tsan] *PF* oms. *oivaline, suurepä-rane*
- txantslusam**: [t'an.'tslu.sam] *PF* oms. *tark* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **tsl«us»am teadma**)
- txantstew**: [t'an.'tstɛw] *PF* ns. *kangelane* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **tstew vapper**)
- txantur**: [t'an.tur] *PF* oms. *võimas, võimukas* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **txur tugev**)
- txantxew**: [t'an.'t'ɛw] *PF* ns. *maksimum* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **txew piir**)
- txantxewvay**: [t'an.'t'ɛw.va.j] *PF* ms. *maksimaalselt* (tuletatud sõnast **txantxew maksimum**)
- txanwawe**: [t'an.wa.'wɛ] *PF* oms. *suur tähtsus, isiklikult tähtis* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **wawe tähtsus**)
- txanwetseng**: [t'an.'wɛ.'tsɛŋ] *PF* ns. *isikule tähtis või armas koht* (tuletatud sõnadest **txanwawe(a)** isiklikult tähtis, tähenduslik ja **tseng koht**)
- txasom**: [t'a.som] *PF* oms. *väga kuum* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **som kuum**)
- txatx**: [t'at'] *PF* ns. *mull*
- txawew**: [t'a.wɛw] *PF* oms. *väga külm* (tuletatud sõnadest **txan palju** ja **wew külm**)
- txay**: [t'aj] *PF* tgstu. *horisontaalne olema*
- txayo**: [t'a.jo] *PF* ns. *väli, maa-ala*
- txärem**: [t'æ.rɛm] *PF* ns. *luu, kont*
- txe'lan**: [t'ɛʔ.'lan] *PF* ns. *süda*
- txe'lankong**: [t'ɛʔ.'lan.koŋ] *PF* ns. *südamelöök* (tuletatud sõnadest **txe'lan süda** ja **'ekong lööma**)
- txekxumpay**: [t'ɛ.'k'um.pa.j] *PF* ns. *magma, laava* (tuletatud sõnadest **txep tuli** ja **kxumpay viskoosne vedelik**)
- txele**: [t'ɛ.lɛ] *PF* ns. *teema*
- txen**: [t'ɛn] *PF* oms. *ärkvoel, virge*
- txep**: [t'ɛp'] *PF* ns. *tuli*
- txepiva**: [t'ɛ.pi.va] *PF* ns. *tuhk* (tuletatud sõnadest **txep tuli** ja **ilva helves**)
- txepram**: [t'ɛp.'ram] *PF* ns. *vulkaan* (tuletatud sõnadest **txep tuli** ja **ram mägi**)
- txeptseng**: [t'ɛp.'tsɛŋ] *PF* ns. *koht, mis põleb, lõkkekoht* (tuletatud sõnadest **txep tuli** ja **tseng koht**)
- txeptsyip**: [t'ɛp.'tsjɪp'] *PF* ns. *väike lõkkeke, armas tuleke* (tuletatud sõnast **txep tuli**)
- txeptun**: [t'ɛp.tun] *PF* oms. *oranž* (tuleleegi värv) (tuletatud sõnadest **txep tuli** ja **tun punane**)
- txepvi**: [t'ɛp.vi] *PF* ns. *säde* (tuletatud sõnast **txep tuli**)
- txew**: [t'ɛw] *PF* ns. *äär, piir*
- txewk**: [t'ɛwk'] *PF* ns. *kaigas*
- txewluke**: [t'ɛw.lu.kɛ] *PF* oms. *lõputu, piiritu* (tuletatud sõnadest **txew piir** ja **luke ilma**)
- txewm**: [t'ɛwm] *PF* oms. *hirmus, õudne*

txewnga': [t'ɛw.ŋaʔ] *PF* oms. *piire omama, lõplik olema* (tuletatud sõnadest **txew** *piir* ja **nga'** *sisaldama*)
txey: [t'ɛj] *PF* tgs. *peatama, kinni pidama*
txi: [t'i] *PF* ns. *kiireloomulisus*
txin: [t'in] *PF* oms. *peamine, põhiline*
txintin: [t'in.tin] *PF* ns. *amet, peamine roll ühiskonnas* (tuletatud sõnadest **txin** *peamine* ja **tin** *hõive*)
txintseng: [t'in.tsen] *PF* ns. *baas* (tuletatud sõnadest **txin** *peamine* ja **tseng** *koht*)
txim: [t'im] *PF* nss. *tagumik, tagumine ots*
txing: [t'ɪŋ] *PF* tgsne. *jätma, hülgama*
txo: [t'o] *PF* ss. *kui, juhul kui, kas*
txoa: [t'o.a] *PF* ns. *andestus*
txokefyaw: [t'o.ke.fjaw] *PF* ss. *teisiti, teistviisi* (tuletatud sõnast **txo-ke-fya'o-'aw** *kui mitte üks tee/viis*)
txon: [t'on] *PF* ns. *öö*
txon'ong: [t'on.'ŋoŋ] *PF,PFr* ns. *videvik, päikese-loomang, koidukuma* (tuletatud sõnadest **txon** *öö* ja **'ong** *ilmutama*)
txon'ongmaw: [t'on.'ŋoŋ.maw] *PF* ns. *aeg pärast videvikku, enne pimedaks minemist* (tule-

tatud sõnadest **txon'ong** *videvik* ja **maw** *pärast*)

txonam: [t'o.'nam] *PF* ms. *eile õhtul, eelmisel õhtul* (tuletatud sõnadest **txon** *õhtu* ja **ham** *eelmine*)
txonay: [t'o.'na.j] *PF* ms. *homme õhtul* (tuletatud sõnadest **txon** *õhtu* ja **hay** *järgmine*)
txonkrr: [t'on.kr] *PF* ms. *öösel* (tuletatud sõnadest **txon** *öö* ja **krr** *aeg*)
txopu: [t'o.pu] *PF* ns. *hirm*
txopu si: [t'o.pu 's-i] *PF* tgstu. *kartma* (tuletatud sõnast **txopu** *hirm*)
txopu sleyku: [t'o.pu slej.'k-u] *PF* tgsne. *ehmatama, hirmutama* (tuletatud sõnadest **txopu** *hirm* ja **sleyku** *põhjustama*)
txukx: [t'uk'] *PF* oms. *sügav* (füüsiliselt)
txula: [t'.u.l.a] *PF* tgsne. *ehitama, rajama*
txum: [t'um] *PF* ns. *mürk*
txumnga': [t'um.ŋaʔ] *PF* oms. *mürgine* (tuletatud sõnadest **txum** *mürk* ja **nga'** *sisaldama*)
txur: [t'ur] *PF* oms. *tugev* (füüsiliselt)
txurtel: [t'ur.tel] *PF* ns. *kõis* (tuletatud sõnadest **txur** *tugev* ja **telem** *nöör*)
txurtu: [t'ur.tu] *PF* ns. *tugev, julge isik* (*vastand sõnale meyptu*) (tuletatud sõnast **txur** *tugev*)

U

ue': [u.'ɛʔ] *PF* tgstu., tgsne. *oksendama*
uk: [ukʷ] *PF* ns. *vari* (tuletatud sõnast **toruk** *viimne vari*)
ukxo: [u.'k'o] *PF* oms. *kuiiv*
ulte: [ul.tɛ] *PF* ss. *ja* (*erinevate lauseosade vahel*)
ultxa: [ul.'t'a] *PF* ns. *koosolek, kokkutulek*
ultxarun: [ul.'t'a.r-un] *PF* tgsne. *kohtama, kokku saama* (*tahtmatult*) (*e*) (tuletatud sõnadest **ultxa** *kokkutulek* ja **run** *leidma*)
ultxa si: [ul.'t'a 's-i] *PF* tgstu. *kokku saama sihilikult* (+ **hu**) (tuletatud sõnast **ultxa** *kohtumine*)
ultxatu: [ul.'t'a.tu] *PF* ns. *kohtuja, kohtumises osaleja* (tuletatud sõnast **ultxa** *kohtumine*)
um: [um] *PF* oms. *lõtv*
unil: [u.nil] *JC* ns. *uni*
unil si: [u.nil 's-i] *PF* tgstu. *und nägema* (tuletatud sõnast **unil** *uni*)
uniltirantokx: [u.nil.ti.'ran.tok'] *JC,PF* ns. *Avatar, uneskäiv keha* (tuletatud sõnadest **uniltiranyu** *uneskäija* ja **tokx** *keha*)

uniltirantokxolo': [u.nil.ti.'ran.tok'.o.loʔ] *PF* ns. *klann, avataride grupp* (tuletatud sõnadest **uniltirantokx** *avatar* ja **olo'** *klann*)
uniltiranyu: [u.nil.ti.'ran.ju] *PF* ns. *uneskäija* (tuletatud sõnadest **unil** *uni* ja **tiranyu** *käija*)
uniltsa: [u.nil.tɕ.a] *PF* tgsne. *unes nägema* (tuletatud sõnadest **unil** *uni* ja **tse'a** *nägema*)
unyor: [un.'joʔ] *PF* oms. *meeldivalt aromaadne* (*lillelõhn või mõnede vürtside lõhn*)
uo-: [u.o] *PF* abis. *taga*
uoli'uvi: [u.o.li.'u.vi] *PF* ns. *järelliide* (tuletatud sõnadest **uo-** *taga* ja **li'u** *sõna*)
uran: [u.ran] *PF* ns. *paat*
utral: [ut.ral] *PF* ns. *puu*
utraltsyip: [ut.ral.tɕip] *PF* ns. *põõsas* (tuletatud sõnast **utral** *puu*)
utu: [u.tu] *PF* ns. *ala metsas, mida täidavad puude lehed, lehistu*
utumauti: [u.tu.ma.u.ti] *PF* ns. *banaan* (tuletatud sõnadest **utu** *lehistu* ja **mauti** *puuvili*)

uvan: [u.'van] *PF* ns. *mäng*
uvan letokx: [u.'van lɛ.'tok'] *PF* ns. *sport, võistlusmäng* (tuletatud sõnadest **uvan** *mäng* ja

V

var: [v.'ar] *PF* tgsmtu. *püsima mingis toimingus, jätkama mingit tegevust*
vawm: [vawm] *PF* oms. *tume, pime*
vawmpin: [vawm.pin] *PF* ns. *tume värv* (tuletatud sõnast **vawm** *tume*)
vawt: [vawt'] *PF* oms. *tahke, mitte õõnes*
vay–: [vaj] *PF* abis. *kuni*
vaykrr: [vaj.'kr] *PF* ss. *kuni, seni kuni* (tuletatud sõnadest **vay–** *kuni* ja **krr** *aeg*)
vä': [væʔ] *PF* oms. *ebameeldiv, vastik*
väng: [væŋ] *PF* oms. *janune*
väpam: [væ.pam] *PF* ns. *kole või ebameeldiv heli, kriiksumine* (tuletatud sõnadest **vä** *ebameeldiv, vastik* ja **pam** *heli*)
ve'ki: [vɛ.ʔ.'kɪ] *PF* tgsne. *vihkama*
ve'o: [vɛ.ʔo] *PF* ns. *kord, organiseeritus*
vefya: [vɛ.fja] *PF* ns. *süsteem, protsess, lähenemisviis* (tuletatud sõnadest **ve'o** *kord* ja **fya'o** *viis*)
velek: [vɛ.l.ɛk'] *PF* tgstu. *alla andma, kaotusega nõustuma*
velke: [vɛl.ke] *PF* oms. *kaoseline, segane, korralage* (tuletatud sõnadest **ve'o** *kord* ja **luke** *ilma*)
venga': [vɛ.ŋaʔ] *PF* oms. *organiseeritud* (tuletatud sõnadest **ve'o** *kord* ja **nga'** *sisaldama*)
venu: [vɛ.nu] *PF* ns. *jalg*
venzek: [vɛn.zɛk'] *PF* ns. *varvas* (tuletatud sõnadest **venu** *jalg* ja **zekwä** *sõrm*)
vewng: [vɛ.wŋ] *PF* tgsne. *hoolitsema, vastutama* (*millegi/kellegi eest*)
vey: [vɛj] *PF* ns. *liha, loomalihast toit*
vezeyko: [vɛ.zɛj.'ko] *PF* tgsne. *korrastama, korra seadma, organiseerima* (tuletatud sõnast **vezo** *korras olema*)
vezo: [vɛ.'zɔ] *PF* tgstu. *korras olema, organiseeritud olema* (tuletatud sõnadest **ve'o** *kord* ja **zo** *olema nii nagu peab*)
vin: [v.in] *PF* tgsne. *nõudma, küsima, paluma*
vingkap: [v.iŋ.kap'] *PF* tgsne. *pähe turgatama, mõtesse tulema*
virä: [v.i.'ræ] *PF* tgs. *levima, vohama*
vitra: [vit.'ra] *PF* ns. *hing*

letokx füüsiline)

uvan si: [u.'van 's-i] *PF* tgstu. *mängima (mängu)* (tuletatud sõnast **uvan** *mäng*)

vll: [v.ʔ] *PF* tgstu., tgsne. *näitama, osutama*
vol: [vol] *PF* nr. *kaheksa*
volve: [vɔl.vɛ] *PF* oms. *kaheksas* (tuletatud sõnast **vol** *kaheksa*)
vonvä': [von.'væʔ] *PF* ns. *sitapea, persevest (ropp!)* (tuletatud sõnadest **vitra** *hing* ja **onvä'** *haisev*)
vospxey: [vo.'sp'ɛj] *PF* ns. *Märts* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **pxey** *kolm*)
vospxi: [vo.'sp'i] *PF* ns. *kuu* (tuletatud sõnadest **vosipxi** *kaheteistkümnendik* ja **zisitä** *aasta*)
vospxi'aw: [vo.sp'i.'ʔaw] *PF* ns. *Jaauar* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **'aw** *üks*)
vospxiam: [vo.sp'i.'am] *PF* ns. *eelmine kuu* (tuletatud sõnast **vospxi** *kuu*)
vospxiay: [vo.sp'i.'aj] *PF* ns. *järgmine kuu* (tuletatud sõnast **vospxi** *kuu*)
vospxikin: [vo.sp'i.'kin] *PF* ns. *Juuli* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **kinä** *seitse*)
vospximrr: [vo.sp'i.'mr] *PF* ns. *Mai* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **mrr** *viis*)
vospximun: [vo.sp'i.'mun] *PF* ns. *Veebruar* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **mune** *kaks*)
vospxipuk: [vo.sp'i.'puk'] *PF* ns. *Juuni* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **pukap** *kuus*)
vospxitsing: [vo.sp'i.'tsiŋ] *PF* ns. *Aprill* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **tsing** *neli*)
vospxivol: [vo.sp'i.'vol] *PF* ns. *August* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **vol** *kaheksa*)
vospxivolaw: [vo.sp'i.vo.'law] *PF* ns. *September* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **volaw** *üheksa*)
vospxivomun: [vo.sp'i.vo.'mun] *PF* ns. *Oktoober* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **vomun** *kümme*)
vospxivopey: [vo.sp'i.vo.'pɛj] *PF* ns. *November* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **vopey** *üksteist*)
vospxivosing: [vo.sp'i.vo.'siŋ] *PF* ns. *Detsember* (tuletatud sõnadest **vospxi** *kuu* ja **vosing** *kaksteist*)

vrin: [ˈv.ɾ.ɪm] *PF* tgstu. *hõivatud olema (halvas mõttes); olema väsinud ja küllastunud mingist hõivavaast tegevusest (tuletatud sõnast **in** hõivatud olema)*

vrtep: [ˈvɾ.tɛpˀ] *PF* ns. *daemon*

vul: [vul] *PF* ns. (*puu*)*haru*

W

walak: [ˈwa.lakˀ] *PF* oms. *energiline, aktiivne*

walew: [w.a.ˈl.ɛw] *PF* tgstu. *leppima, üle saama, edasi elama*

wan: [w.an] *PF* tgsne. *peitma*

wawe: [wa.ˈwɛ] *PF* ns. *tähendus, tähtsus*

way: [wa.j] *PF* ns. *laul (vana, tseremoniaalne)*

way a plltxe: [waj a pl.tˀɛ] *PF* fr. *luuletus e. räägitud laul (tuletatud sõnast way laulma (tseremoniaalselt))*

way a rol: [waj a rol] *PF* fr. *lauldud laul (tuletatud sõnast way laulma (tseremoniaalselt))*

wayä ayli'u: [waj.æ ajl.ɿu] *PF* fr. *luuletuse või laulu sõnad (tuletatud sõnast way laulma (tseremoniaalselt))*

way si: [ˈwaj ˈs.i] *PF* tgstu. *laulma (tuletatud sõnast way laul)*

waytelem: [ˈwaj.tɛ.lɛm] *PF* ns. *akord (tuletatud sõnadest way laul ja telem akord)*

wä+: [wæ] *PF* abis. *vastu (kellegi vastu võitlema)*

wäsul: [ˈwæ.s.ul] *PF* tgstu. *võistlema*

wäte: [wæ.ˈt.ɛ] *PF* tgsne. *vaidlema*

wātu: [ˈwæ.tu] *PF* ns. *vastane (tuletatud sõnast wä- vastu)*

wätx: [w.ætˀ] *PF* tgsne. *halb olema (milleski)*

we'ay: [ˈwɛ.ɿaj] *PF* oms. *hapu*

wem: [w.ɛm] *PF* tgstu. *võitlema, kaklema*

wempongu: [ˈwɛm.po.ŋu] *PF* ns. *sõdurite salk, võitlusrühm (tuletatud sõnadest wem võitlema ja pongu grupp)*

Y

ya: [ja] *PF* ns. *õhk*

yafkeyk: [ˈja.fkɛjkˀ] *PF* ns. *ilm (tuletatud sõnast fkeytok olema, eksisteerima)*

yak: [jakˀ] *PF* ns. *hargnemispunkt, lahknemispunkt*

yak si: [j.akˀ s.i] *PF* tgstu. *kõrvale kalduma, suunda muutma (tuletatud sõnast yak lahkne-*

vultsyip: [ˈvul.ʈsjɪpˀ] *PF* ns. *kepp (tuletatud sõnast vul puuharu)*

vor: [vur] *PF* ns. *jutt, lugu*

vorvi: [ˈvur.vi] *PF* ns. *kokkuvõte (tuletatud sõnast vor lugu)*

vorway: [ˈvur.waj] *PF* ns. *poeem, jutustav luuletus (tuletatud sõnadest vor lugu ja way laul)*

weopx: [wɛ.ˈopˀ] *PF* ns. *laine (veekogul)*

wew: [wɛw] *PF* oms. *külm*

weyn: [w.ɛjn] *PF* tgsne. *joonistama*

win: [win] *PF* oms. *kiire*

win säpi: [ˈwin sɛ.ˈp.i] *PF* tgstu. *kiirustama (tuletatud sõnadest win kiire ja s«äp»i tegema (enesekohane asesõna))*

win si: [ˈwin ˈs.i] *PF* tgstu. *midagi kiirelt tegema, kiirustama (tuletatud sõnast win kiire)*

wip: [wipˀ] *PF* oms. *soolane*

wiya: [ˈwi.ja] *ZS* hs. *hoiatuse või viha väljendus ('kurat!')*

wingay: [w.i.ŋaj] *PF* tgsne. *tõestama (tuletatud sõnadest wintxu näitama ja ngay õige)*

wintxu: [w.in.ˈtˀ.u] *PF* tgsne. *näitama*

wo: [w.o] *PF* tgsne. *upitama, ulatuma*

wok: [wokˀ] *PF* oms. *vali, häälekas*

wokau: [wok.ˈa.u] *JC,PF* ns. *pendeltrumm (tuletatud sõnadest wok kõva ja au trumm)*

wotx: [wotˀ] *PF* ns. *täielikkus, kõiksus*

wrrpa: [ˈwɾ.pa] *PF* n., ms. *õu, väljas, õues*

wrrza'u: [wɾ.ˈz.a.ɿu] *PF* tgstu. *välja tulema (tuletatud sõnadest wrrpa väljas ja za'u tulema)*

wum: [wum] *PF* ms. *umbes*

wur: [wur] *PF* oms. *jahe*

wutso: [ˈwu.ʈso] *PF* ns. *õhtusöök, serveritud söök*

mispunkt)

yaney: [ja.ˈne.j] *PF* ns. *kanuu*

yapay: [ˈja.paj] *PF* ns. *udu, aur (tuletatud sõnadest ya õhk ja pay vesi)*

yawne: [ˈjaw.nɛ] *PF* oms. *armastatud*

yawnetu: [ˈjaw.nɛ.tu] *PF* ns. *armastatu (tuletatud sõnast yawne armastatud)*

- yawntu:** [ˈjawn.tu] *PF* ns. *armastatu* (tuletatud sõnast **yawne** *armastatud*)
- yawntutsyip:** [ˈjawn.tu.tʃjɪp] *PF* ns. *kallike, armsake* (*rohkem pereliikmete vahel*) (tuletatud sõnast **yawntu** *loved one*)
- yawnyewla:** [ˈjawn.ˈjɛw.la] *PF* ns. *murtud süda* (tuletatud sõnadest **yawne** *armastatud* ja **yewla** *pettumus*)
- yawo:** [ja.ˈw.o] *PF* tgstu. *startima, õhku tõusma* (tuletatud sõnadest **ya** *õhk* ja **wo** *ulatuma*)
- yayayr:** [ja.ˈjajɾ] *PF* ns. *meeltesegadus*
- yayayrngɑ:** [ja.ˈjajɾ.ŋɑ] *PF* oms. *segadusrohke* (tuletatud sõnast **yayayr** *segadus*)
- yayayrtsim:** [ja.ˈjajɾ.tsim] *PF* ns. *segaduseallikas* (tuletatud sõnadest **yayayr** *segadus* ja **tsim** *allikas*)
- yaymak:** [ˈjaj.mak] *PF* oms. *rumal, võhiklik*
- yayo:** [ˈja.jo] *PF* ns. *lind* (tuletatud sõnadest **ya** *õhk* ja **ioang** *loom*)
- yayotsrul:** [ˈja.jo.tʃɾul] *PF* ns. *linnupesa* (tuletatud sõnadest **yayo** *lind* ja **tsrul** *pesa*)
- yäxk:** [j.æxk] *PF* tgsne. *ignoreerima, tähelepanu mitte omistama* (*negatiivne*)
- yän:** [j.æn] *PF* tgsne. *kinni siduma*
- ye:** [jɛ] *PF* oms. *rahul, rahuldatud, täidetud*
- ye'krr:** [ˈjɛʔ.kɾ] *PF* ms. *vara* (tuletatud sõnadest **ye'rɪn** *varsti* ja **krr** *aeg*)
- ye'rɪn:** [ˈjɛʔ.ɾɪn] *PF* ms. *kohe, varsti*
- yehakx:** [ˈjɛ.hak] *PF* oms. *nälja kustutanud, täis* (tuletatud sõnadest **ye** *täidetud* ja **ohakx** *näljane*)
- yem:** [j.ɛm] *PF* tgsne. *panema, asetama*
- yemfpay:** [jɛm.ˈfpa.j] *PF* ns. *sissekastmine* (*vedelikku*) (tuletatud sõnadest **yem** *panema* ja **pay** *vesi*)
- yemfpay si:** [jɛm.ˈfpa.j ˈs.i] *PF* tgstu. *vedelikku kastma* (tuletatud sõnast **yemfpay** *kastmine*)
- yemstokx:** [ˈj.ɛm.stok] *PF* tgsne. *selga panema* (*riideid*) (tuletatud sõnadest **yem** *sɪn* *peale panema* ja **tokx** *keha*)
- yengwal:** [jɛŋ.ˈwal] *PF* ns. *kurbus*
- yeväng:** [ˈjɛ.væŋ] *PF* oms. *janu kustutanud* (tuletatud sõnadest **ye** *rahul* ja **väng** *janune*)
- yewla:** [ˈjɛw.la] *PF* ns. *pettumus, läbi kukkunud ootus.*
- yey:** [jɛj] *PF* oms. *sirge*
- yeyfya:** [ˈjɛj.fja] *PF* ns. *sirge, sirge joon* (tuletatud sõnadest **yey** *sirge* ja **fya'o** *tee*)
- yì:** [jɪ] *PF* ns. *äär, tase, aste, tasand* (*saab kasutada metafooriliselt mõõdetavate asjade puhul: veetase, temperatuur, oskused, röömsameelsus, raskusastmed jne.*)
- yìm:** [j.ɪm] *PF* tgsne. *siduma*
- yll:** [jɪ] *PF* oms. *kogukondlik, ühine*
- ylltxep:** [ˈjɪ.tʃɛp] *PF* ns. *ühislõkkeplats* (tuletatud sõnadest **yll** *ühine* ja **txep** *tuli*)
- yo:** [jo] *PF* ns. *pind, kate*
- yo':** [j.oʔ] *PF* tgstu. *ideaalne olema, veatu olema*
- yo'ko:** [ˈjoʔ.ko] *PF* ns. *ring* (tuletatud sõnadest **yo'** *ideaalne* ja **ko'on** *ringjas kuju*)
- yo'kofya:** [ˈjoʔ.ko.fja] *PF* ns. *tsikkel* (tuletatud sõnadest **yo'ko** *ring* ja **fya'o** *tee*)
- yoa-:** [ˈjo.a] *PF* abis. *vahetuseks millegi eest* (*Oel toling ngaru tsnganit yoa fksen. Ma andsin sulle juurvilju liha eest*)
- yol:** [jol] *PF* oms. *lühike* (*aeg*)
- yom:** [j.om] *PF* tgsne. *sööma*
- yomting:** [ˈjom.tɪŋ] *PF* tgstu. *toitma* (*sihittis da-tiivsena*) (*e*) (tuletatud sõnadest **yom** *sööma* ja **ting** *andma*)
- yomyo:** [ˈjom.jo] *PF* ns. *taldrik* (tuletatud sõnadest **yom** *sööma* ja **yo** *alus*)
- yomyo lerik:** [ˈjom.yo ɛ.ˈɾɪk] *PF* ns. *lehtaldrik* (tuletatud sõnadest **yomyo** *taldrik* ja **lerik** *lehine*)
- yora':** [j.o.ˈɾ.aʔ] *PF* tgsne. *võitma*
- yora'tu:** [jo.ˈɾaʔ.tu] *PF* ns. *võitja* (tuletatud sõnast **yora'** *võitma*)
- yrr:** [jɾ] *PF* oms. *loomuomane, looduslik* (*puutumata ja muutmata tavaolekus olev asi*)
- yrrap:** [ˈjɾ.ap] *PF* ns. *torm* (tuletatud sõnadest **ya** *õhk* ja **hrrap** *oht*)
- yuey:** [ˈju.ɛj] *PF* oms. *ilus* (*sisemine ilu*)
- yune:** [ˈj.u.n.ɛ] *PF* tgsne. *kuulama* (*sihilikult*)
- yur:** [j.ɪr] *PF* tgsne. *pesema*

Z

- za'ärìp:** [za.'ʔ.æ.f.ɪpʰ] *PF* tgsne. *tõmbama* (tuletatud sõnast **'ärìp** *liigutama*)
- za'u:** [zə.'ʔ.u] *PF* tgstu. *tulema*
- zam:** [zam] *PF* nr. *kuuskümmend neli*
- zamunge:** [za.'m.u.ŋ.ɛ] *PF* tgsne. *tooma* (tuletatud sõnast **munge** *tooma*)
- zapxì:** [za.'p'ɪ] *PF* ns. *eesmine (osa)* (tuletatud sõnast **hapxì** *osa*)
- zare':** [za.'rɛʔ] *PF* ns. *otsaesine, laup* (tuletatud sõnadest **zapxì** *ees* ja **re'o** *pea*)
- zasrìn:** [za.'sr.m] *PF* tgsne. *laenuks võtma, laenama* (tuletatud sõnast **srìn** *ajutiselt ühelt teisele üle andma*)
- zawng:** [zə.wŋ] *PF* tgstu. *karjuma*
- zawprte':** [zə.w.'pɪ.tɛʔ] *PF* tgstu. *meelepärane olema, nauditav olema* (tuletatud sõnadest **za'u** *tulema* ja **prte'** *meeldiv*)
- zawr:** [zawɪ] *PF* ns. *loomah äälitus*
- zäfi:** [zæ.fi] *PF* oms. *segatud, muudetud, modifitseeritud, mitte oma loomuomases vormis*
- zëkwä:** [zɛk.wæ] *PF* ns. *sõrm*
- zel:** [zɛl] *PF* ms. *siis* (*vastupidise olukorra puhul, võrdle tsakrr, Näide Zun zivup tompa, zel ke tsivoun oe kivä. - Kui vihma sajak, siis ma ei saaks minna*)
- zene:** [zɛ.ɪ.ɛ] *PF* tgsn. *pidama* (*tegema*) **Näide** *Oe zene kivä Ma pean minema*
- zenke:** [zɛ.ɪ.kɛ] *PF* tgsmtu. *mitte tohtima (e)* (tuletatud sõnadest **zene** *pidama* ja **ke** *mitte*)
- zerok:** [zɛ.f.okʰ] *PF* tgsne. *mäletama, meeles midama*
- zeswa:** [zɛ.swa] *PF* ns. *muru, rohi*
- zeswavi:** [zɛ.swa.vi] *PF* ns. *rohulible* (tuletatud sõnast **zeswa** *muru, rohi*)
- zet:** [zɛtʰ] *PF* tgsne. *kohtlema, hoiakut üles näitama*
- zey:** [zɛj] *PF* oms. *eriline, harudane*
- zeyko:** [zɛj.'k-o] *PF* tgsne. *ravima, parandama* (tuletatud sõnadest **zo** *olema hästi* ja **«eyk»** *põhjustav siseliide*)
- zir:** [zir] *PF* ns. *puudutus, tunne, tekstuur*
- zìm:** [z.ɪm] *PF* tgsne. *tundma, tunnetama* (*mitte sihilikult*)
- zìma'uyu:** [zi.'ma.'ʔu.ju] *PF* ns. *uustulnuk, äsja saabunu*
- zìmtswo:** [zìm.tswɔ] *PF* ns. *kompimine (taju)* (tuletatud sõnast **zìm** *katsuma*)
- zìsikrr:** [zì.si.kɪ] *PF* ns. *aastaaeg* (tuletatud sõnadest **zìsìt** *aasta* ja **krr** *aeg*)
- zìsìt:** [zì.si.tʰ] *PF* ns. *aasta*
- zìsìtay:** [zì.si.taj] *PF* ns. *järgmine aasta* (tuletatud sõnast **zìsìt** *aasta*)
- zìsìtsaltr:** [zì.si.t.'sal.tɪ] *PF* ns. *aastapäev* (tuletatud sõnadest **zìsìt** *aasta* ja **trr** *päev*)
- zìskrrmpaw:** [zì.skɪ.'mi.paw] *PF* ns. *kevad* (tuletatud sõnadest **zìsikrr** *aastaaeg* ja **mipa** *tì-paw* *uus kasvamine*)
- zìskrrsom:** [zì.skɪ.'som] *PF* ns. *suvi* (tuletatud sõnadest **zìsikrr** *aastaaeg* ja **som** *kuum*)
- zìskrrtsawn:** [zì.skɪ.'tsawn] *PF* ns. *sügis* (tuletatud sõnadest **zìsikrr** *aastaaeg* ja **tsawn** *korjama*)
- zìskrrwew:** [zì.skɪ.'wɛw] *PF* ns. *talv* (tuletatud sõnadest **zìsikrr** *aastaaeg* ja **wew** *külm*)
- zìtsaltr:** [zì.'tsal.tɪ] *PF* ns. *kõnekeelne väljend* (sõnale **zìsìtsaltr** (*aastapäev*))
- zo:** [z-o] *PF* tgstu. *hästi olema., olema nii, nagu peab., töötama nii, nagu ette nähtud.*
- zong:** [z-oŋ] *PF* tgsne. *päästma, kaitsma*
- zongtseng:** [z-oŋ.tɛŋ] *PF* ns. *varjupaik, pagu* (tuletatud sõnadest **zong** *päästma* ja **tseng** *koht*)
- zoplo:** [zop.'lo] *PF* ns. *solvang*
- zoslu:** [zɔ.sl-u] *PF* tgstu. *paranema, korda saama (e)* (tuletatud sõnadest **zo** *hästi olema* ja **slu** *saama*)
- zum:** [zum] *PF* ns. *ese, asi* (*füüsiliselt olemasolev*)
- zun:** [zun] *PF* ss. *kui* (*vastupidise olukorra puhul, võrdle txo, Näide Zun zivup tompa, zel ke tsivoun oe kivä. - Kui vihma sajak, siis ma ei saaks minna*)
- zup:** [z-upʰ] *PF* tgstu. *kukkuma*
- zusawkr:** [zu.'saw.kɪ] *PF* ns. *tulevik* (tuletatud sõnadest **z«us»a'u** *tulev* ja **krr** *aeg*)

ä

äie: [æ. 'i.ɛ] *PF* ns. *nägemus* (vaimne)

äo-: ['æ.o] *PF* abis. *all, allpool*

ätxäle: [æ. 't'æ.lɛ] *PF* ns. *palve, nõue*

ätxäle si: [æ. 't'æ.lɛ 's.i] *PF* tgstu. *nõudma, palu-*
ma (koos **tsnì** osalausega *sihitise jaoks*) (tuleta-
tud sõnast **ätxäle** nõudmine)

ì

ìì: [i:] *PF* hs. *ee, õõ, ää, hmm*

ìlä+: ['i.læ] or [i. 'læ] *PF* oms. (*millegi, kellegi*)
kaudu, läbi

ìley: [i. 'lɛj] *LA* hs. *sõjahüüd*

ìlva: ['il.va] *PF* ns. *tilk, helvões, piisk*

ìpxa: [i. 'p'a] *RL,PF* ns. *Sõnajalg*

A Numbrisüsteem

Järgnevad tabelid on na'vide numbritest. Need käituvad nimisõna juures omadussõnadena ('awa tute). Kuna na'videl on kasutusel kaheksandiksüsteem, siis on siingi kõik arvud välja toodud kaheksandiksüsteemis, mitte kümnendsüsteemis. Allajoonitud kohad märgivad rõhuasetust. Numbrid 8 ja 9 on siin vaid sümbolite näol, näiteks telefoninumbrite jaoks. Neil ei ole vastavat arvulist väärtust. Tasuks meelde jätta, et na'vi kõnekeeles numbrite kasutamiseks on Dr. Frommer välja toonud reegli "Koren Holpxayä" ehk "Numbrite printsiip", mille järgi ühele ja samale asjale viidates tuleb numbrit kasutada vaid üks kord. Näiteks lause "Teie olete kaks õpetajat," on na'vi keeles "Menga lu karyu," ja lause "Nemad on õpetajad," on "Fo lu karyu.

Na'vi numbrid: 0 – 39					
	0	1	2	3	4
0	kew	vol	<u>mevol</u>	<u>pxevol</u>	<u>tsivol</u>
1	'aw	<u>volaw</u>	<u>mevolaw</u>	<u>pxevolaw</u>	<u>tsivolaw</u>
2	<u>mune</u>	<u>vomun</u>	<u>mevomun</u>	<u>pxevomun</u>	<u>tsivomun</u>
3	<u>pxey</u>	<u>vopey</u>	<u>mevopey</u>	<u>pxevopey</u>	<u>tsivopey</u>
4	<u>tsing</u>	<u>vosing</u>	<u>mevosing</u>	<u>pxevosing</u>	<u>tsivosing</u>
5	mrr	<u>vomrr</u>	<u>mevomrr</u>	<u>pxevomrr</u>	<u>tsivomrr</u>
6	<u>pukap</u>	<u>vofu</u>	<u>mevofu</u>	<u>pxevofu</u>	<u>tsivofu</u>
7	<u>kinä</u>	<u>vohin</u>	<u>mevohin</u>	<u>pxevohin</u>	<u>tsivohin</u>

Na'vi numbrid: 40 – 63				Järgarvsõnad			
	5	6	7	number + -ve			
0	mrrvol	povol	kivol	0	-	8	volve
1	mrrvolaw	povolaw	kivolaw	1	'awve	9	volawve
2	mrrvomun	puvomun	kivomun	2	<u>muve</u>	10	<u>vomuve</u>
3	mrrvopey	puvopey	kivopey	3	<u>pxeyve</u>	11	<u>vopeyve</u>
4	mrrvosing	puvosing	kivosing	4	<u>tsive</u>	12	<u>vosive</u>
5	mrrvomrr	puvomrr	kivomrr	5	<u>mrrve</u>	13	<u>vomrrve</u>
6	mrrvofu	puvofu	kivofu	6	<u>puve</u>	14	<u>vofuve</u>
7	mrrvohin	puvohin	kivohin	7	<u>kive</u>	15	<u>vohive</u>

Veel Na'vi numbreid:						
	x1	kombineerimine	x8	x64	x512	x4096
1	'aw	-aw	vol	zam	<u>vozam</u>	<u>zazam</u>
2	<u>mune</u>	-mun	<u>mevol</u>	<u>mezam</u>	<u>mevozam</u>	<u>mezazam</u>
3	<u>pxey</u>	-pey	<u>pxevol</u>	<u>pxezam</u>	<u>pxevozam</u>	<u>pxezazam</u>
4	<u>tsing</u>	-sing	<u>tsivol</u>	<u>tsizam</u>	<u>tsivozam</u>	<u>tsizazam</u>
5	mrr	-mrr	<u>mrrvol</u>	<u>mrrzam</u>	<u>mrrvozam</u>	<u>mrrzazam</u>
6	<u>pukap</u>	-fu	<u>povol</u>	<u>puzam</u>	<u>puvozam</u>	<u>puzazam</u>
7	<u>kinä</u>	-hin	<u>kivol</u>	<u>kizam</u>	<u>kivozam</u>	<u>kizazam</u>

Example Number			
zamtsivosing	zam + tsivo + sing	64 + 4*8 + 4	100

Numbrid, mida na'vid ei kasuta			
8	'eyt	9	nayn

B Aeg

Siin on märgitud erinevad ööpäeva perioodid Pandoral ja Maa nädalapäevad. Rõhusilp on allajoonitud.

Trrtxon	
trr'ong	Koit
trr'ongmaw	Aeg pärast koitu
rewon	Hommik
srekamtrr	Aeg enne lõunat
kxamtrr	Lõuna
kxamtrrmaw	Aeg pärast lõunat
ha'ngir	Varane lõunapoolik
kaym	Hiline lõuna
sreton'ong	Aeg enne videvikku
txon'ong	Videvik
txon'ongmaw	Aeg pärast ööpimedust
txon	Öö
srekamtixon	Aeg enne keskööd
kxamtixon	kesköö
kxamtixonmaw	Aeg pärast keskööd
txon	Öö
sresrr'ong	Aeg enne koitu
trr'ong	Koit

Nädalapäevad	
Pühapäev	trr'awve
Esmaspäev	trrmuve
Teisipäev	trrpxeyve
Kolmapäev	trrtsive
Neljapäev	trrmrve
Reede	trrpuve
Laupäev	trrkive

C Na'vi keele laensõnad

Ḵnglīsì: [ˈŋɪ̯.lɪ.sɪ] *PF* ns. *inglise keel* (laenatud ingliskeelsest sõnast *English*)

Ḵrta: [ˈʔɾ.ta] *PF, Prr* n. *Maa* (laenatud ingliskeelsest sõnast *Earth*)

Europa: [ɛ.u.'ɾo.pa] *PF* n. *Euroopa* (laenatud kreekaelsest sõnast *Europe*)

ewro: [ˈɛw.ɾo] *PF* ns. *euro* (laenatud ingliskeelsest sõnast *euro*)

hametsì: [ha.me.ʔsɪ̯] *PF* p *juuretis* (laenatud heebreakeelsest sõnast *chametz*)

Jakesully: [ʒɛjk'su:li] *M* ns. *lollakas, Toruk maktoyu* (laenatud ingliskeelsest sõnast *Jake Sully*) Na'vi keele reeglite järgi tegelkult keelatud.

Kelnì: [ˈkɛl.nɪ] *PF* n. *Köln*

kunsìp: [ˈkun.sɪp̚] *PF* ns. *lahingulaev* (laenatud ingliskeelsest sõnast *gunship*)

li'upuk: [li.ʔu.puk̚] *PF* ns. *sõnastik, sõnaraamat* (laenatud **li'u puk** sõnast *word book*)

LosÄntsyelesì: [lo.'sæn.ʔsɛ̯.lɛ.sɪ̯] *PF* n. *Los Angeles* (laenatud ingliskeelsest sõnast *Los Angeles*)

matsa: [ma.ʔsa] *PF* ns. *kuivik* (laenatud heebreakeelsest sõnast *matsa*)

nìFrance: [ni.'fran.sɛ̯] *PF* ms. *prantsuse moodi, prantsuse keeles* (laenatud prantsuskeelsest sõnast *Français*)

nìToitsye: [ni.'to.i.ʔsɛ̯] *PF* ms. *saksa moodi, saksa keeles* (laenatud saksakeelsest sõnast *Deutsche*)

- nìTsyungwen:** [ni.ˈtʃjuŋ.wɛn] *PF* ms. *Zhongwen* (laenatud hiina keel sõnast *Zhongwen*)
- Niyu Yorki:** [ni.ju ˈjor.ki] *PF* n. *New York*
- Pari:** [pa.ri] *PF* n. *Pariis* (laenatud prantsuseelsest sõnast *Paris*)
- paynäpll:** [ˈpa.j.næ.pɪ] *PF* ns. *ananass* (laenatud ingliskeelsest sõnast *pineapple*)
- päsketpol:** [pæ.skɛt.pɒl] *PF* ns. *korvpall* (laenatud ingliskeelsest sõnast *basketball*)
- pätsi:** [ˈpæ.tʃi] *PF* ns. *märk, rinnamärk* (laenatud ingliskeelsest sõnast *badge*)
- pensil:** [ˈpɛn.sɪl] *PF* ns. *pliiats* (laenatud ingliskeelsest sõnast *pencil*)
- pilok:** [pi.ˈlok] *PF* ns. *blogi* (laenatud ingliskeelsest sõnast *blog*)
- posti:** [ˈpo.sti] *PF* ns. *postitus (foorumis, blogis)* (laenatud ingliskeelsest sõnast *post*)
- Poston:** [ˈpo.stɒn] *PF* n. *Boston*
- puk:** [puk] *PF* ns. *raamat* (laenatud ingliskeelsest sõnast *book*)
- puktsyip:** [ˈpuk.tʃɪp] *PF* ns. *raamatuke, buklet* (tuletatud sõnast **puk** *raamat*)
- pxir:** [pˈɪr] *PF* ns. *õlu* (laenatud saksakeelsest sõnast *bier*)
- skxaypxe:** [ˈskˈaj.pˈɛ] *PF* n. *Skype* (laenatud ingliskeelsest sõnast *Skype*)
- Sweriye:** [swɛrɪjɛ] *PF* n. *Rootsi* (laenatud Swedish sõnast *Sverige*)
- tawsip:** [ˈtaw.sɪp] *PF* ns. *taevalaev* (laenatud ingliskeelsest sõnast *ship*)
- tireyn:** [ti.ˈrɛjn] *PF* ns. *rong* (laenatud ingliskeelsest sõnast *train*)
- Toitslan:** [ˈto.i.tʃlɑn] *PF* n. *Saksamaa* (laenatud saksakeelsest sõnast *Deutschland*)
- Toitsye:** [ˈto.i.tʃjɛ] *PF* oms. *Saksa keel* (laenatud saksakeelsest sõnast *Deutsch*)
- toktor:** [ˈtok.tɒr] *PF* ns. *arst* (laenatud ingliskeelsest sõnast *doctor*)
- tsyänel:** [ˈtʃjæ.nɛl] *PF* ns. *telekanal* (laenatud ingliskeelsest sõnast *channel*)
- tsyiräfi:** [tʃjɪ.ræ.fi] *PF* ns. *Kaelkirjak* (laenatud ingliskeelsest sõnast *giraffe*)
- tsyoklit:** [ˈtʃjɒk.lɪt] *PF* ns. *šokolaad* (laenatud ingliskeelsest sõnast *chocolate*)
- txolar:** [ˈtˈo.lɑr] *PF* ns. *dollar* (laenatud ingliskeelsest sõnast *dollar*)
- wep:** [wɛp] *LN* ns. *internet, veeb (www.)* (laenatud inglise sõnast *web*)
- weptseng:** [ˈwɛp.tʃɛŋ] *LN* ns. *veebilehekülg, veebisait* (laenatud inglise ja na'vi sõnast *web place*)
- wou:** [ˈwˌoˌu] *PF* mtgstu. *lahe olema, kõva värk olema* (laenatud ingliskeelsest sõnast *whoa*)
- Yeysu:** [jɛj.su] *PF* n. *Jesus* (laenatud itaaliakeelsest sõnast *Jesu*)
- Yuesey:** [ju.ɛ.sɛj] *PF* n. *USA* (laenatud ingliskeelsest sõnast *U.S.A.*)

D Na'vi nimed:

- Akwey:** [ak.'weɟ] *JC* n. *Na'vi* mees
- Amhul:** [am.'hul] *PF* n. *Na'vi* naine
- Anurai:** [ˈa.nu.ra.i] *G* n. *na'vi* hõimu nimi
- Aonung:** [a.o.'nuŋ] *PF* n. *Metkayina* hõimu mees
- Ateyitan:** [a.teɟ.i.tan] *JC* n. *Ateyo* poeg (tuletatud sõnadest **Ateyo** *Mehe* nimi ja **'itan** poeg)
- Ateyo:** [a.'tɛ.jo] *JC* n. *Na'vi* mees
- ayRam aLusing:** [aj.'ram a.lu.'sɪŋ] *PF* n. *Hõljuvad mäed* (tuletatud sõnadest **ram** *mägi* ja **lɪŋ** *hõljuma*)
- ayVitrayä Ramunong:** [aj.vit.'ra.jæ ra.'mu.noŋ] *JC* n. *Hingede Kaev* (tuletatud sõnadest **vit-ra** *hing* ja **ramunong** *kaev*)
- Änsit:** [ˈæ.n.sɪtˀ] *PF* n. *mees Na'vi*
- Entu:** [ˈɛ.n.tu] *PF* n. *mees Na'vi*
- Eytukan:** [ˈɛj.tu.kan] *JC* n. *Omatikaya* valitseja
- Eywa:** [ˈɛj.wa] *JC* n. *looduse vaim, jumalus*
- Eywa'eveng:** [ɛj.wa.'ʔɛ.vɛŋ] *JC,PF* n. *Pandora* (kõnekeelne hääldus [ɛj.'wɛ.vɛŋ]) (tuletatud sõnadest **Eywa** *Looduse vaim* ja **'eveng** *laps*)
- Iknimaya:** [ˈik.ni.'ma.ja] *JC* n. *Trepp Taevasse*
- İstaw:** [ɪ.'staw] *PF* n. *Na'vi* mees
- Kamun:** [ˈka.mun] *PF* n. *Na'vi* mees
- Kekunan:** [ˈkɛ.ku.nan] *G* n. *na'vi* hõimu nimi
- Kelutral:** [ˈkɛl.ut.ral] *PF* n. *Kodupuu* (tuletatud sõnadest **kelku** *kodu* ja **utral** *puu*)
- Li'ona:** [li.ʔo.na] *G* n. *na'vi* hõimu nimi
- Lo'ak:** [ˈloʔ.akˀ] *PF* n. *Jake'i* ja *Neytiri* teine poeg
- Lo'akur:** [lo.ʔa.'kur] *PF,CdS* n. *Toruk makto amulett* (tuletatud sõnadest **lo'a** *hõimu märk* ja **kur** *rippuma*)
- Metkayina:** [mɛt.ka.'ji.na] *JC,PF* n. *Rannikuala klann*
- Mo'ara:** [mo.'ʔa.ra] *PF* n. *org Pandoral*
- Mo'at:** [ˈmo.ʔatˀ] *JC* n. *Omatikaya* naisšamaan
- Mo'at'ite:** [mo.ʔat.ʔi.tɛ] *JC* n. *Mo'ati* tütar (tuletatud sõnadest **Mo'at** *Omatikaya* naine ja **'ite** *tütar*)
- Na'vi:** [ˈnaʔ.vi] *PF* n. *Rahvas, Pandora põlisasukad*
- Naranawm:** [naɾ.a.'nawm] *JC,PF* n. *Polypheemus* (planeet) (tuletatud sõnadest **nari** *silma* ja **anawm** *suur*)
- Nawmtoruktek:** [nawm.'to.ruk.tɛkˀ] *PF,CdS* n. *Toruk makto pealuu* (tuletatud sõnadest **nawm** *Toruk suur* ja **tekre** *pealuu*)
- Neteyam:** [nɛ.'tɛj.am] *PF* n. *Jake'i* ja *Neytiri* esimene poeg
- Newey:** [nɛ.'weɟ] *PF* n. *Na'vi* naine
- Neytiri:** [nɛj.ti.ri] *JC* n. *Omatikaya* hõimu *na'vi* naise nimi
- Ninat:** [ni.natˀ] *JC* n. *Omatikaya* hõimu naislaulaja
- Omatikaya:** [o.ma.ti.'ka.ja] *JC* n. *Sinise flöödi hõim*
- Otranyu:** [ot.'ran.ju] *JC* n. *Na'vi* mehe nimi
- Peyral:** [pej.'ral] *PF* n. *Omatikaya* hõimu naine
- Pongu Pongu:** [ˈpo.ŋu ˈpo.ŋu] *D* n. *Rühmapidu* (ebareeglipärane) (tuletatud sõnast **pongu** *pidu*) (Tegemist on Disney Pandora baari nimega)
- Ralu:** [ˈra.lu] *PF* n. *mees Na'vi*
- Rini:** [ˈri.ni] *PF* n. *Na'vi* naine
- Ronal:** [ˈro.nal] *PF* n. *Metkayina* hõimu naine
- Rongloa:** [ˈroŋ.lo.a] *JC* n. *na'vi* hõimu nimi
- Rotxo:** [ˈro.tˀo] *PF* n. *Metkayina* hõimu mees
- Satu'li:** [saˀtuʔ.li] *PF,D* n. *Söökla Mo'ara* orus *Disneylandis*
- Seze:** [ˈsɛ.zɛ] *ZS* n. *Neytiri* mardus
- Silwanin:** [sil.wa.nin] *JC* n. *Neytiri* õde
- Sorewn:** [so.'rɛwn] *PF* n. *Na'vi* naine
- Swotulu:** [ˈswo.tu.lu] *PF* n. *püha jõgi* (tuletatud sõnast **swotu** *püha koht*)
- Swotu Wayä:** [ˈswo.tu ˈwaj.æ] *PF,D* n. *Laulu püha koht* *Märge: Disneylandis*
- Tawkami:** [taw.'ka.mi] *G* n. *na'vi* hõimu nimi (tuletatud sõnadest **taw** *taevas* ja **kame** *n*)
- Tawtute:** [ˈtaw.tu.tɛ] *PF* n. *Taevaisik, inimene* (tuletatud sõnadest **taw** *taevas* ja **tute** *inimene*)
- Tipani:** [ˈti.pa.ni] *G* n. *na'vi* hõimu nimi
- Tonowari:** [to.no.'wa.ri] *JC,PF* n. *Metkayina* hõimu *na'vi* mehe nimi
- Tsahik:** [ˈtsa.hɪkˀ] *JC* n. *sugukonda* valitsev naine, *tõlgitseja, šamaan*
- Tsenu:** [ˈtɛsɛ.nu] *PF* n. *Na'vi* naine
- Tsireya:** [ˈtsi.rɛj.a] *PF* n. *Metkayina* hõimu naine
- Tskaha:** [ˈtska.ha] *JC* n. *na'vi* hõimu nimi
- Tsu'tey:** [tsuʔ.'tɛj] *JC* n. *Omatikaya* hõimu mees
- Tsumongwi:** [tsu.moŋ.wi] *JC* n. *Algne Omatikaya* nimi
- Tuke:** [ˈtu.kɛ] *PF* n. *Na'vi* naine
- Tuktirey:** [tuk.'ti.rɛj] *PF* n. *Jake'i* ja *Neytiri* tütar

Txärpawk: [t'æf.pawk⁷] *PF,CdS* n. *Surma-*
pantriluu sarv (pasun) (tuletatud sõnadest
txärem *luu* ja **pawk** *puhkpill*)

Txewi: [t'ε.wi] *PF* n. *Na'vi mees*

Txilte: [t'il.te] *PF* n. *Na'vi naine*

Uniltaron: [u.nil.'ta.ron] *PF* n. *Unelmate Jaht*
(tuletatud sõnadest **unil** *uni* ja **taron** *jaht*)

Utral Aymokriyä: [ut.ral aj.'mok.ri.jæ] *JC,PF*
n. *Häälte Puu* (tuletatud sõnadest **utral** *puu*
ja **mokri** *hääle*)

Va'ru: [vaʔ.ru] *PF* n. *Na'vi mees*

Vitrautral: [vit.'ra.ut.ral] *PF* n. *Hingede Puu*
(*Tree of Souls*) (tuletatud sõnadest **vitra** *hing*
ja **utral** *puu*)

E Taimestik ja loomastik

Taimestik

- 'ampirikx:** [ʔam.pi.rikʰ] *PF* ns. *Lehekukutaja* (*leaf pitcher plant*) (tuletatud sõnadest **'ampi** *katsuma* ja **riks** *liikuma*)
- 'ä'o:** [ʔæ.ʔo] *PF* ns. *Kannuke* (*pitcher plant*)
- 'ele'wll:** [ʔe.leʔ.w] *PF* ns. *Okaskäpp*, *kaktus* (*thorny paw*) (tuletatud sõnast **'ewll** *taim*)
- aniheyu:** [a.ni.'he.ju] *PF* ns. *Sinispiraal* (*fibonacci*) (tuletatud sõnadest **ean** *sinine* ja **'iheyu** *spiraal*)
- apxangrr:** [a.'p'a.ŋr] *PF* ns. *Hiidpuu* (*delta tree*) (tuletatud sõnadest **apxa** *suur* ja **ngrr** *tüvi*)
- atokirina':** [a.to.ki.'ri.naʔ] *JC* ns. *Püha Puu seemned*
- awaiei:** [a.wa.i.'e.i] *PF* ns. *Paradiisi mardus* (*banshee of paradise*)
- eanean:** [ʔe.an.'e.an] *PF* ns. *Sinitaim* (*cheadle*) (tuletatud sõnast **ean** *sinine*)
- eyaye:** [e.'ja.je] *PF* ns. *Surmasulg* (*warbonnet*)
- fkxakewll:** [ʔk'a.ke.w] *PF* ns. *Pungohakas* (*itch plant*) (tuletatud sõnadest **fkxake** *sügelema* ja **'ewll** *taim*)
- flefle:** [ʔle.fle] *PF* ns. *Õnnetaim* (*Sol's delight*)
- fngapsutxwll:** [ʔŋap.sut'.w] *PF* ns. *Metalli järgiv taim* (*metal-following plant*) (tuletatud sõnadest **fngap** *metall* ja **sutx** *järgnema*)
- fwäkiwll:** [ʔwæ.ki.w] *PF* ns. *Palveritsika orchidee* (*mantis orchid*) (tuletatud sõnadest **fwäki** *palveritsikas* ja **'ewll** *taim*)
- hĩrumwll:** [hi.'rum.w] *PF* ns. *Kuulipuu* (*puffer plant*)
- kllpxiwll:** [kl.'p'i.w] *PF* ns. *Lõvimari* (*lionberry*) (tuletatud sõnadest **kllte** *maapind* ja **pxiwll** *terav taim*)
- kxaylte:** [k'ajl.te] *PF* ns. *Küüisleht* (*cillaphant*) (tuletatud sõnast **kxayl** *kõrge*)
- loreyu:** [lo.'re.ju] *PF* ns. *Iluspiraal* (*helicoradian*) (tuletatud sõnadest **lor** *ilus* ja **'iheyu** *spiraal*)
- mĩnyu:** [ʔmĩn.ju] *PF* ns. *Keerdliilia* (*twisted lily*) (tuletatud sõnast **mĩn** *keerama*)
- mulpxar:** [mul.'p'ar] *PF* ns. *Kukepea*
- pa'liwll:** [paʔ.li.w] *PF* ns. *Hobukann* (*direhorse pitcher plant*) (tuletatud sõnadest **pa'li** *Suurhobu* ja **'ewll** *taim*)
- pamtseowll:** [pam.tse.o.w] *PF* ns. *Kassikõrv* (*cat ear*) (tuletatud sõnadest **pamtseo** *muu-*
- sika* ja **'ewll** *taim*)
- paywll:** [ʔaj.w] *PF* ns. *Veetaim* (*dapophet*) (tuletatud sõnadest **pay** *vesi* ja **'ewll** *taim*)
- penghrrap:** [peŋ.'hr.apʰ] *PF* ns. *Narmaslamp* (*binary sunshine*) (tuletatud sõnadest **peng** *üttelema* ja **hrrap** *oht*)
- pxayzekwä:** [p'aj.'zek.wæ] *PF* ns. *Okasnüipits* (*spiny whips*) (tuletatud sõnadest **pxay** *palju* ja **zekwä** *sõrm*)
- pxiut:** [p'i.utʰ] *PF* ns. *Teravpuu* (*razor palm*) (tuletatud sõnadest **pxi** *terav* ja **utral** *puu*)
- pxiwll:** [p'i.w] *PF* ns. *Terataim* (*hermit bud plant*) (tuletatud sõnadest **pxi** *terav* ja **'ewll** *taim*)
- pxorna':** [p'or.naʔ] *PF* ns. *Pauktorn* (*episoth*) (tuletatud sõnadest **pxor** *plahvatama*, *lõhke-*
- ma* ja **rina'** *seeme*)
- pxorna'lor:** [p'or.naʔ.'lor] *PF* ns. *Ilus paukur* (tuletatud sõnadest **pxorna'** *plahvatav* *seeme* ja **lor** *ilus*)
- rawp:** [rawpʰ] *PF* ns. *Põiskaun* (*bladder*)
- rumut:** [rum.utʰ] *PF* ns. *Pallpuu* (*ball tree*) (tuletatud sõnadest **rum** *pall* ja **utral** *puu*)
- seze:** [se.ze] *PF,ZS* ns. *sinine lill* (*blue flower*)
- smaoe:** [sma.'o.e] *PF* ns. *Okkiline sõdur* (*phalanxia*)
- sngukx:** [sŋukʰ] *PF* ns. *Songik* (*grub plant*)
- somtĩlor:** [som.tĩ.loʔ] *PF* ns. *Triipmuna* (*pop-sicle*) (tuletatud sõnadest **som** *kuum* ja **tĩlor** *ilu*)
- syeptute:** [sjeptu.te] *PF* ns. *Lõkstaim* (*hyeman*) (tuletatud sõnadest **syep** *lõksu püüid-*
- ma*, *lõksu seadma* ja **tute** *isik*, *inimene*)
- tautral:** [ta.ut.ra] *PF* ns. *Õdtspalm* (*sky tree*) (tuletatud sõnadest **taw** *taevas* ja **utral** *puu*)
- tawtsngal:** [taw.tŋal] *PF* ns. *Taevaketas* (*panopyra*) (tuletatud sõnadest **taw** *taevas* ja **tsngal** *kruus*)
- tĩhawnuwll:** [tĩ.'haw.nu.w] *PF* ns. *Kilptaim* (*spartan*) (tuletatud sõnadest **tĩhawnu** *kaitse* ja **'ewll** *taim*)
- tompawll:** [tom.pa.w] *PF* ns. *Vihmataim* (*geode*) (tuletatud sõnadest **tompa** *vihm* ja **'ewll** *taim*)

torukspaxam: [ˈto.ruk.spʰam] *PF* ns. *Hiidseen* (*octoshroom*) (tuletatud sõnadest **toruk** *Suur lendlõvi* ja **spxam** *seen*)
tsawlapxangrr: [ˈtsawl.a.pʰa.ŋɾ] *PF* ns. *Tüvi-puu* (*unidelta tree*) (tuletatud sõnadest **tsawl** *suur* ja **ngrr** *tüvi*) (lühemalt: **tsawlapx**)
tsxa'a: [ˈtstʰa.ʔa] *PF* ns. *Pikuke* (*canalyd*)
tsyorina'wll: [ˈtsjo.ri.'naʔ.wl] *PF* ns. *Seemnepuu* (*cycad*) (tuletatud sõnadest **rina'** *seeme* ja **'ewll** *taim*)
txll'u: [ˈtʰl.ʔu] *PF* ns. *Torukõrvits* (*hookagourd*)
txumpaywll: [ˈtʰum.pa.j.wl] *PF* ns. *Mürknõel* (*scorpion thistle*) (tuletatud sõnadest **txum** *mürk* ja **paywll** *Veetaim*)
txumtsä'wll: [ˈtʰum.'tsæʔ.wl] *PF* ns. *Mürgisarv* (*Baja tickler*) (tuletatud sõnadest **tsä'** *pritsima* ja **'ewll** *taim*)

Loomastik

'angtsik: [ˈʔaŋ.'tsikʰ] *PF* ns. *Vasarpea* (*hammer-head*)
eltungawng: [ɛl.tu.ŋawŋ] *PF* ns. *Uneuss* (*brainworm*) (tuletatud sõnadest **eltu** *aju* ja **ngawng** *uss*)
fkio: [ˈfki.o] *PF* ns. *Libliklohe* (*tetrapteron*)
fpxafaw: [ˈfpʰa.faw] *PF* ns. *Lendmeduus* (*medusa*)
fwampop: [ˈfwam.popʰ] *PF* ns. *tapirus* (*loom*)
fwäki: [ˈfwæ.ki] *PF* ns. *Palveritsikas*
ikran: [ˈik.ran] *JC* ns. *Mardus*, *Ikran* (*banshee*)
ikranay: [ik.ra.'na.j] *JC,PF* ns. *metsmardus* (*forest banshee*)
ilu: [ˈi.lu] *PF,D* ns. *Plesiosauruse-laadne mereelukas* (*Disney teemapark*)
kali'weya: [ka.liʔ.wɛ.ja] *ASG* ns. *mürgise ämbliku liik*
kenten: [ˈkɛn.tɛn] *PF* ns. *Tiibsisalik* (*fan lizard*)
lanay'ka: [la.'na.jʔ.ka] *PF,ASG* ns. *Kuulpea*
mawup: [ˈma.wupʰ] *PF,CdS* n. *Kilp-limus*
nantang: [ˈnan.taŋ] *JC,PF* ns. *soomushunt* (*vi-*

väfewll: [ˈvæ.fɛ.wl] *PF* ns. *Haisik* (*centipede*) (tuletatud sõnadest **vä'** *ebameelidv* ja **fahew** *hais*)
värumut: [ˈvæ.ru.mutʰ] *PF* ns. *Haisupunn* (*vein pod*) (tuletatud sõnadest **vä'** *ebameelidv* ja **rum** *pall*)
vozampasukut: [ˈvo.zam.pa.suk.utʰ] *PF* ns. *tuhande marja puu*, *maripuu* (tuletatud sõnadest **vozam** 512, *mis na'vide arvestuses on 1000* ja **pasuk ut(ral)** *marjapuu*)
yomhi'ang: [jom.'hiʔ.aŋ] *PF* ns. *Suur kanntaim* (*dakteron*) (tuletatud sõnadest **yom** *sööma* ja **hi'ang** *putukas*)
yomioang: [jom.i.'o.aŋ] *PF* ns. *Surmakarikas* (*chalice plant*) (tuletatud sõnadest **yom** *sööma* ja **ioang** *loom*)

perwolf)

nantangtsyip: [ˈnan.taŋ.'tsjipʰ] *JC,PF* ns. *koer* (*maal*); *väike soomushunt* (tuletatud sõnast **nantang** *soomushunt*)
pa'li: [ˈpaʔ.li] *PF* ns. *Suurhobu* (*direhorse*)
palulukan: [pa.lu.'lu.kan] *JC* ns. *surmapanter* (*thanator*) (kõnekeelselt [pa.'lu.kan])
palulukantsyip: [pa.lu.'lu.kan.'tsjipʰ] *JC,PF* ns. *kass* (*Maal*); *surmapantrikene* (tuletatud sõnast **palulukan** *surmapanter*)
riti: [ˈri.ti] *JC* ns. *Nõelkull* (*stingbat*)
syaksyuk: [sjak.'sjukʰ] *PF* ns. *Hiidleemur* (*prolemuris*)
talioang: [ˈtal.i.o.aŋ] *JC* ns. *Saropiison* (tuletatud sõnast **ioang** *loom*)
teylu: [ˈte.j.lu] *JC* ns. *Teilu* (*beetle larva*)
toruk: [ˈto.rukʰ] *JC* ns. *Suur lendlõvi*, *Viimane vari* (*great leonopteryx*)
tsping: [ˈtspiŋ] *PF,CdS* n. *Jooksulind*
yerik: [ˈjɛ.rɪkʰ] *PF* ns. *Sinihirv* (*hexapede*)
zize': [zi.'zɛʔ] *PF* ns. *Tuliherilane* (*hellfire wasp*)

F Kasulikud väljendid

Need on kasulikud na'vikeelsed idiomaatilised väljendid. Tihiti võib sõnade järjekorda muuta, kuid morfeemid peaksid tõenäoliselt siiski muutumatuks jääma. Nende järgi on ka hea uurida lausekostruktsioone. Selle tõttu on siin ka mõned üksikud sõnad välja toodud. Enamik neist on võetud Dr frommeri blogist Naviteri.org

'awa swawtsyìp: [] *PF* fr. üks hetk

'efu ohakx: [ʔ·ɛ·f·u o.'hak'] *PF* fr. näljane olema

'ivong nìk'ong: [] *PF* fr. aeglaselt on hästi

'in nga fyape nìkrr: [] *PF* fr. millega sa viimasel ajal tegeled? millega sa viimasel ajal hõivatud oled?

aytele a ngeyā hapxìmi kifkeyā lu fyape?: [] *PF* fr. Kuidas on lood sinu maal?

ätxäle pa(lu)lukanur: [æ.'t'æ.le pa.'lu.ka.nur] *PF* fr. Na'vi kõnekäänd: **Ätxäle si palulukanur tsnì smarit livonu**; "Küsi surmapantrilt tema saaki", See asi on ette ära otsustatud

etripa syayvi: [ɛt.ɾɪ.pa 'sjaj.vi] *PF* fr. Edu! Kivi kotti!

Eywa ngahu: [ɛj.wa 'ŋa.hu] *JC,PF* fr. Head aega, Eywa (olgu) sinuga

fìpor syaw fko Ìstaw: [] *PF* fr. tema on Ìstaw

fnu, ma 'evi. Sa'nur leru hawtsyìp. Tsivurokx ko.: [] *PF* fr. Vaikust, laps. Emal on uinak. Las ta puhkab.

ftia oel lì'fyati leNa'vi nì'o' nìwotx: [] *PF* fr. na'vi keele õppimine on täiega lahe!

ftxey...fuke: [ft'ɛj fu.'kɛ] *PF* fr. kas...või mitte? (tuletatud sõnadest **ftxey** kas ja **fuke** või mitte)

fwa kan ke tam; zene swizawit livonu.: [] *PF* fr. Na'vi vanasõna: Sihtimisest ei piisa; peab ka noole laskma; Tahtest ei piisa; peab ka tegema.

fwäki ke fwefwi: [fwæ.ki kɛ 'fw·ɛ.fw·i] *PF* fr. Na'vi kõnekäänd: "Palveritsikas ei vilista, see on kellegi loomuse vastanane

fyape fko syaw ngar?: [fja.pe fko sj·aw ŋar] *PF* fr. Kuidas sind kutsutakse?, Mis su nimi on?

hayalo ta oe (oeta): [ha.'ja.lo ta 'o.ɛ ('we.ta)] *PF* fr. Järgmine kord tänan mina sind (otse: järgmine kord minult)

hayalovay: [ha.'ja.lo.vaj] *PF* fr. seniks, järgmise kohtumiseni (tuletatud sõnadest **hayalo** järgmine kord ja **vay**-kuni)

irayo: [i.'ra.jo] *PF* hs. aitäh, tänud

kaltxi: [kal.'t'i] *PF* hs. tere, hei

kaltxi sivi, ma Ìstaw: [] *PF* fr. ütle tere, Ìstaw

ka wotx: [ka wot'] *PF* fr. üleüldiselt, enamasti

kea tikin: ['kɛ.a ti.'kin] *PF* fr. Pole tänu väärt

kefya srak: [kɛ.'fja 'srak'] *PF* fr. kas pole nii? eks? või ei?

ke...kaw'it: [kɛ kaw.'ʔit'] *PF* fr. mitte...üldse (tuletatud sõnadest **ke** mitte ja **kaw'it** mitte üldse)

kem amuiä, kum afe': [] *PF* fr. Na'vi vanasõna: Õige tegu, halb tulemus (Õeldakse siis, kui miski, mis pidi õnnestuma, ei tule välja)

kenten mì kumpay: ['kɛn.tɛn mi 'k'um.paɟ] *PF* fr. Na'vi vanasõna: "(nagu) tiibsisalik lima sees", "Kala kuival"; selline tunne, nagu oleks olukorras, kus ei saa toimetada nii nagu tahaks

ke pxan: [kɛ p'an] *PF* fr. Ma ei vääri kiitust (ma pole vääriline)

ke tare: [kɛ 't·a.ɾ·ɛ] *PF* fr. pole tähtis; pole hullu

ke tsolam: [] *PF* fr. ma ei saanud aru

ke zene win säpivi: [] *PF* fr. aega on, pole vaja kiirustada

kìyevame: [ki.jɛ.'va.m·ɛ] *PF* hs. Nägemist!, Näeks (me) tulevikus (uuesti).

krro krro: [kɾ.o 'kɾ.o] *PF* fr. vahel, mõnikord, vahete vahel

kunsìpìri txana tìmeyp lu tsyal a mìn.: [] *PF* fr. Lahingulaeva nõrgad kohad on tiivikud

kxetse si mikyun kop plltxe: [k'ε.t̃sɛ si 'mik.jun kop' pl̃.t'ε] *PF* fr. Na'vi vanasõna: "Ka saba ja kõrvad räägivad.; kehakeel on tähtis

loreyu 'awnampi: [lo.'rɛ.ju ʔawn.'ampi] *PF* fr. Na'vi vanasõna: "(Nagu) puudutatud iluspiraal", suur häbelikkus, ujedus

ma frapo, ayngaru oeyä tsmukit alu Newey: [] *PF* fr. lubage mul tutvustada oma õde Neweyt

makto zong: [mak.to zoŋ] *PF* fr. Hoia end!

ne kllte: [nɛ 'kl̃.tɛ] *PF* fr. maha, pikali (tuletatud sõnadest **ne** suuna märkija ja **kllte** maa, maapind)

nga läpivawk n̄'it n̄'ul ko: [] *PF* fr. räägi midagi veel endast

nga läpivawk n̄no ko: [] *PF* fr. räägi endast lähemalt

nga pesuhu käteng n̄trrrr: [] *PF* fr. kellega sa tavaliselt aega veedad?

ngari solalew polpxaya zis̄it: [] *PF* fr. kui vana sa oled?, mitu aastat sa oled läbinud?

ngari txé'lan mawey livu: [ŋa.ri t'ɛʔ.'lan ma.'wɛj li.'vu] *PF* fr. ära muretse, sinu süda olgu rahulik

ngaru lu fpom srak?: [ŋa.ru lu fpom srakʔ] *PF* fr. Kuidas läheb? On sul heaolu?

ngaru lu pefnetxintin n̄trrrr: [] *PF* fr. mis on su peamine roll ühiskonnas? mis tööd sa teed?

ngaru oeyä lertut: [] *PF* fr. lubage tutvustada minu kolleegi

ngaru tsulfä: [ŋa.ru tsul.'fæ] *PF* fr. Sinul on meisterlikkus)

ngaru tut: [ŋa.ru tutʔ] *PF* fr. Ja sinul? (pärast datiivses käändes olevat küsimust)

nga yawne lu oer: [ŋa 'jaw.nɛ lu wɛr] *PF* fr. Ma armastan sind, sa oled mulle armastatud

nga zola'u ftu peseng: [] *PF* fr. kust sa pärit oled? kust sa tuled?

ngenga lu tupe: [] *PF* fr. kes sa oled?

ngeyä kxetse lu oeru: [ŋɛj.æ 'k'ε.t̃sɛ l-u 'wɛ.ru] *JC,PF* fr. Na'vi kõnekäänd: "Su saba on minu!, Nüüd sa kaotad!

n̄lun ayioi a'eoio ayeyktanä lu lor frato: [] *PF* fr. Muidugi on juhtide tseremoonialsed riided kõige ilusamad.

n̄pr̄rte': [n̄.'pr̄.tɛʔ] *PF* ms. hea meelega

oe 'olongokx mi sray a txampayiri sim, slä set kelku si mi Helutral: [] *PF* fr. ma sündisin ookeaniäärses linnas, aga elan nüüd Kodupuus

oe irayo si ngaru: [o.ɛ i.'raj.o s-i 'ŋa.ru] *PF* fr. Ma annan tänu sulle, tänan sind

oel ngati kameie: [wɛl 'ŋa.ti 'ka.mɛ.i.ɛ] *PF* fr. Ma näen sind (ka tervitusena)

oeri solalew zis̄it apxevol: [] *PF* fr. ma olen 24-aastane

oeru meuia: [wɛ.ru mɛ.'u.i.a] *PF* fr. Mulle on au, oli au

oeru syaw (fko) Txewi: [] *PF* fr. minu nimi on Txewi

oeru teya si: [wɛ.ru tɛ.'ja s-i] *PF* fr. täidab mind rõõmuga, rahuldusega

oeru txoa livu: [wɛ.ru 't'o.a li.'vu] *PF* fr. Anna mulle andeks, Oleks mulle andestust

oe tsxekeng si säsuliner alu tsko swizaw: [] *PF* fr. ma tegelen oma hobiga, mis on vibulaskmine

oeyä txintin lu fwa stä'n̄i fayolangit: [] *PF* fr. mu peamine roll ühiskonnas on kala püüda (, ja neid kuivale panna :D)

pefya nga fpil: [] *PF* fr. mida sa arvad?

pum ngeyä: [pum 'ŋɛ.jæ] *PF* fr. Hoopis sind peab tänama (otse: sinu oma)

rutxe läpivawk n̄'it: [] *PF* fr. palun räägi endast natuke

rutxe liveyn: [] *PF* fr. palun korda

rutxe tiv̄ng mikyun, ma frapo: [] *PF* fr. palun kõigilt tähelepanu!, palun kõik kuulake!

Sasya!: [sa.'sja] *PF* fr. Ma saan hakkama! Ma valmistun väljakutseks!

säfpil asteng tikan ateng: [] *PF* fr. Na'vi vanasõna: 'sarnased mõtted samades püüdlustes''

seykxel si nitram: [sɛj.'k'ɛl si nit.'ram] *PF* fr. Tugev ja rõõmus! (umbes: Leiaks sa sellest sündmusest head), õnnitlused!

Siva ko!: [si.'va ko] *PF* fr. Vaprust! Ole väljakutseks valmis!

smon n̄pr̄rte': [smon n̄.'pr̄.tɛʔ] *PF* fr. tore sind teada

Soleia!: [so.lɛ.i.'a] *PF* fr. Õnnitlused! Hästi tehtud! Olid väljakutseks valmis!

srake fnan ngal li'fyati leNa'vi: [] *PF* fr. *oskad sa na'vi keelt hästi?*
srake smon ngar oeyä meylan alu Entu si Kamun: [] *PF* fr. *kas sa tead mu sõpru Entut ja Kamuni?*
srefereiey nìprte': [] *PF* fr. *ootan seda põnevusega*
srefwa sngap zize': [] *PF* fr. *nii ruttu kui võimalik (Na'vi vanasõna: enne kui tuliherilane nõe-
lab)*
stum ke: [stum kɛ] *PF* fr. *peaaegu mitte*(kasutada "vaevu"vms. asemel)
taronyut yom smaril: [ˈta.ron.jut j.om smar.il] *PF* fr. *Na'vi kõnekäänd: "saak sööb kiitti, täiesti
ajuvaba olukord, kaos*
ti'efumì oeyä: [ti.ˈʔɛ.fu.mi ˈwɛ.jæ] *PF* fr. *minu arvates*
ti'i'avay krrä: [ti.ˈʔiʔ.a.vaj ˈkr.æ] *PF* fr. *igavesti, aegade lõpuni*
ti'o'iri peu sunu ngar frato: [] *PF* fr. *kuidas sulle kõige rohkem meeldib lõbutseda?*
tik'iniri kempe si nga: [] *PF* fr. *mida sa vabal ajal teed?*
tikangkemiri varmrin oe nìwotx: [] *PF* fr. *mul oli käed ülepeakaela tööd täis*
tikxey ngaru: [ti.ˈk'ɛj ˈŋa.ru] *PF* fr. *sa eksid*
tiomummì oeyä: [ti.ˈo.mum.mi wɛ.jæ] *PF* fr. *minu teadmist mööda*
tiyawr ngaru: [ti.ˈjawr ˈŋa.ru] *PF* fr. *sul on õigus*
tokx eo tokx: [ˈtok' ɛ.o ˈtok'] *PF* fr. *näost näkku, isiklikult*
tolätxaw nìprte': [tol.ˈæ.t'aw niˈprteʔ] *PF* fr. *teretulemast tagasi*
tsali'uri alu X, ral lu 'upe: [] *PF* fr. *mida see *sõna* tähendab?*
tstunwi: [ˈtstun.wi] *PF* oms. *hooliv, hell*
tsun miväxku hìkrr srak: [] *PF* fr. *kas ma võin korraks segada?*
tsun nga law sivi nì'it srak: [] *PF* fr. *selgita palun, räägi täpsemalt*
Tsun pehem?: [tsun pe.hem] *PF* fr. *Na'vi vanasõna: Mis teha? Pole midagi parata*
txim a'aw ke tsun hiveyn mì tal mefa'liyä.: [] *PF* fr. *Na'vi vanasõna: Üks tagumik ei saa istuda
kahel suurhobu seljas; Sa ei saa kahte seisukohta korraga valida; sa pead otsustama*
txo ke nìyo' tsakrr nìyol: [t'o kɛ ni.ˈyoʔ tsa.ˈkr ni.ˈyol] *PF* fr. *Na'vi vanasõna: "Kui ei suuda
ideaalselt, siis vähemalt lühidalt"*
txon lefpom: [t'on lɛ.ˈfpom] *PF* fr. *head ööd, rahulikku ööd*
X-(i)ri peral: [] *PF* fr. *Mida see (sõna X) tähendab?*
X nìNa'vi (slu) peli'u: [] *PF* fr. *kuidas öelda na'vi keeles sõna X?*
Yewla!: [ˈjɛw.la] *PF* hs. *Aii! Häbi! Kahju!*
za'u nì'eng: [ˈza.ʔu ni.ˈʔɛŋ] *PF* fr. *Ühist huvi omama.*
zola'u nìprte': [zol.ˈa.ʔu ni.ˈpr.teʔ] *PF* fr. *tule hea meelega, tere tulemast*

G Tähestik

Kemaweyan, Plumps, Prرتون ja Tirea Aean mõtlesid välja ainulaadse viisi, kuidas märkida ja hääldada na'vi keele 33 foneemi (erinevat häälikut), millest 20 on kaashäälikud, 7 täishäälikud, 2 pooltäähäälikud (ll, rr) ja 4 diftongid (aw, ay, ew, ey). Nende loetelu on siin:

Tähestik					
'	tɪFtang	k	KeK	s	Sä
a	A	kx	Kxekx	t	TeT
aw	AW	l	LeL	tx	TxeTx
ay	AY	ll	'Ll	ts	Tsä
ä	Ä	m	MeM	u	U
e	E	n	NeN	v	Vä
ew	EW	ng	NgeNg	w	Wä
ey	EY	o	O	y	Yä
f	Fä	p	PeP	z	Zä
h	Hä	px	PxePx		
i	I	r	ReR		
ì	Ì	rr	'Rr		

H Erinevad liited

Tegusõnade siseliited

- alm:** [a.l.m] *LN* Lõpetatud (perfektiivse) tegevuse tunnus. Siseliide asukohal 1 (PERF.PAST), tuletatud: **am + ol: Oe tsng«alm»awvìk.** *Ma olin nutnud.*
- aly:** [a.l.j] *LN* Lõpetatud (perfektiivse) tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PERF.FUT.), tuletatud: **ay + ol: Oe h«aly»angham.** *Ma olen (siis juba) naernud.*
- am:** [a.m] *LN* Lihtmineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PAST.): **Oe tsw«am»ayon.** *Ma lendasin.*
- arm:** [a.r.m] *LN* Lõpetamata (imperfektiivse) mineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (IMPF.PAST.), tuletatud: **am + er: Oe tsng«arm»awvìk.** *Ma olin magamas*
- ary:** [a.r.j] *LN* Lõpetamata (imperfektiivse) tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (IMPF.FUT.), tuletatud: **ay + er: Oe h«ary»angham.** *Ma olen (siis) naermas.*
- asy:** [a.s.j] *PF* Kindla/otsustava tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (FUT.D.): **Oel tsp«asy»ang palulukanit.** *Ma kindlastiapan surmapantri.*
- ats:** [a.t.s] *LN* Kaudse kõneviisi ja ebakindlate teadmiste tunnus Siseliide asukohal 2 (INFR.): **Oel tsp«ats»ang poanit.** *Ma arvan, et ma tapsin ta.*
- awn:** [a.w.n] *PF* -nud, -tud vormi tunnus. Siseliide asukohal 1 (P.PART.): **Oe t«awn»aron-a túte lu.** *Ma olen jahitud inimene.*
- ay:** [a.j] *LN* Tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (FUT.): **Oel yerikit t«ay»aron.** *Ma jahin (tulevikus) Sinihirve.*
- äng:** [æ.ŋ] *LN* Halvustava või laitva mõjutuse tunnus. Siseliide asukohal 2 (PEJ.): **Oe sr«äng»ew.** *Ma tantsin (õõh!). (Soovi korral võib enne täishäälikut i siseliite <äng> kõla muuta ja öelda <eng>. Nt. Fiskxawngiri tsap'alute s«eng»i oe.*
- äp:** [æ.p] *PF* Enesekohase asesõna tunnus. Siseliide asukohal 0 (REFL.): **Oe st«äp»eftxaw.** *Ma uurin ennast.*
- ei:** [ɛ.i] *LN* Kiitva, hea mõjutuse tunnus. Siseliide asukohal 2 (LAUD.): **Oe sr«ei»ew.** *Ma tantsin (jess!).*
- er:** [ɛ.r] *PF* Lõpetamata (imperfektiivse) tegevuse tunnus. Siseliide asukohal 1 (IMPF.): **Oe t«er»ìran.** *Ma olen jalutamas.*
- eyk:** [ɛ.j.k] *PF* Põhjustava (kausatiivse) tegusõna tunnus. Siseliide asukohal 0 (CAUS.): **Oel t«eyk»erkup pot.** *Ma põhjustasin ta surma.*
- ilv:** [il.v] *PF* Tingiva oleviku perfektiivne tunnus. Siseliide asukohal 1 (PRES.PER.SUBJ.): **Oe new tsl«ilv»am.** *Ma tahaks aru saada.*
- imv:** [im.v] *PF* Tingiva täismineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PAST.SUBJ.): **Oeyä swizaw nìngay timvakuk.** *Oleks mu nool õigesti tabanud.*
- irv:** [i.r.v] *PF* Tingiva lõpetamata (imperfektiivse) oleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PRES.IMPF.SUBJ.): **Oe new tsl«irv»am.** *Ma tahaks olla arusaav.*
- iv:** [i.v] *LN* Tingiva kõneviisi tunnus. Siseliide asukohal 1 (SUBJ.): **Ngal new futa oe w«iv»em.** *Sa tahad seda, et mina võitleks.*
- iyev:** [i.jɛ.v] *PF* Tingiva tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«iyev»ame ngati.** *Ma näeks sind varsti.*
- ilm:** [il.m] *LN* Hiljutise lõpetatud (perfektiivse) mineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PERF.REC.PAST.), tuletatud: **im + ol: Oe t«ilm»ätxaw.** *Ma just naasin.*
- ily:** [il.j] *LN* Kohese lõpetatud (perfektiivse) tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (PERF.IMM.FUT.), tuletatud: **iy + ol: Oe h«ily»ahaw.** *Varsti olen ma ära maganud.*
- im:** [i.m] *LN* Hiljutise lihtmineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (REC.PAST.): **Oe tsw«im»ayon.** *Ma just lendasin.*
- irm:** [i.r.m] *LN* Hiljutise lõpetamata (imperfektiivse) mineviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (IMPF.REC.PAST.), tuletatud: **im + er: Oe t«irm»ätxaw.** *Ma olin just naasmas.*

- iry:** [ɪr.j] *LN* Kohese lõpetamata (imperfektiivse) tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (IM-
PF.IMM.FUT.), tuletatud: **iy + er: Oe h«iry»ahaw.** *Ma olen varsti magamas.*
- isy:** [ɪ.sj] *PF* Kohese lubava/otsustava tuleviku tunnus. Siseliide asukohal 1 (IMM.FUT.D.): **Oel
tsp«isy»ang palulukanit.** *Ma tapan varsti kindlasti surmapantri.*
- iy:** [ɪ.j] *LN* Kohese tuleviku tunnus Siseliide asukohal 1 (IMM.FUT.): **Oel yerikit t«iy»aron.** *Ma
hakkan kohe Sinihirve jahtima.*
- iyev:** [ɪ.jɛ.v] *PF* Tingiva tuleviku tunnus Siseliide asukohal 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«iyev»ame nga-
ti.** *Ma näeks sind varsti.*
- ol:** [o.l] *PF* Lõpetatud (perfektiivse) tegevuse tunnus. Siseliide asukohal 1 (PERF.): **Oe t«ol»iran.**
Ma jalutasin ära (lõpetatud).
- us:** [u.s] *LN* V-kesksõna tunnus. Siseliide asukohal 1 (A.PART.): **Oe t«us»aron-a túte lu.** *Ma olen
jahtiv inimene.*
- uy:** [u.j] *PF* Austava või tseremoniaalse mõjutuse tunnus. Siseliide asukohal 2 (HON.): **Na'viyã,
l«uy»u hapxi.** *Sa oled osa Rahvast.*

Nimisõnade käänded

- ä:** [æ] *PF* Omastava (genitiivse) käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad **a, ä, e, ja ì-ga**
(allomorf sõnast **yä**) (GEN.): **Oel yom ikranã yerikit.** *Ma söön Ikrani Sinihirve.*
- it:** [itʰ] *PF* Sihitava käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad konsonandi, diftongi või
eritõishäälikutega (allomorf sõnast **t, ti**) (PAT.): **Oel taron yerikit.** *Ma jahin Sinihirve.*
- il:** [ɪl] *PF* Aluse käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad konsonandi, diftongi või pool-
täishäälikuga (allomorf sõnast **l**) (ERG.): **Ikranil taron yerikit.** *Ikran jahib sinihirve.*
- iri:** [ɪri] *PF* Teema käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad konsonandi, diftongi või er-
itõishäälikutega (allomorf sõnast **ri**) (TOP.): **Fiskxawngiri tsap'alute sengi oe.** *Ma vabandan
selle lollpea eest.*
- l:** [l] *LN* Aluse käände liide nimisõnadele, mis lõppevad täishäälikuga (ERG.): **Oel taron yeri-
kit.** *Ma jahin Sinihirve.*
- r:** [ɾ] *LN* datiiivne järelliide nimisõnadele, mis lõppevad täishäälik (allomorf sõnast **-ru**) (DAT.):
eltur titxen si huvitav olema
- ri:** [ri] *PF* Teema käände liide tegusõnadele, mis lõppevad täishäälikuga (TOP.): **Ayngari zene
hivum** *Sa pead lahkuma.*
- ru:** [ɾu] *LN* Datiiivse käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad täishäälikuga (allomorf
sõnast **-ur**) (DAT.): **Oel syuvet ngaru ting.** *Ma annan sulle toitu.*
- t:** [tʰ] *LN* Sihitava käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad täishäälikuga (allomorf sõnast
it, ti) (PAT.): **Oel ngat kame.** *Ma näen sind.*
- ti:** [ti] *LN* Sihitava käände liide nimisõnadele ja asesõnadele (PAT.): **Ngati taron torukil.** *Toruk
jahib sind.*
- ur:** [ur] *PF* Datiiivse käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad konsonandi, diftongi või
eritõishäälikutega (allomorf sõnast **-ru**) (DAT.): **Ayeylanur oeyã.** *Oma sõpradele.*
- y:** [j] *PF* Omastava (genitiivse) käände liide tähega a või e lõppevatele asesõnadele (GEN.):
Ngey toruk siltsan lu. *Su Toruk on hea.*
- ya:** [ja] *PF,M* Järelliide üttele kollektiivsete nimisõnade puhul: **Mawey, Na'viya.** *Rahu, Na'vid.*
- yã:** [jæ] *LN* Datiiivse käände järelliide nimisõnadele, mis lõppevad **a, ä, e, ja ì-ga** (allomorf
sõnast **ã**) (GEN.): **Oel yeiom Neytiriyã yerikit.** *Ma söön hea meelega Neytiri Sinihirve. (a puhul
võib nimisõnades ka täishäälik ette tulla: näiteks -eyã)*

Muud lõpud

Kõik ees- ja järelliited pole reegilpärased. Enamus neist on ebareeglipärased, ja seega on nendega tuletatud sõnad siin märgitud. Järgnevalt näitab (pro.) täielikku produktiivsust, mis tähendab, et liidet võib kasutada igal sõna tuletamisel ja et sõna on õige, isegi kui see siin sõnastikus märgitud pole. Kõik siseliited, käänded ja mitmuse märkijad on täielikult reeglipärased.

–a–: [a] _{PF} (pro.) Omadussõna tunnus: **Oel txantsana ikranit aean tswayon.** *Ma lendan võrratu sinise Mardusega.*

–an: [an] _{LN} Meessoo tunnus teatud nimisõnadele: **Poan täftxuyu lu.** *Ta on (mees)kangur*

ay+: [aj] _{PF} Mitmuse liide nimisõnadele (PL.): **Ay+horen flä.** *Reegleid saadab edu (otse: reeglid õnnestuvad).*

–e: [ɛ] _{PF} Naissoo tunnus nimisõnadele: **Poe taronyu lu.** *Ta on (nais)kütt.*

fay+: [faj] _{PF} (pro.) need liide nimisõnadele (THESE): **Fayawkx tsawl lu.** *Need kaljud on kõrged.*

fi–: [fi] _{PF} (pro.) see, liide nimisõnadele (THIS): **Oel kame finantangit.** *Ma näen seda rästikhunti.*

–fkeyk: [fkɛjkʰ] _{PF} (pro.) järelliide nimisõnadele, mis märgivad olekut: **Kilvanfkeyk lu fyape fitrr?** *Kuidas täna jõgi on?*

fne–: [fnɛ] _{PF} (pro.) liik, sort, liide nimisõnadele (KIND): **Fneutralpe tsa’u lu?** *Mis puu(liik) see on?*

fra–: [fra] _{PF} (pro.) iga tuletatav liide: **Oel kamame frapot.** *Ma nägin igaiüht (kõiki).*

fray+: [fraj] _{PF} (pro.) need kõik mitmuse liide nimisõnadele (ALL OF THESE): **Frayhelutral lor lu.** *Kõik need suurhobud on ilusad*

kaw–: [kaw] _{PF} mitte + tuletatav liide: **Oe kawrr ke kamä.** *Ma ei läinudki (mitte) kunagi.*

–kel: [kɛl] _{PF} (mittepro.) kasutatakse uue puudust näitava nimisõna loomiseks: **Tompakeltalun zene tute Käliforniayä payit sivar ninän.** *Põua (vihma puuduse) tõttu peavad California elanikud vähem vett kasutama.*

–lo: [lo] _{PF} Korra arvu järelliide numbritele ‘aw, mune, pxe: **‘Awlo oe ramol.** *Ma laulsin ühe korra.*

me+: [mɛ] _{LN} (pro.) Kaksikvormi liide nimisõnadele (DU.): **Oel new me+orati.** *Ma tahan kaht järve.*

munsna–: [mun.sna] _{PF} (pro.) paar liide nimisõnadele (PAIR): **munsnahawnven kingapaar**

–nay: [naj] _{PF} (mittepro.) loob uue nimisõna, mis on esialgselt üks aste vähemtähtsam, mada- lam, väiksem jne.: . .

–o: [o] _{PF} (pro.) Umbisiikulilise tegumoe, kestva toimingu järelliide: **Oel kalmame tuteot ayzisito.** *Ma olin kedagi aastaid näinud.*

pay+: [pa:j] _{PF} (pro.) Mitmuses küsimuse märkija: **Paystalit ngal tsrame’i?** *Mis nugasid sa viskasid?*

–pe+: [pɛ] _{LN} (pro.) Küsimuse eesliide: **pe+hrr nga lrrtok sayi.** *Mis ajal (millal) sa naeratad?*

pxe+: [pʰɛ] _{PF} (pro.) Kolmikvormi liide nimisõnadele ja asesõnadele (TRI.): **Pxoeng Pxe+veng lu.** *Me oleme kolm last.*

sna–: [sna] _{PF} eesliide grupi/kogumiku märkimiseks nimisõnadel pro. kui elavate puhul, pro. muudel juhtudel: **snanantang kari soomushuntepro.** kui rääkida elusatest asjadest. Elutu on **ebapro.** Märkus: sna- märgib loomulikult esinevaid kogumeid või gruppe. Kasutada sää- tarsim märkimaks sihipäraselt kellegi poolt moodustatud kogumikke või gruppe

tsa–: [tsa] _{PF} (pro.) see, liide nimisõnadele (THAT): **Oel tse’a tsanantangit.** *Ma näen seda soomus- hunti.*

tsay+: [tsaj] _{PF} (pro.) need liide nimisõnadele (THOSE): **Tsayora txukx lu.** *Need järved on süga- vad.*

–tsyip: [tsjipʰ] _{PF} (pro.) Hellitav, õrnutsev, vähem tähtsamaks tegev, narriv vorm vastavalt kontekstile: **Za’u fitseng, ma ‘itetsyip.** *Tule siia, tütreke.*

- ve: [vɛ] _{PF} (**pro.**) Järgarvu järelliide numbritetele: **Koren a'awve t̄ruseyā 'awsiteng.** *Esimene reegel koos elamise kohta.*
- vi: [vi] _{PF} (millegi) väiksema osa näitaja: **Oe nume m̄i numtsengvi.** *Ma õpin klassiruumis.*

Muud liited ja tunnused

Need tuletised on üleval asuvatest tunnustest erinevad selles suhtes, et nad muudavad sõna tüüpi. Mõndasid neist võib kasutada uue sõna moodustamiseks ainult Frommer, nt. eesliide t̄i– puhul. Teised on aga alati produktiivsed, nt. –yu võib lisada igale tegusõnale

ketsuk–: [kɛ. t̄sukʷ] _{PF} (**pro.**) mitte saama (teha tüvitegusõna) tuletatav liide: **Swaw lamu ketsuktswa'**
See hetk oli unustamatu. (Seda hetke ei saanud unustada)

le–: [lɛ] _{PF} Omadussõnade tuletatav liide: **Poan lehrrap lu.** *Ta on ohtlik.*

–nga': [ŋaʔʷ] _{PF} omadussõna tuletatav liide: **'Akra apaynga' lu.** *See on niiske pinnas.*

n̄i–: [ni] _{LN} Määrsõnade tuletatav liide: **Oe n̄iNa'vi plltxe.** *Ma räägin na'viselt (nagu na'vi). (pro.)*
 ainult omadussõnade puhul - muidu **n̄ifya'o** koos omadussõnaga

s̄ä–: [sæ] _{PF} -mine lõpuga nimisõnade tuletatav liide: **S̄änumeri oe nume.** *Ma õpin õpetust.*

si: [s̄i] _{LN} Põhisõnale järgnev tegusõna tuletatav liide: **Oe kelku si Kelutralm̄i.** *Ma elan Kodupuus. (otse: Ma teen kodu Kodupuus.)*

t̄i–: [t̄i] _{LN} Nimisõnade tuletatav liide: **T̄ingay s̄iltsan lu.** *Tõde on hea.*

t̄i– –us–: [t̄i us] _{PF} (**pro.**) Gerundiivi, teonime moodustamine tuletatav liide: **T̄ikusar eltur t̄itxen si.** *Õpetamine on huvitav*

tsuk–: [t̄sukʷ] _{PF} (**eessõna.**) tehtav; võib kasutada kõikide sihiliste tegusõnadega tuletatav liide: **F̄iioang lu tsukyom.** *See loom on söödav. (Seda looma saab süüa.)*

–tswō: [t̄swo] _{PF} (**pro.**) tegusõna nimisõnaks muutuv järelliide, mis näitab võimet tegusõna tegevust sooritada: **Pori wemtswo fratsamsiyur rolo'a n̄itxan.** *Tema võitlusvõime avaldas kõikidele sõdalastele muljet*

–tu: [tu] _{PF} (**pro.**) Tegija tuletatav liide: **Oe reltseotu lu.** *Ma olen kunstnik.*

–yu: [ju] _{LN} (**pro.**) Tegija tuletatav liide: **Oe kea ska'ayu ke lu.** *Ma pole hävitaja/lõhkuja.*

I Mitte-frommerlikud sõnad

Järgnevad on illegaalsed sõnad, mis pole Frommerilt. Neid ei tohi võtta kui na'vi sõnu, sest nad sõnad võivad rikkuda silbitus-, fonotaktika- või muid keelereegleid.

ʔ [ʔh], b [b], c [k], ch [tʃ], d [d], g [g], h' [hʔ], ii [i:], j [ʒ], sh [ʃ], uu [u:]

Amanti: [a.man.ti] *G n. Tipani naine*

ar'lek: [arʔlɛkʔ] *G ns. Seemik (seemneid kandev taim)*

Beyda'amo: [bejdaʔamo] *G n. Tipani meessõdalane*

chan'tu gor'ek nuuto: [tʃanʔtu gorʔɛkʔnuuto] *ASG ns. kivikruus*

chey: [tʃɛj] *ASG ns. varahoidja, varakott (tuletatud sõnast P'ah s'ivil chey kott, hoidja)*

Eywa k'sey nivi'bri'sta: [ɛjwa kʔsej niviʔbriʔsta] *ASG n. võrkkiiik, fraasist Eywa hällitab kõiki*

Eywa s'ilivi mas'kit nivi: [ɛjwa s'ilivi masʔkitʔnivi] *ASG Eywa tarkus avaldatakse meile kõigile*

Eywa te' _ tan'sey mak'ta: [ɛjwa teʔ _ tanʔsej makʔta] *ASG ns. Marduse rakmed; otse: Eywa embuse kirg on pühendatud (nimi)*

feru m'predu'k: [fɛru mʔpɛduʔkʔ] *ASG ns. korv*

Fmilam: [fmi.lam] *G n. Tipani naine*

Gro'lryc: [groʔlrjɛ] *G n. Koopakäigud*

Hukato: [hu.ka.to] *G n. Tipani mees*

Ikalu: [i.ka.lu] *G n. Tipani mees*

iveh k'nivi s'dir: [ivɛh kʔnivi sʔdir] *ASG ns. beebi hoidja*

k'sey nivi: [kʔsej nivi] *ASG ns. grupis magamine*

Kaoliä Tei: [ka.o.li.æ tɛ.i] *G n. Gaolia tasandik*

Koo Tsura: [ko: tʃu.ra] *G n. Tipani küla*

Kusati: [ku.sa.ti] *G n. Tipani naissõdalane*

Kyuna: [kjuna] *G n. Anurainaine*

lenay'ga: [lɛnajʔga] *ASG ns. Nõelpea, kiskjaline*

Lompo: [lom.po] *G n. Tawkami mees*

Lungoray: [lu.ŋo.raj] *G n. Tipani šamaan*

m'resh'tuyu: [mʔɛʃʔtjuju] or [mʔɛʃʔtjuju] *ASG ns. kilp*

Malimi: [ma.li.mi] *G n. Tawkami mees*

malmoks: [malmoks] *G ns. kivist sõrmused*

Marali: [ma.ra.li] *G n. Tipainaine*

mas'kit nivi sa'nok: [masʔkitʔnivi saʔnokʔ] *ASG ema paiste*

Maweytakuk: [ma.wej.ta.kukʔ] *G n. mees Na'vi*

Mekanei: [mɛ.ka.nɛ.i] *G n. Tipani mees*

Mendala: [mɛn.da.la] *G n. Tipani mees*

meresh'ti cau'pla: [mɛɛʃʔti kauʔpla] or [mɛɛʃʔti kauʔpla] *ASG ns. Marduse püüidja, otse: midagi ei näe*

mesh'kai huru: [mɛʃʔkai huru] *PND ns. küpsetuspott*

mreki u'lito: [mrɛki uʔlito] *ASG ns. lõkkease*

Mukata: [mu.ka.ta] *G n. Tawkami mees*

na'hla buk'ne: [naʔhla bukʔnɛ] *ASG ns. Suurhobu rakmed; otse: näo tõmbaja*

Naalot: [na:.lotʔ] *G n. Tipani mees*

Nera'nak: [nɛ.raʔ.nakʔ] *G n. Tawkami naine*

nikt'chey: [niktʔʃɛj] or [niktʔtʃɛj] *ASG ns. natuke toitu, pakitud lõunasöök*

nivi: [ni.vi] *ASG ns. võrkkiiik (ebareegipärane) (tuletatud sõnast Eywa k'sey nivi'bri'sta Eywa hälliab kõiki φ)*

Nok: [nokʔ] *G n. Tawkami mees*

Oloniwin: [o.lo.ni.win] *G n. Tipani tark*

Omati: [o.ma.ti] *G n. Tawkami mees*

omati s'ampta: [omati sʔampta] *ASG ns. Sinine flööt*

Onantu: [o.nan.tu] *G n. Tawkami mees*

Otamu: [o.ta.mu] *G n. Tipani mees*

P'ah s'ivil chey: [pʔah sʔivil tʃɛj] *ASG ns. iskli-ke asjade hoidja*

pctxawng: [pʔtʔawŋ] *JC ns. lollpea*

Rai'uk: [ra.i.ʔukʔ] *G n. Anurainaine*

Raltaw: [ral.taw] *G n. Tipani meeskütt*

Sänume: [sæ.nu.mɛ] *G n. Tipani naisšamaan (tuletatud sõnast sänume õpetus)*

Seyvaro: [sej.va.ro] *G n. Tawkami mees*

shah-tell: [ʃah.tɛl] *ASG ns. süstik (tegelikult lubamatu na'vi keele reeglite järgi) (laenatud ingliskeelsest sõnast shuttle)*

su'shiri t'acto sa: [suʔshiri tʔacto sa] or [suʔshiri tʔacto sa] *ASG ns. mängumardus*

sumin'sey hulleh: [suminʔsej huʔɛh] *ASG grupist väljas magama*

sumin jii'tluy: [sumin ʒiitʔluy] *ASG ns. lehtaldrik*

Swawta: [swaw.ta] *G n. Tipani mees*

- tʻriti so jahmka:** [tʻriti so ʒahmka] *ASG ns. pendeltrumm*
- Taʻantasi:** [ta.ʔan.ta.si] *G n. Tantalus, kivine koht Pandoral*
- Tan Jala:** [tan jala] *G n. Tipani mees*
- Tasun:** [ta.sun] *G n. Li'ona meeskütt*
- Tilikaru:** [ti.li.ka.ru] *G n. Tipani küla*
- titakuk:** [ti.'ta.kukʷ] *G ns. pealetung (tuletatud sõnast takuk peale tungima)*
- tmi natʻsey:** [tmi natʻsej] *ASG ns. põislatern*
- Tsaʻlaw:** [tsaʻ.ɫaw] *G n. Tawkami mees*
- Tsaro:** [tsa.ro] *G n. Tipani mees*
- Tsmuke:** [tsmu.ke] *G n. Tipani küla*
- txei:** [tʻɛ.i] *G ns. tasandik*
- uʻimi:** [u.ʔi.mi] *ASG ns. lint, lipp*
- Uʻimi huyuticaya:** [uʻimi hujutikaja] *ASG n. hõim*
- Ukamtsu:** [u.kam.tsu] *G n. Tipani mees*
- ulivi mariʻtsey makʻdiniʻto:** [ulivi mariʻtsej makʻdiniʻto] *ASG ähmaselt paistma; otse: Puu harud vaatavad üksteist tugevuse jaoks, või paljud harud koos on tugevad*
- uluʻtah inibʻsey mulsi:** [uluʻtah inibʻsej mulsi] *ASG ns. lehtaldrik*
- Umkansa:** [um.kan.sa] *G n. Tipani küla*
- Unipey:** [u.ni.pej] *G n. Tipani naine*
- utral utu mauti:** [ut.ral u.tu ma.u.ti] *ASG ns. Hiidoa puu (push fruit tree) (tuletatud sõnadest utral puu ja utu mauti Hiiduba)*
- utu mauti:** [u.tu ma.u.ti] *ASG ns. Hiiduba (push fruit)*
- Vaʻerä Ramunong:** [va.ʔɛ.ræ ra.mu.noŋ] *G n. Vaera Kaev*
- Vayaha:** [va.ja.ha] *G n. Tipani küla*

J Muutuste loetelu

See on muutuste nimekiri. Siin on märkmed erinevate muudatuste kohta sõnastikus

- **5.2.1** Elagu Taronyu! Pufffff, lisatud kõik, mis juurde tulnud alates 12.07.11. Ja parandatud ka midagi...ei tea, päris palju oli seda. Lisatud juurde lukpen, paljas ja Saksaga seotud asjad. Septembri naviteri.com postitusest uued sõnad + erinevad parandused (10.10.2011). Pikk aeg möödunud, sõnastik uuesti loodud. Ehk siis juurde lisatud kõik sõnad, mis selle kuue kuu jooksul ilmunud on. Ning parandasin ja lisisin ka erinevaid tekste, mis mingitel põhjustel aegunud või veel vigased olid (08.04.2012). Juurde lisatud veel mõni sõna (24.04.2012). Täiendatud jällegi uute sõnadega, mis leiduvad na'viteri 5. juuli sissekandes. Parandasin ka natuke tekste, mis lisades leiduvad. (10.07.2012). Juurde lisatud kõik uued sõnad eelmisest korrast (26.09.2012). Ja nüüd täpselt samamoodi, lisatud juurde uued sõnad (10.12.2012). UUS AASTA! Viimasest korrast veel täiendusi, aga uusi sõnu mitte (24.01.2013). Lisatud jälle kamaluga uusi sõnu Frommeri blogist, parandatud mõnda eelnevat sissekannet (15.03.2013). 23.03.2013 - sõnastiku kolmas sünnipäev! (23.03.2013) Juurde lisatud kõik, mis siin kevadel tulnud on :) (11.05.2013) Suvine uuendus, juurde lisatud EuroAvatari kohtumisel välja toodud sõnad ja loomulikult ka kõik uus blogist. (17.08.2013) Jälle siiani juurde tulnud uued sõnad lisatud (17.10.2013) Lisatud juurde see vähene, mis eelmisest korrast juurde tulnud. Hetkel sai siis versiooniks 5.3.8, aga otsustasin muuta versiooni ingliskeelsega vastavaks, nüüd üle 4 aasta hiljem, seega nüüdsest versioonid vastavad ingliskeelsele ja praegune on 13.05 (18.03.2014) Midagi muudetud pole, aga mainin ära, et nüüd on juba käes selle sõnastiku neljas sünnipäev (23.03.2014). Lisatud jälle uusi sõnu juurde (20.06.2014). Veel miskit nipet-näpet muudetud (25.07.2014). Juurde lisatud sõnu kõige hilisemast na'viteri postitusest (27.08.2014). Mingid 5 sõna muudetud/juurde lisatud. (05.10.2014). Juurde lisatud vaimse tervise jms. seotud sõnad Frommeri blogist; huvitava tähelepanekuna on nüüd olemas na'vikeelne väljend fraasile kala kuival :) (20.12.2014) Juurde lisatud 'looming' (08.02.2015). Juurde lisatud järjekordne ports sõnasid kuni antud kuupäevani, ehk siis suvine uuendus ja nostalgiavor (31.07.2015)! Juurde lisatud kõik siin vahepeal ilmunud sõnad ja fraasid (23.02.2016). Muuseas öelduna, et 23. märts 2016 on juba selle sõnastiku kuues sünnipäev. Nüüd sai suviselt juurde lisatud uusi sõnu, mis aja jooksul lisamata olid jäänud. (31.07.2016). Juurde lisatud eelmise aasta viimases postituses antud sõnad (03.02.2017). Juunis läks sõnastik katki. Nüüd sai korda, aga selle raames läksid kaduma väga paljud varasemad template'id ja ka kõik tekstid. Sain mingite koopiatega abil mingi osa taastatud, aga vigu võib nüüd esineda rohkem :(AGA sain ka täiendatud kõik uued sõnad, peamiselt maikuus avatud Avatari teemapargi poole pealt. (01.09.2017) Juurde lisatud väga palju uusi sõnu, nimesid ja fraase alates septembrist. Vahepeal oli sõnastiku programmis tõrkeid, mistõttu ei olnud võimalik uuendusi salvestada. (08.12.2017) Natuke täiendusi (20.12.2017). Lisatud juurde uue aasta sõnad naviteri blogist. (03.03.2018) Kxi! Täna on selle sõnastiku järjekorras kaheksas sünnipäev! Selle raames juurde lisatud "kxi". :) (23.03.2018). Juurde lisatud suur kogus uusi sõnu siit kahest naviteri.org postitusest (09.05.2018) Lisatud sõnu juulilõpu na'viteri postitusest. (02.09.2018) Lisatud mõned sõnad veel sealt blogist (13.10.2018) Juurde lisatud 30. oktoobri sõnad seoses kuude ja aastaegadega (16.11.2018) Natuke kõpitsetud (22.12.2018) Järjekordsed kõpitsused (13.02.2019) Vajab väljatoomist, et täna on sõnastiku üheksas sünnipäev. Mis muud, kui juubeliks valmistuma hakata! (23.03.2019) Tõlkinud ja üle 9 pika aasta täiendanud on seda dokumenti Erik Orro.